

BIBLIOTEKARZ LUBUSKI

W numerze:

- Biblioteki publiczne województwa lubuskiego w 2007 roku
- Projekt „Mandala – zapisane w kole”
- Zaczytane podróże

ROCZNIK XIII 2008

Nr 1(25)

SPIS TREŚCI

Stanisława Bogalska, Monika Simonjetz: Biblioteki publiczne południowej części województwa lubuskiego w 2007 roku	1
Ewa Troczyńska-Porada, Aleksandra Bytniewska: Stan organizacyjny i działalność bibliotek publicznych północnej części województwa lubuskiego w 2007 roku	22
Ewa Troczyńska-Porada: Ultranowoczesny obiekt Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp.	38
Maja Kimnes: Wykorzystanie literatury regionalnej w bibliotekach publicznych	39
Danuta Gzik: Jubileusz 60-lecia BPMiG w Krośnie Odrzańskim	42
Dawid Kotlarek: Z archiwalnej półki	44
Justyna Hak: Zaczytane podróże	46
Magdalena Kremer: Projekt „Mandala - zapisane w kole”	48
Marzena Wańtuch: Mandala w bibliotece	49
Jadwiga Matuszczak: Spotkanie metodyczno-integracyjne nauczycieli bibliotekarzy	50
Helena Mużyłowska: Scenariusz zajęć bibliotecznych promujących książkę J. Papużyńskiej „Nasza mama czarodziejka”	51
Anna Kulczycka: Magiczny wieczór w bibliotece	53
Magdalena Kremer: Misiowe spotkania i „Noc z Andersenem”	61
Justyna Hak: <i>Bardzo Dziki Zachód,</i> czyli jak bibliotekarze bawili się na tegorocznej majówce	62
Małgorzata Tadrowska: O, rety! To już V Wiosenny Konkurs Ortograficzny	63
Jan Tyra: Żarski maj	65
Ważniejsze wydarzenia kulturalne roku 2007	66
Kronika Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich	70

Czasopismo wydawane przez Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich - Zarząd Okręgu oraz Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. C. Norwida w Zielonej Górze

Zrealizowano przy pomocy finansowej Województwa Lubuskiego

Komitet Redakcyjny:

Maria Wasik – przewodnicząca

Maria Adamek – sekretarz

Stanisława Bogalska, Monika Simonjetz - członkowie

Adres Redakcji

al. Wojska Polskiego 9

65-077 Zielona Góra

tel. (068) 45 32 600, fax (068) 45 32 603

Skład

Firma Reklamowa Graf Media, tel. 068 451 72 78

Druk

ROB-Graf

Nakład – 200 egz.

Biblioteki publiczne południowej części województwa lubuskiego w 2007 roku

I. Sieć biblioteczna

W 2007 r. w 7. podległych merytorycznie WiMBP im. C. Norwida w Zielonej Górze powiatach funkcjonowały 174 placówki biblioteczne – 57 w miastach i 117 na wsi. Liczba placówek zmniejszyła się o 3 filie wiejskie – 2. w gminie Iłowa Żagańska, 1. w gminie Niegosławice. Z dniem 1 stycznia 2008 r. uchwałą Rady Miejskiej z działania BP w Babimoście została wyłączona filia w Podmoklach Małych. Zgodnie z Ustawą o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 r. „połączenie, podział lub likwidacja biblioteki wchodzącej w skład ogólnokrajowej sieci bibliotecznej następuje po zasięgnięciu przez organizatora opinii jednostki sprawującej nadzór merytoryczny nad działalnością biblioteki. Przepis ten stosuje się odpowiednio do filii bibliotecznych”. Biblioteka Wojewódzka jako instytucja nadzorująca, zwróciła się o uzasadnienie podjętych decyzji.

Działalność bibliotek wspomagała sieć punktów bibliotecznych. Ogółem funkcjonowało ich 34 (więcej o 2 w porównaniu z 2006 r.) – 7 w miastach (1 – Żary, 2 – Krosno, 3 – F.10 WiMBP, 1 – Sulechów) i 27 na wsi (Świebodzin – 6, Zawada, Bieniów – 3, Krosno, Trzebiechów – 2, Babimost, Koźuchów, Sława, Szlichtyngowa, Dąbie, Sulechów, Lipinki, Niegosławice, Siedlisko, Szczaniec, Dietrzychowice – po jednym punkcie).

Dodatkowe punkty utworzono: w Krośnie Odrzańskim: 1 w mieście i 1 na wsi, w Sulechowie: 1 w mieście, 1 na wsi. Zlikwidowano punkty w gminach: Świebodzin, Bieniów. Nie działał też punkt w Czerwieńsku, który ma wznowić swoją działalność w roku 2008. Planuje się również uruchomienie punktu w Drzeniowie, gmina Tuplice.

Liczba bibliotek dla dzieci nie zmienia się od lat. Najmłodszych czytelników obsługują 2. filie dziecięce w Zielonej

Górze oraz 19 oddziałów, w tym 1. na wsi (Wymiarki).

Zmienia się na korzyść liczba bibliotek posiadających status instytucji kultury.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. odnotowano 46 bibliotek posiadających status instytucji kultury, w tym 8 funkcjonuje w strukturach ośrodków kultury. Są to: MBP w Łęknicy, BPMiG: w Nowym Miasteczku, w Sławie i w Zbąszynku oraz GBP: w Kolsku, Lubrzy, Niegosławicach i Wymiarkach. Z dniem 1 stycznia 2008 r. samodzielną instytucją kultury stały się BPMiG w Małomicach i GBP w Zawadzie.

W 2007 r. GBP w Trzebiechowie oraz BPMiG w Iłowej Żagańskiej, działające w strukturach domów kultury uzyskały samodzielność prawną. Ze struktury szkoły został wyłączony Oddział dla Dzieci GBP w Wymiarkach. Samodzielnymi instytucjami kultury stały się również Biblioteki Gminne w Dąbiu i Przyborowie. Nadal ze szkołami połączonych jest 13 filii: F. nr 6 WiMBP, Sulechów – 4 (Brody, Cigacice, Kalsk, Pomorsko), Siedlisko – 1 (Bielawy), Świdnica – 1 (Słone), Wałowice – 6. W gminie Sulechów filie przy szkołach są prowadzone i nadzorowane przez bibliotekę publiczną, co zapewnia prawidłowe ich funkcjonowanie.

W stosunku do roku 2006 liczba bibliotek wpisanych do rejestru instytucji kultury wzrosła o kolejne 5. Obecnie mamy zatem na 53 biblioteki 40 samodzielnych instytucji kultury oraz 8 funkcjonujących w strukturach ośrodków kultury będących instytucjami kultury.

W 2008 r., w porozumieniu z władzami gmin, należą kwotę dotacji celowej na zakup nowości przyznano dla trzech kolejnych bibliotek w: Maszewie, Łagowie i Otyniu. Niestety, mimo obietnic samorządów, GBP w Otyniu i Łagowie nie

zostaną przekształcone w instytucje kultury, tracąc cenne dodatkowe środki, mające znaczący wpływ na wskaźniki w czytelnictwie, co wyraźnie widać w analizach i zestawieniach statystycznych.

W 2. przypadkach (Świdnica i Gubin) nie można dojść do porozumienia z władzami. W bieżącym roku w analizie skierowanej do MKiDN zaznaczono, że Gmina Gubin nie realizuje zadań ustawowych. Gminna Biblioteka Publiczna w Wałowicach nie ma statusu prawnego instytucji kultury, jest włączona w strukturę Urzędu

Gminy, prowadzona przez oddelegowanego z Urzędu niemerytorycznego pracownika, nie ma wydzielonego budżetu. Sześć filii bibliotecznych w gminie Gubin zlokalizowanych jest w szkołach. Placówki te prowadzone przez nauczycieli, mimo statusu publiczno-szkolnych, w bardzo wąskim zakresie realizują potrzeby uczniów szkół średnich i osób dorosłych. Sytuację potwierdzają dane statystyczne za rok 2007 r., z których wynika, że na 1 132 czytelników w całej gminie 951 (84 %) to uczniowie, w tym 750 to osoby do lat 15.

Zmiany w sieci bibliotecznej południowej części województwa lubuskiego w stosunku do roku 2006 obrazuje tabela:

PLACÓWKI BIBLIOTECZNE			
Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	Różnica +/-
Biblioteki	53	53	0
w tym na wsi	27	27	0
Filie	124	121	-3
w tym na wsi	93	90	-3
Placówki połączone z ośrodkami kultury	24	19	-5
Placówki połączone ze szkołami	14	13	-1
Oddziały dla dzieci	19	19	0
w tym na wsi	1	1	0
Punkty biblioteczne	32	34	2
w tym na wsi	28	27	-1

W bieżącym roku zmieniła się sytuacja związana z powoływaniem bibliotek powiatowych.

W 2006 i 2007 r. zadania ponadlokalne realizowała tylko Biblioteka Publiczna w Świebodzinie, otrzymując na ten cel w 2006 r. 26 500 zł, w 2007 r. 26 215 zł.

W listopadzie 2007 r. Starostwo Powiatowe i Urząd Miasta w Krośnie Odrzańskim rozpoczęły przygotowania do porozumienia w sprawie powierzenia zadań biblioteki powiatowej BPMiG w Krośnie Odrzańskim. Urząd Miasta zadeklarował finansowanie 1/2 etatu instruktora, a Starostwo

Powiatowe przeznaczy kwotę 10 000 na wzrost kosztów związanych z dodatkowymi zadaniami. Stosowna umowa została podpisana 27 lutego 2008 r.

Biblioteka Wojewódzka 14 lutego 2008 r. zorganizowała spotkanie dla dyrektorów bibliotek, które mogłyby pełnić zadania ponadlokalne w poszczególnych powiatach. Analizowano odpowiedzi starostów na temat realizacji zadań dotyczących prowadzenia biblioteki powiatowej, skierowane do wojewody lubuskiego, a podane do wiadomości Biblioteki Wojewódzkiej, dyskutowano o treści porozumienia i statucie.

Ustalono, że zadania bibliotek powiatowych mogą prowadzić: w powiecie żarskim – MBP w Żarach, w powiecie zielonogórskim – BP w Sulechowie, w powiecie wschowskim – BPMiG we Wschowie, w powiecie nowosolskim – MBP w Nowej Soli, w powiecie żagańskim – MBP w Żaganiu. W tej sprawie do starostów zostaną wysłane kolejne pisma wraz z projektem umowy i statutu.

II. Modernizacja bibliotek publicznych

Wzorem lat ubiegłych, pomimo trudności finansowych, z jakimi borykają się biblioteki, w poszczególnych placówkach przeprowadzano drobne remonty. W 3. bibliotekach (BP w Świebodzinie, BPMiG w Krośnie Odrz., MBP w Szprotawie) oraz w Filii nr 1 BPMiG w Lubsku wymalowano pomieszczenia. W BPMiG w Małomicach oraz Lipinkach Łużyckich dokonano remontu instalacji grzewczej. W BPMiG w Małomicach dodatkowo odremontowano schody wejściowe. W Filii GBP w Bobrowicach, z siedzibą w Dychowie, w związku z przystąpieniem do projektu IKONKA wymieniono instalację elektryczną, założono drzwi antywłamaniowe, zainstalowano alarmy. Wymiany drzwi wejściowych oraz zabezpieczenia okien dokonano również w Filii Stypułów BPMiG w Kozuchowie. W GBP Zawada wymieniono podłogę, centralne ogrzewanie oraz wykonano niezbędne prace malarskie. 2. filie wiejskie: w Miostowicach Dolnych (GBP w Bieniowie) oraz w Niwiskach (BPMiG w Nowogrodzie Bobrz.) zostały przeniesione do nowych lokali. Do odremontowanego pomieszczenia przeniesiono również Oddział dla Dzieci w Wymiarkach. W 2. placówkach przeprowadzono gruntowne remonty (Filia BP w Sulechowie z siedzibą w Cigacicach, Filia GBP w Dąbiu z siedzibą w Połupinie), w 2. dodatkowo powiększono pomieszczenia (GBP Niegosławice, Filia GBP w Dietrichowicach z siedzibą w Miodnicy). Filie w Niwiskach i Miodnicy zostały przystosowane do

Zarówno placówki, jak i kadra merytoryczna są przygotowani i chętni do pełnienia dodatkowych zadań. Obecnie, jedynie od władz zależy, czy w południowej części województwa lubuskiego będzie działała sieć bibliotek powiatowych. Sprawa wymaga wyjaśnienia, ponieważ w województwie lubuskim sytuacja jest szczególnie trudna. Spośród 12. powiatów tylko 3 zdołały powołać biblioteki stopnia powiatowego.

potrzeb osób niepełnosprawnych. W Howej Żagańskiej wyremontowano toalety. W BPMiG w Lubsku dokonano modernizacji pokrycia dachowego papą termozgrzewalną wraz z ociepleniem budynku. W 2. bibliotekach (GBP w Kolsku i Trzebiechowie oraz w Filii GBP w Bieniowie z siedzibą w Lubanicach) kapitalne remonty planowane są w 2008 roku, w tym w jednym przypadku (GBP w Trzebiechowie) planuje się zainstalowanie windy dla niepełnosprawnych.

W większości bibliotek oprócz drobnych remontów uzupełniano wyposażenie. Najczęściej kupowano krzesła, stoliki, regały na książki i czasopisma, biurka, rolety.

Prace remontowe i modernizacyjne przeprowadzono również w gmachu głównym WiMBP oraz filiach miejskich: wyremontowano taras nad Wypożyczalnią Główną, rozbudowano system wentylacji dla zespołu czyteln na I piętrze, położono instalację, zamontowano i uruchomiono 4 klimatyzatory kasetonowe, wyremontowano i umeblowano pomieszczenia Wydawnictwa „Pro Libris” i Pracowni Digitalizacji na III piętrze. Przeprowadzono kapitalny remont Filii nr 4 przy ul. Podgórznej, wymieniono okna, instalację elektryczną, przebudowano wnętrze. W Filii nr 13 przy ul. Budziszynskiej pomalowano ściany, grzejniki i okna, wyłożono nową wykładzinę dywanową, zamontowano dodatkowe regały naścienne, zakupiono biurko i stolik.

III. Komputeryzacja

W południowej części województwa lubuskiego niemal wszystkie biblioteki zaopatrzone są w sprzęt komputerowy. W 2007 roku, na 174. placówki, żadnych prac w zakresie komputeryzacji nie podjęto tylko w 3. bibliotekach i 22. filiach. Tak korzystny bilans (w porównaniu z 2006 r., gdzie bez dostępu do komputera pozostawały 93 placówki (13 bibliotek i 80 filii), zawdzięczamy głównie etapowi uzupełniającaemu programu IKONK@C.D., do którego zakwalifikowało się kolejnych 20 bibliotek. Są to GBP w: Bieniowie, Bobrowicach, Bojadłach, Brodach, Brzeżnicy, Bytnicy, Dąbiu, Dziatrychowicach, Lipinkach Łużyckich, Łagowie, Maszewie, Niegosławicach, Nowym Miasteczku, Przezwocie, Przyborowie, Siedlisku, Ołoboku, Szczawnicy, Wymiarkach oraz Oddział dla Dzieci MBP w Szprotawie. Dzięki dwóm edycjom rządowego programu, w sprzęt komputerowy zostało zaopatrzonych 50 placówek. Do programu w 2007 r. zgłosiły się również 32. filie, ale nie zostały zakwalifikowane.

Zapotrzebowanie na nowe komputery jest nadal bardzo duże. Wprawdzie prawie wszystkie biblioteki i większość filii starają się pozyskać sponsorów, łączy internetowe czy jakkolwiek sprzęt, ale na koniec 2007 r. dostęp do internetu miały tylko 43 biblioteki i 34 filie, co nie stanowi nawet 50% placówek w pld. części województwa lubuskiego. Najczęściej jest to efekt opieślności bibliotekarzy i nieprzychylności władz samorządowych. Tymczasem brak stałego łączy uniemożliwia udział w programach oferujących bezpłatną instalację zestawów komputerowych.

W statystyce bibliotecznej odnotowuje się rozbieżność między liczbą placówek posiadających komputery a liczbą placówek użytkujących programy biblioteczne. Tych ostatnich na koniec 2007 r. było zaledwie 34 (22 biblioteki i 12 filii). Pojedyncze placówki korzystają z programów: KOH (GBP w Otyniu), MOL (BPMiG w Bytomiu Odr.) oraz darmowego programu biblio-

tecznego Bibliotekarz 2004 (MBP w Łęknicy), 2. - z programu BIBLIO (BPMiG w Czerwieńsku), natomiast 29 przyłączonych jest do Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych WiMBP w Zielonej Górze i korzysta z programu PROLIB. Od maja br. zintegrowany system PROLIB wdrażany jest w GBP w Zaborze. W najbliższym czasie przyłączenie do CPDB planuje GBP w Zawadzie.

Podstawowym źródłem finansowania komputeryzacji są dotacje z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Departamentu Informatyzacji. Na drugim miejscu wymienić należy środki z budżetów samorządów. W r. 2007 z dotacji organizatorów zakupiono komputery do 9. placówek, w kilku - podobnie jak w 2006 r., - sfinansowano przyłącza internetowe i sieci lokalne. W darze komputery otrzymała BPMiG w Czerwieńsku, MBP w Szprotawie pozyskała 2 komputery z zaprzyjaźnionej biblioteki z Niemiec.

W 2007 r. podjęto szereg działań, których celem była poprawa infrastruktury sieciowej WiMBP, uzupełnienie i wymiana sprzętu komputerowego, podniesienie niezawodności połączeń internetowych w ramach CPDB, a także odnowienie serwisu internetowego Biblioteki. Rozpoczęto również przygotowanie platformy sprzętowej i programowej pozwalającej na udostępnianie informacji i wiedzy szero-kiemu gronu osób korzystających z bibliotek w Zielonej Górze i regionie.

Zakupiono aktywne urządzenia sieciowe firmy CISCO (4 switche CISCO Catalyst 3560 48 portów), co pozwoliło na zwiększenie liczby gniazd sieciowych do 192. punktów dostępowych o przepustowości 100/1000 Mbit/s. Wykonano trzeci punkt koncentracji okablowania strukturalnego (na parterze budynku), w którym zlokalizowano nową szafę krosowniczą wraz z niezbędnym osprzętem. Dokonane modernizacje oraz zakupy sprzętowe umożliwiły połączenie szaf krosowniczych

światłowodem, a także wydzielenie w ramach LAN podsięci opartych na technologii Virtual LAN, co pozwoliło na pełne wdrożenie mechanizmów bezpieczeństwa oraz całkowitą integrację z firewallem CISCO PIX.

W celu poprawy transmisji danych, dokonano upgrade'u łącza internetowego do łącza synchronicznego o przepustowości 2 MBit/s. Dokonano również analizy możliwości dalszego zwiększania przepustowości na funkcjonującym obecnie sprzęcie.

W pierwszej połowie roku, w celu poprawienia jakości świadczonych usług w ramach Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych, wprowadzono zmiany w dotychczasowym sposobie łączenia z oprogramowaniem PROLIB. W efekcie przeprowadzonych prac, zarówno lokalnie w budynku głównym WiMBP, jak również we wszystkich bibliotekach regionalnych wdrożono usługę Virtual Private Network, co pozwoliło na wydzielenie bezpiecznych, szyfrowanych kanałów transmisji danych bibliotecznych. Wprowadzenie VPN oprócz zwiększenia bezpieczeństwa transmisji danych zaowocowało również wyeliminowaniem problemów wynikających ze zrywania połączeń i blokowania dostępu do oprogramowania PROLIB.

W ramach realizacji drugiego etapu modernizacji sposobu dostępu do infrastruktury CPBD, zakupiono serwer sieciowy HP ProLiant wraz z systemem operacyjnym oraz oprogramowaniem dostępowym CITRIX, którego wybór wynika z konieczności zapewnienia możliwości zdalnego dostępu do oprogramowania bibliotecznego oraz baz danych posadowionych na serwerach sieciowych, pracujących w lokalnej sieci komputerowej WiMBP.

Realizacja projektu o nazwie „System sieciowego udostępniania informacyjnych baz danych w WiMBP im. C. Norwida w Zielonej Górze – etap II” – oprócz możliwości dokonania zakupów sprzętu i oprogramowania – pozwoliła dodatkowo na zakup wielu informacyjnych baz danych polskich i zagranicznych, które udostępniono za pośrednictwem serwera HP oraz oprogramowania CITRIX w gmachu głównym biblioteki, a także w bibliotekach regionalnych w ramach CPDB.

W celu uaktualnienia oraz rozbudowy systemu bibliotecznego PROLIB wykupiono roczną polisę serwisową oprogramowania, zakupiono i wdrożono moduł Bibliografia Zawartości Czasopism, zakupiono oraz rozpoczęto wdrażanie modułu „DziecioOPAK” służącego do udostępniania bazy danych księgozbioru dla Dzieci.

IV. Księgozbiory

Stan księgozbiorów z lat 2006 i 2007 prezentuje tabela:

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Księgozbiór w woluminach			Liczba vol. na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica±	2006	2007	Różnica±
1.	Gminy miejskie	904 708	893 814	-10 894	366	363	-3
2.	Gminy miejsko-wiejskie	1 019 590	1 015 172	- 4 418	424	422	-2
3.	Gminy wiejskie	703 227	688 820	- 14 407	527	513	-14
Ogółem województwo lubuskie – część południowa		2 627 525	2 597 806	- 29 719	423	418	-5

Największe różnice w stanie księgozbiorów, w porównaniu z rokiem 2006, widoczne są w gminach miejskich i wiejskich. W pierwszym przypadku stan księgozbioru zmniejszył się o 10 894 vol., w drugim o 14 418 vol. Różnice wiążą się z jednej strony z mniejszą ilością zakupionych książek, z drugiej – z większą ilością egzemplarzy ubytkowanych. W 2006 r. w pld. części województwa lubuskiego ubytковано 65 914 vol., w 2007 r. – 107 976 vol. Najbardziej znaczące ubytki zanotowano w Wymiarkach, gdzie wyłączając bibliotekę ze struktury szkoły, z inwentarza ubytковано księgozbiór szkolny (10 923

vol.) oraz w Niegosławicach, gdzie zlikwidowano Filię w Nowej Jabłonie i ubytковано 11 822 vol. W dwóch Filiach MBP w Nowej Soli, przy okazji spisu kontrolnego księgozbiorów, dokonano gruntownej selekcji, ubytkując 10 221 książek. Ponad 13 000 vol. ubytковано w filiach miejskich WiMBP. Ogółem w 22. bibliotekach odnotowano większe ubytki niż zakupy, co przełożyło się na ogólny stan księgozbioru w województwie. Jest to też wynik starzenia się księgozbiorów i większej odwagi bibliotekarzy w usuwaniu ze zbiorów książek przestarzałych, zdezaktualizowanych i od lat nie czytanych.

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Zakupy książek w vol.			Zakup na 100 mieszkańców w vol.		
		2006	2007	Różnica±	2006	2007	Różnica±
1.	Gminy miejskie	22 203	22 436	233	9,0	9,1	0,1
2.	Gminy miejsko-wiejskie	27 471	25 878	- 1 593	11,4	10,8	-0,6
3.	Gminy wiejskie	15 668	16 530	862	11,7	12,3	0,6
Ogółem woj. lubuskie – część południowa		65 342	64 844	- 498	10,5	10,4	-0,1

W ciągu roku przybyło z zakupu 64 844 vol. W gminach miejskich i wiejskich zakupiono o 1 095 woluminów więcej niż w r. 2006, w gminach miejsko-wiejskich nastąpił spadek o 1 593 vol., co dało ujemny bilans w pld. części województwa lubuskiego (- 498 vol.). W przeliczeniu na stu mieszkańców nie odnotowano większych różnic: w 2006 r. było to 10,5 vol., w 2007 r. 10,4 vol.

Ogółem na zakup książek wydano 1 329 208 zł. Ze środków samorządowych zakupiono 35 302 vol. za 753 650 zł., z dotacji celowej MKiDN 31 212 vol. na kwotę 575 558 zł. Kupowano przede wszystkim literaturę piękną dla dorosłych 28 521 vol. (44% ogółu zakupu) oraz literaturę dziecięcą 20 243 vol. (31,2% ogółu zakupu). W skali województwa najmniej kupiono książek z literatury popularno-naukowej 16 080 vol. (24,8% ogółu zakupu).

Realizacja zakupu dla poszczególnych bibliotek była bardzo zróżnicowana. Wskaźnik zakupu powyżej średniej w województwie (10,4 vol) uzyskało 31 placówek (czyli 58,5% bibliotek pld. części województwa lubuskiego). Najwyższe wskaźniki osiągnęły biblioteki w:

Bobrowicach 25,6 vol., Dąbiu 23,9 vol, Łęknicy 23,6 Brzeźnicy 22,6 vol, Dietrzychowicach 20,5 vol., Tuplicach 19,4 vol., Bytnicy 18,8 vol., Bytomiu Odrz. 18,4 vol. GBP w Dąbiu w 2007 r. uzyskała status samodzielnej instytucji kultury, dzięki czemu mogła otrzymać dotację celową z MKiDN, co zaowocowało wzrostem wskaźnika zakupu o 9,1 vol.

Pozostałe biblioteki uzyskały wskaźnik poniżej średniej wojewódzkiej. Najniższe wskaźniki zakupu odnotowano w: Otyniu 2,9 vol., Łagowie 4,5 vol., Świdnicy 5,6 vol., Wałowicach 5,7 vol. Są to biblioteki, które nie otrzymały dotacji. Trzy z biblio-

tek, które widniały w powyższym zestawieniu w r. 2006, w ubiegłym roku – dzięki dotacji uzyskały znacznie wyższe wskaźniki. Są to: BPMiG w Iłowej Żagańskiej – 8,0 vol. (wzrost wskaźnika o 6,0 vol. w porównaniu z r. 2006), GBP w Przyborowie 13,1 vol. (wzrost wskaźnika o 8,0 vol.), GBP w Lubrzy 8,5 vol. (wzrost wskaźnika o 5,0 vol.). W 2007 r. dotacji celowej nie otrzymało 7 bibliotek (Maszewo, Łągów, Świdnica, Małomice, Otyń, Wałowice, Zawada).

Ujemny bilans w zakupach spowodowany jest nie tylko brakiem dotacji z MKiDN, o którą może się starać coraz więcej bibliotek w naszym województwie, ale przede wszystkim ograniczonymi dotacjami organizatorów, np. GBP w Kolsku w 2007 r. z MKiDN otrzymała 4 030 zł, od organizatora 623 zł., GBP w Niegostawicach z MKiDN 7 364 zł., od organizatora 888 zł. Gdyby dotacje te były porównywalne, łączny bilans zakupu nowości byłby dodatni.

V. Czytelnictwo

W latach 2006-2007 w południowej części województwa lubuskiego odnotowano następujące wskaźniki:

WYPOŻYCZENIA			
Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	Różnica +/-
Wypożyczenia na zewnątrz	2 352 572	2 228 330	-124 242
Wypożyczenia literatury pięknej dla dorosłych	1 133 790	1 077 736	-56 054
Wypożyczenia literatury pięknej dla dzieci	646 959	620 070	- 26 889
Wypożyczenia literatury niebeletrystycznej	571 823	530 524	- 41 299
Liczba wypożyczeń na 100 mieszkańców	379 vol.	359 vol.	- 20 vol.
Wypożyczenia na miejscu	1 082 356	1 064 377	- 17 979
w tym:			
książek	468 116	450 927	- 17 189
czasopism	614 240	613 450	- 790
Wypożyczenia na 1 czytelnika	19,2 vol.	19,2 vol.	0 vol.

CZYTELNICY			
Wyszczególnienie	2006 r.	2007 r.	Różnica +/-
Czytelnicy ogółem	122 427	115 877	- 6 550
w tym:			
do lat 15	38 088	35 627	-2 461
16 – 19 lat	20 975	18 476	- 2 501
20 – 24 lat	20 311	18 095	2 216
25 – 44 lat	24 144	24 181	37
45 – 60 lat	13 196	13 325	129
powyżej 60 lat	5 713	6 173	460
Czytelnicy na 100 mieszkańców	19,7	18,7	-1,0

Analizując tabelę obrazującą liczbę czytelników zauważa się kolejny już rok wyraźną tendencję spadkową. W r. 2007 zarejestrowano 115 877 czytelników, czyli o 6 550 mniej niż w 2006. Spadki występują w trzech pierwszych grupach wiekowych: do lat 15 (-2461), 16-19 lat (-2501), 20-24 lata (-2216). Ujemne wskaźniki odnotowały 40 bibliotek. Tylko w 13. placówkach w 2007 r. zarejestrowano więcej czytelników niż w r. 2006: Gozdnicza 121, Wymiarki 91, Jasień 81, Bieniów 65, Bytom Odrz. 65, Lubsko 34, Szczaniec 16, Świdnica 14, Małomice 10, Przewóz 8, Babimost 6. Przewóz, który dawniej plasował się na końcu tabeli, kolejny rok odnotowuje wzrost liczby czytelników. Tendencja wzrostowa utrzymuje się również w Lubsku; pod względem wielkości wskaźnika BPMiG w Lubsku zajmuje 4. lokatę w województwie, odnotowując 26 czytelników na 100 mieszkańców. 1. miejsce w tabeli wg wielkości wskaźnika zajmują Wymiarki (35,7 czyt. na 100 mieszkańców). Na uwagę zasługują Jasień i Bytom Odrz., które w 2006 r. odnotowały znaczące spadki, a w 2007 r. uzyskały wskaźniki dodatnie.

W wypożyczeniach na zewnątrz w skali województwa odnotowano w 2007 r. spadek o 124 242 vol. Jest to jednak spadek mniejszy niż w roku 2006 r. (-156 191 vol.), co pozwala mieć nadzieję na stopniową poprawę sytuacji w latach kolejnych. Spadki wystąpiły we wszystkich rodzajach literatury: piękna dla dorosłych -56 054 vol., piękna dla dzieci -26 889 vol., niebeletrystyczna -41 299 vol.

Wzrostem liczby wypożyczeń może poszczycić się 16 placówek. Największe odnotowano w: Żarach 9 895, Jasieniu 4 306 vol, Lubsku 2 215, Nowogrodzie Bobrz. 1 663, Trzebiechowie 1 401. Pozostałe biblioteki osiągnęły wzrost poniżej 1 000 vol.

Na miejscu w czytelnikach wypożyczono 1 064 377 vol., 17 979 vol. mniej niż w r. 2006. Największe spadki nastąpiły w miastach (-13 020) oraz w gminach wiejskich (-4 420), w gminach miejsko-wiejskich (-539). Spadki jednak są sied-

miokrotnie mniejsze niż w roku wcześniejszym (-136 390).

Aktywność czytelników w r. 2006 i 2007 utrzymała się na poziomie 19,2 wypożyczeń. 24 biblioteki odnotowały wyższy wskaźnik, w tym 17 powyżej 20 wyp. na 1 czytelnika: Nowa Sól 24,0, Iłowa Żagańska 25,0, Koźuchów 27,7, Lubsko 25,5, Nowe Miasteczko 22,8, Nowogród Bobrz. 29,8, Sława 24,9, Szprotawa 24,3, Świebodzin 23,9, Brody 33,2, Brzeźnica 21,1, Bytnica 24,3, Dąbie Lub. 21,7, Maszewo 21,5, Otyń 22,4, Dziatrychowice 28,1, Bieniów 21,7.

Pracownicy wszystkich bibliotek pld. części województwa lubuskiego prowadzą szeroką działalność na rzecz specjalnych grup czytelniczych, w tym głównie ludzi chorych, starszych i niepełnosprawnych. W większości bibliotek można skorzystać z usługi „Książka na telefon”, w ramach której dostarcza się nieodpłatnie książki potrzebującym czytelnikom. Biblioteki gromadzą książki pisane dużą czcionką, udostępniają na zasadzie wymiany międzybibliotecznej literaturę piękną utrwaloną na kasetach czy płytach.

Bibliotekarze aktywnie współpracują ze środowiskowymi domami samopomocy, warsztatami terapii zajęciowej, domami pomocy społecznej, spółdzielniami niewidomych, Caritasem, specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, Uniwersytetami Trzeciego Wieku, pedagogami szkolnymi. Zaopatrują w książki i prasę świetlice terapeutyczne, organizują spotkania integracyjne. Przy bibliotekach prowadzone są kluby seniora, w ramach których odbywają się spotkania oplatkowe, zabawy taneczne, uroczysty dzień seniora, popołudnia z książką.

W WiMBP w Zielonej Górze funkcjonuje Oddział Obsługi Niepełnosprawnych, gdzie w 2007 r. zarejestrowano 600 czytelników, którym wypożyczono 2 205 książek oraz 5 907 zbiorów specjalnych: książek na kasetach magnetofonowych, płytach CD, DVD. W porównaniu do r. 2006, liczba czytelników wzrosła o 152 osoby.

W szpitalach w Zielonej Górze i w Szprotawie mają swoje siedziby filie biblio-

teczne. Ich użytkownikami, obok personelu medycznego, są pacjenci, ludzie starsi, chorzy, niepełnosprawni. W 2007 r. odnotowano w nich 1 298 czytelników oraz 22 910 wypożyczeń.

Oprócz tego na terenie szpitali prowadzonych jest 5 punktów bibliotecznych: 3 w Zielonej Górze, 1 w Krośnie Odrzańskim, 1 w Sulechowie. Z punktów korzystano łącznie 1 240 czytelników, na których kartach zarejestrowano 7 428 wypożyczeń. W stosunku do r. 2006 liczba punktów w szpitalach wzrosła o 2. Dodatkowy punkt utworzono w Zielonej Górze, gdzie też przybyło 30. czytelników, a liczba wypożyczeń wzrosła o 552 vol. W listopadzie

2007 r. punkt biblioteczny powstał na Oddziale Rehabilitacji w szpitalu w Sulechowie.

Od czerwca 2007 r. 1. punkt w Krośnie Odrz. działa też w siedzibie Warsztatów Terapii Zajęciowej, gdzie do końca 2007 r. zapisano 35. czytelników i odnotowano 107 wypożyczeń. Natomiast tylko w styczniu 2008 r. w punkcie zarejestrowanych zostało 20. użytkowników oraz 100 wypożyczeń.

Prowadzona na szeroką skalę działalność bibliotek publicznych na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, starszych jest bardzo potrzebna i właściwie ukierunkowana, co potwierdza rosnąca liczba użytkowników oraz wypożyczeń.

VI. Kadra bibliotekarska

Kadra bibliotekarska pld. części województwa lubuskiego jest bardzo dobrze wykształcona. Na 307 ogółem zatrudnionych 100 osób legitymuje się wykształceniem wyższym bibliotekarskim, 134 osoby – średnim bibliotekarskim. Bez wykształcenia bibliotekarskiego pozostaje 73. pracowników (34 z 73. osób posiadają wykształcenie wyższe ogólne, 36 osób wykształcenie śred-

nie). W 2007 r. 20 osób zdobywało wymagane kwalifikacje w Pomaturalnym Studium Zawodowym Zaocznym, 2. ukończyły studia wyższe na kierunkach bibliotekarskich.

Sytuację kadrową bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego w 2007 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, obrazuje tabela:

Wykształcenie	2007			2006			Różnica ±
	Biblioteki samorządowe	WiMBP	Ogółem	Biblioteki samorządowe	WiMBP	Ogółem	
wyższe bibliotekarskie	57	43	100	48	45	93	7
wyższe ogólne	30	4	34	26	4	30	4
średnie bibliotekarskie	121	13	134	110	12	122	12
średnie ogólne	36	-	36	54	-	54	18
poniżej średniego	3	-	3	3	-	3	0
Ogółem woj. lubuskie – część południowa	247	60	307	241	61	302	5

Jak wynika z przedstawionych wyżej danych, osoby z wykształceniem wyższym i średnim bibliotekarskim stanowią 76,2% pracowników na stanowiskach bibliotekarskich. Pozostali planują w najbliższym czasie uzyskać niezbędne kwalifikacje w ramach wykonywanego zawodu. Większość bibliotekarzy ustawicznie doskonali swoje umiejętności na kursach, warsztatach, seminariach organizowanych przez Bibliotekę Wojewódzką. W 2007 r. w seminariach powiatowych wzięło udział 129 osób, w warsztatach 78. Dyrektorzy i kierownicy bibliotek terenowych rokrocznie uczestniczą w konferencjach wojewódzkich, dzięki którym oprócz wiadomości na konkretne tematy, środowisko bibliotekarskie może się integrować i wymieniać doświadczeniami. Pod względem współpracy, znajomości własnego środowiska, jesteśmy województwem wyróżniającym się na tle kraju.

Niestety, wykształcenie nie idzie w parze z wynagrodzeniami. Średnia płaca brutto na stanowiskach bibliotekarskich oscyluje między 1200 zł a 2 700 zł.

Organizatorzy jednostek ustalają zazwyczaj płace minimalne podane dla poszczególnych stanowisk w ministerialnych tabelach, dlatego koniecznym wydaje się, podniesienie najniższych stawek w poszczególnych kategoriach zaszerzegowania i zmniejszenie rozpiętości „widełek pła-

cowych”. Te problemy zostały zasygnalizowane w analizie przesłanej do Ministerstwa. W budżetach samorządów brakuje pieniędzy na zakup oprogramowania bibliotecznego, organizowanie różnych form promujących książkę i czytelnictwo, poprawę warunków lokalowych i wyposażenia bibliotek, zakup dostatecznej ilości nowości wydawniczych. Funkcjonalnych pomieszczeń brakuje zwłaszcza filiom. Tylko nieliczne placówki mają lokale przystosowane do obsługi niepełnosprawnych.

Bibliotekarze borykają się z ograniczeniami kadrowymi. Jednoosobowe obsady uniemożliwiają sprawną realizację zadań statutowych, na miarę potrzeb lokalnej społeczności. Braki kadrowe częściowo uzupełniane są pracownikami interwencyjnymi, co jednak nie przekłada się na stały etat wykwalifikowanego pracownika.

Pod względem komputeryzacji stan bibliotek ulega poprawie, głównie dzięki środkom zewnętrznym, jak IKONKA czy IKONK@C.D. Brakuje jednak środków na zatrudnienie informatyków czy naprawę sprzętu. W zakresie zakupu nowości wydawniczych niezwykle cenna jest dotacja celowa. Środki ministerialne zaspokajają jednak potrzeby bibliotek tylko częściowo, zwłaszcza że samorządy często ograniczają się do wymaganych 10% przyznanej kwoty.

VII. Podsumowanie

Podobnie jak w r. 2006 zauważamy ogólną tendencję spadkową w czytelnictwie. Spadki jednak są wielokrotnie niższe niż w roku 2006, co w optymistycznej wersji pozwala liczyć na poprawę sytuacji w roku kolejnym, zwłaszcza że z analiz wynika, iż większość bibliotek prowadzi szereg ciekawych działań na rzecz swoich użytkowników i rozwoju czytelnictwa w gminach. W r. 2007 w bibliotekach pld. części woj. lubuskiego zorganizowano 58 spotkań autorskich, 73 odczyty i prelekcje, 605 wystaw, 417 konkursów, 212 dyskusji i przeglądów, 44 wieczory literackie, 419 lekcji bibliotecznych oraz 989 innych form

skierowanych do czytelników i mieszkańców gmin. Do najczęściej wymienianych należą imprezy integrujące środowisko: dni seniora, dożynki, wieczory kołęd, zabawy sylwestrowe, wigilie. Bardzo dużo imprez odbywa się na rzecz najmłodszych czytelników: jak maratony czytania dzieciom, urodziny Kubusia Puchatka, konkursy na najaktywniejszego czytelnika, a także czytelnika roku czy mistrza pięknego czytania. Organizowane są ferie i wakacje z książką.

W ubiegłym roku 17 placówek przystąpiło do projektu Dyskusyjne Kluby Książki. Od kwietnia do grudnia w bibliotekach odbyło się 151 spotkań, gromadząc od 10

do 16 osób. Od stycznia 2008 r. w 27 placówkach działa 37 klubów. Młodzi i starsi czytelnicy spotykają się raz w miesiącu, dyskutują o książkach, piszą recenzje, uczestniczą w spotkaniach autorskich.

Coraz więcej bibliotek z powodzeniem bierze udział w projektach, pozyskując dodatkowe środki na działalność statutową, modernizację lokali, komputeryzację. Informacje o organizowanych działaniach ukazują się w lokalnej prasie oraz na stronach internetowych poszczególnych bibliotek.

Różnorodność przedsięwzięć świadczy o funkcjonowaniu bibliotek jako niezbędnych centrów kulturalnych w swoich środowiskach. Biblioteki są miejscem spotkań,

kontaktu z drugim człowiekiem, w którym dzieci, młodzież i dorośli coraz chętniej spędzają wolny czas. Rok miniony, dzięki ciekawym inicjatywom, możemy uznać za udany. Życzymy zapału, energii i twórczych pomysłów w roku obecnym. Miejmy nadzieję, że przy wsparciu i przychylności lokalnych władz, nie będzie on gorszy, ale lepszy od poprzedniego.

Stanisława Bogalska
kierownik Działu Instrukcyjno-Metodycznego
WiMBP w Zielonej Górze

Monika Simonjcz
instruktor WiMBP w Zielonej Górze

Ważniejsze dane statystyczne dotyczące działalności bibliotek publicznych województwa lubuskiego (część południowa) w 2007 r.

Tabela 1

KSIĘGOZBIORY

I. Gminy miejskie

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Księgozbiór w woluminach			Liczba woluminów na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica±	2006	2007	Różnica±
1.	Gozdnica	14 612	14 744	132	424	431	7
2.	Gubin	62 103	57 975	-4 128	367	344	-23
3.	Łęknica	18 450	19 074	624	700	729	29
4.	Nowa Sól	137 511	132 054	-5 457	341	328	-13
5.	Zielona Góra	439 411	431 839	-7 572	371	366	-5
6.	Żagań	119 979	121 643	1 664	451	460	9
7.	Żary	112 642	116 485	3 843	289	299	10
Razem gminy miejskie		904 708	893 814	-10 894	366	363	-3

II. Gminy miejsko-wiejskie

8.	Babimost	37 904	37 437	-467	583	581	-2
9.	Bytom Odrzański	16 445	17 539	1 094	307	326	19
10.	Czerwieńsk	53 552	51 456	-2 096	564	542	-22
11.	Iłowa Żagańska	38 263	38 834	571	538	547	9
12.	Jasień	22 729	23 290	561	311	322	11
13.	Kargowa	25 641	25 653	12	446	445	-1
14.	Koźuchów	114 262	115 131	869	696	721	25

Tabela 1 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Księgozbiór w woluminach			Liczba woluminów na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
15.	Krosno Odrzańskie	59 291	58 921	-370	321	321	0
16.	Lubsko	97 997	99 240	1 243	507	513	6
17.	Małomice	21 854	22 004	150	403	407	4
18.	Nowe Miasteczko	21 841	21 050	-791	396	382	-14
19.	Nowogród	46 925	46 974	49	507	504	-3
20.	Sława	56 389	58 130	1 741	464	477	13
21.	Sulechów	88 089	88 025	-64	333	333	0
22.	Szlichtyngowa	32 475	32 244	-231	636	637	1
23.	Szprotawa	103 766	100 918	-2 848	478	464	-14
24.	Świebodzin	88 131	87 023	-1 108	296	293	-3
25.	Wschowa	64 746	61 208	-3 538	299	283	-16
26.	Zbąszynek	29 290	30 095	805	351	361	10
Razem gminy miejsko-wiejskie		1 019 590	1 015 172	-4 418	424	422	-2

III. Gminy wiejskie

27.	Bobrowice	17 434	18 160	726	561	583	22
28.	Bojadła (Klenica)	21 717	21 748	31	642	646	4
29.	Brody	23 315	23 863	548	674	688	14
30.	Brzeźnica	21 563	22 068	505	576	599	23
31.	Bytnica	17 112	16 364	-748	656	626	-30
32.	Dąbie Lubuskie	24 159	24 872	713	475	485	10
33.	Gubin (Wałowice)	53 867	54 522	655	742	755	13
34.	Kolsko	11 754	11 487	-267	360	353	-7
35.	Lipinki Łużyckie	13 356	13 440	84	409	415	6
36.	Lubrza	16 894	16 739	-155	505	497	-8
37.	Łągów	19 777	19 703	-74	385	383	-2
38.	Maszewo	15 537	15 235	-302	523	512	-11
39.	Niegosławice	46 849	35 823	-11 026	998	769	-229
40.	Nowa Sól (Przyborów)	32 101	33 054	953	485	497	12
41.	Otyń	22 748	22 929	181	368	367	-1
42.	Przewóz	13 541	13 897	356	412	423	11
43.	Siedlisko	17 105	16 232	-873	489	457	-32
44.	Skąpe (Ołobok)	19 146	19 232	86	354	347	-7
45.	Szczaniec	16 395	15 559	-836	415	395	-20

Tabela 1 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Księgozbiór w woluminach			Liczba woluminów na 100 mieszkańców		
		2005	2006	Różnica ±	2005	2006	Różnica ±
46.	Świdnica	19 865	20 199	334	343	341	-2
47.	Trzebiechów	14 163	13 219	-944	441	407	-34
48.	Tuplice	14 525	15 155	630	442	466	24
49.	Wymiarki	24 298	13 846	-10 452	990	567	-423
50.	Zabór	18 636	19 059	423	521	525	4
51.	Zielona Góra (Zawada)	46 969	48 415	1 446	288	292	4
52.	Żagań (Dzietrzychowice)	67 839	69 334	1 495	967	987	20
53.	Żary (Bieniów)	72 562	74 666	2 104	627	637	10
Razem gminy wiejskie		703 227	688 820	-14 407	527	513	-14
I.	Gminy miejskie	904 708	893 814	-10 894	366	363	-3
II.	Gminy miejsko-wiejskie	1 019 590	1 015 172	-4 418	424	422	-2
III.	Gminy wiejskie	703 227	688 820	-14 407	527	513	-14
Województwo lubuskie – część południowa		2 627 525	2 597 806	-29 719	423	418	-5

Tabela 2

ZAKUPY NOWOŚCI WYDAWNICZYCH

I. Gminy miejskie

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Zakupy książek w woluminach			Zakup na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	Gozdnica	607	554	-53	17,6	16,2	-1,4
2.	Gubin	1 362	1 227	-135	8,0	7,3	-0,7
3.	Łęknica	395	616	221	15,0	23,6	8,6
4.	Nowa Sól	3 514	4 460	946	8,7	11,1	2,4
5.	Zielona Góra	10 269	8 575	-1 694	8,7	7,3	-1,4
6.	Żagań	2 777	3 166	389	10,5	12,0	1,5
7.	Żary	3 279	3 838	559	8,4	9,9	1,5
Razem gminy miejskie		22 203	22 436	233	9,0	9,1	0,1

Tabela 2 (cd.)

II. Gminy miejsko-wiejskie

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Zakupy w woluminach			Zakup na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
8.	Babimost	591	465	-126	9,1	7,2	-1,9
9.	Bytom Odrzański	1 048	989	-59	19,6	18,4	-1,2
10.	Czerwieńsk	1 430	1 455	25	15,1	15,3	0,2
11.	Łowia Żagańska	144	571	427	2,0	8,0	6,0
12.	Jasień	1 060	634	-426	14,5	8,8	-5,7
13.	Kargowa	704	664	-40	12,3	11,5	-0,8
14.	Koźuchów	2 062	1 386	-676	12,9	8,7	-4,2
15.	Krosno Odrzańskie	2 102	1 724	-378	11,4	9,4	-2,0
16.	Lubsko	2 113	2 312	199	10,9	12,0	1,1
17.	Małomice	781	873	92	14,4	16,1	1,7
18.	Nowe Miasteczko	536	627	91	9,7	11,4	1,7
19.	Nowogród Bobrzański	1 066	973	-93	11,5	10,4	-1,1
20.	Sława	1 729	2 046	317	14,2	16,8	2,6
21.	Sulechów	2 957	3 314	357	11,2	12,5	1,3
22.	Szlichtyngowa	806	660	-146	15,8	13,0	2,8
23.	Szprotawa	3 051	2 135	-916	14,1	9,8	-4,3
24.	Świebodzin	2 383	2 293	-90	8,0	7,7	-0,3
25.	Wschowa	2 079	1 968	-111	9,6	9,1	-0,5
26.	Zbąszynek	829	789	-40	9,9	9,5	-0,4
Razem gminy miejsko-wiejskie		27 471	25 878	-1 593	11,4	10,8	-0,6

III. Gminy wiejskie

27.	Bobrowice	1 106	798	-308	35,6	25,6	-10,0
28.	Bojadła (Klenica)	484	467	-17	14,3	13,9	-0,4
29.	Brody	606	548	-58	17,5	15,8	-1,7
30.	Brzeźnica	800	831	31	21,4	22,6	1,2
31.	Bytnica	601	491	-110	23,0	18,8	-4,2
32.	Dąbie Lubuskie	750	1 227	477	14,8	23,9	9,1
33.	Gubin (Wałowice)	327	412	85	4,5	5,7	1,2
34.	Kolsko	277	229	-48	8,5	7,0	-1,5
35.	Lipinki Łużyckie	451	433	-18	13,8	13,4	-0,4
36.	Lubrza	118	287	169	3,5	8,5	5,0
37.	Łągów	166	233	67	3,2	4,5	1,3

Tabela 2 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Zakupy w woluminach			Zakup na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
38.	Maszewo	335	423	88	11,3	14,2	2,9
39.	Niegostawice	880	551	-329	18,7	11,8	-6,9
40.	Nowa Sól (Przyborów)	336	868	532	5,1	13,1	8,0
41.	Otyń	196	181	-15	3,2	2,9	-0,3
42.	Przewóz	382	261	-121	11,6	8,0	-3,6
43.	Siedlisko	548	503	-45	15,7	14,2	-1,5
44.	Skąpe (Ołobok)	485	412	-73	9,0	7,4	-1,6
45.	Szczaniec	580	511	-69	14,7	13,0	-1,7
46.	Świdnica	503	334	-169	8,7	5,6	-3,1
47.	Trzebiechów	461	441	-20	14,3	13,6	-0,7
48.	Tuplice	485	630	145	14,8	19,4	4,6
49.	Wymiarki	435	438	3	17,7	18,0	0,3
50.	Zabór	554	552	-2	15,5	15,2	-0,3
51.	Zielona Góra (Zawada)	868	1 270	402	5,3	7,6	2,3
52.	Żagań (Dzietrzychowice)	1 353	1 443	90	19,3	20,5	1,2
53.	Żary (Bieniów)	1 581	1 756	175	13,7	15,0	1,3
Razem gminy wiejskie		15 668	16 530	862	11,7	12,3	0,6
I.	Gminy miejskie	22 203	22 436	233	9,0	9,1	0,1
II.	Gminy miejsko-wiejskie	27 471	25 878	-1 593	11,4	10,8	-0,6
III.	Gminy wiejskie	15 668	16 530	862	11,7	12,3	0,6
Województwo lubuskie – część południowa		65 342	64 844	-498	10,5	10,4	-0,1

Tabela 3

CZYTELNICY

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego (*)	Liczba czytelników					
		ogółem			na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	Wymiarki	781	872	91	31,8	35,7	3,9
2.	Babimost	2 087	2 093	6	32,1	32,5	0,4
3.	Żary (Bieniów)	2 996	3 061	65	25,9	26,1	0,2
4.	Lubsko	4 993	5 027	34	25,8	26,0	0,2
5.	Gozdnica	770	891	121	22,3	26,0	3,7
6.	Bytom Odrzański	1 218	1 283	65	22,7	23,8	1,1

Tabela 3 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego (*)	Liczba czytelników					
		ogółem			na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
7.	Krosno Odrzańskie	4 777	4 348	-429	25,9	23,7	-2,2
8.	Zielona Góra	28 414	27 388	-1 026	24,0	23,2	-0,8
9.	Niegosławice	1 407	1 069	-338	30,0	22,9	-7,1
10.	Bobrowice	766	707	-59	24,7	22,7	-2,0
11.	Łęknica	600	574	-26	22,8	22,0	-0,8
12.	Szprotawa	5 287	4 654	-633	24,4	21,4	-3,0
13.	Sulechów	5 844	5 627	-217	22,1	21,3	-0,8
14.	Lipinki Łużyckie	653	667	14	20,0	20,6	0,6
15.	Żagań (Dzietrychowice)	1 435	1 392	-43	20,5	19,8	-0,7
16.	Siedlisko	741	698	-43	21,2	19,6	-1,6
17.	Brody	823	673	-150	23,8	19,4	-4,4
18.	Koźuchów	3 242	2 994	-248	20,3	18,8	-1,5
19.	Gubin	3 336	3 150	-186	19,7	18,7	-1,0
20.	Świebodzin	6 003	5 458	-545	20,2	18,4	-1,8
21.	Bytnica	466	481	15	17,8	18,4	0,6
22.	Żagań	5 054	4 740	-314	19,0	17,9	-1,1
23.	Szlichtyngowa	981	903	-78	19,2	17,8	-1,4
24.	Wschowa	3 837	3 814	-23	17,7	17,7	0,0
25.	Zbąszynek	1 530	1 466	-64	18,3	17,6	-0,7
26.	Nowa Sól	7 592	7 004	-588	18,8	17,4	-1,4
27.	Małomice	919	929	10	16,9	17,2	0,3
28.	Dąbie	879	852	-27	17,3	16,6	-0,7
29.	Jasień	1 119	1 200	81	15,3	16,6	1,3
30.	Gubin (Wałowice)	1 139	1 132	-7	15,7	15,7	0,0
31.	Bojadła (Klenica)	619	514	-105	18,3	15,3	-3,0
32.	Kąrgowa	887	871	-16	15,4	15,1	-0,3
33.	Żary	6 266	5 835	-431	16,1	15,0	-1,1
34.	Szczaniec	568	584	16	14,4	14,8	0,4
35.	Maszewo	477	434	-43	16,1	14,6	-1,5
36.	Nowa Sól (Przyborów)	975	964	-11	14,7	14,5	-0,2
37.	Brzeźnica	593	523	-70	15,9	14,2	-1,7
38.	Trzebiechów	480	458	-22	14,9	14,1	-0,8
39.	Nowogród Bobrzański	1 338	1 296	-42	14,5	13,9	-0,6

Tabela 3 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego (*)	Liczba czytelników					
		ogółem			na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
40.	Nowe Miasteczko	855	711	-144	15,5	12,9	-2,6
41.	Zabór	469	465	-4	13,2	12,8	-0,4
42.	Tuplice	468	413	-55	14,2	12,7	-1,5
43.	Sława	1 518	1 385	-133	12,5	11,4	-1,1
44.	Przewóz	356	364	8	10,8	11,1	0,3
45.	Zielona Góra (Zawada)	2 034	1 790	-244	12,5	10,8	-1,7
46.	Czerwieńsk	1 290	1 014	-276	13,6	10,7	-2,9
47.	Otyń	763	665	-98	12,4	10,6	-1,8
48.	Kolsko	314	300	-14	9,6	9,2	-0,4
49.	Iłowa Żagańska	849	630	-219	11,9	8,9	-3,0
50.	Lubrza	363	284	-79	10,8	8,4	-2,4
51.	Łągów	434	426	-8	8,5	8,3	-0,2
52.	Świdnica	477	491	14	8,3	8,3	0,0
53.	Skąpe (Ołobok)	348	313	-35	6,4	5,6	-0,8
Ogółem		122 427	115 877	-6 550	19,7	18,7	-1,0

(*) Układ miejscowości wg wielkości wskaźnika liczby czytelników na 100 mieszkańców

Tabela 4

WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego (*)	Wypożyczenia na zewnątrz					
		liczba wypożyczeń			w przeliczeniu na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	Lubsko	126 049	128 264	2 215	652	663	11
2.	Brody	23 387	22 348	-1 039	677	645	-32
3.	Babimost	38 459	39 173	714	591	608	17
4.	Żary (Bieniów)	66 032	66 400	368	570	567	-3
5.	Żagań (Dzietrychowice)	38 493	39 178	685	549	558	9
6.	Koźuchów	99 450	83 066	-16 384	622	520	-102
7.	Gozdnica	18 031	17 795	-236	523	520	-3
8.	Szprotawa	131 421	112 888	-18 533	605	519	-86
9.	Bytnica	11 592	11 680	88	444	447	3

Tabela 4 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego (*)	Wypożyczenia na zewnątrz					
		liczba wypożyczeń			w przeliczeniu na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
10.	Świebodzin	133 415	130 317	-3 098	448	438	-10
11.	Nowa Sól	178 641	168 001	-10 640	443	417	-26
12.	Nowogród Bobrzański	36 906	38 569	1 663	399	414	15
13.	Sulechów	111 214	107 418	-3 796	421	406	-15
14.	Krosno Odrzańskie	84 966	73 986	-10 980	461	403	-58
15.	Wymiarki	11 157	9 576	-1 581	455	392	-63
16.	Zielona Góra	458 979	440 045	-18 934	388	373	-15
17.	Dąbie	19 075	18 497	-578	375	361	-14
18.	Żagań	94 967	91 673	-3 294	357	346	-11
19.	Gubin	58 882	53 411	-5 471	348	317	-31
20.	Wschowa	71 140	68 526	-2 614	328	317	-11
21.	Maszewo	11 627	9 346	-2 281	392	314	-78
22.	Jasień	18 157	22 463	4 306	249	310	61
23.	Brzeźnica	16 172	11 054	-5 118	432	300	-132
24.	Szlichtyngowa	18 409	15 030	-3 379	360	297	-63
25.	Nowa Sól (Przyborów)	20 785	19 532	-1 253	314	294	-20
26.	Nowe Miasteczko	15 529	16 197	668	282	294	12
27.	Zbąszynek	25 390	24 367	-1 023	304	293	-11
28.	Szczaniec	10 952	11 546	594	277	293	16
29.	Bobrowice	10 435	8 947	-1 488	336	287	-49
30.	Niegosławice	18 692	13 326	-5 366	398	286	-112
31.	Sława	35 056	34 555	-501	288	283	-5
32.	Żary	97 152	107 047	9 895	250	275	25
33.	Trzebiechów	7 446	8 847	1 401	232	273	41
34.	Bojadła (Klenica)	10 088	8 947	-1 141	298	266	-32
35.	Małomice	14 263	13 205	-1 058	263	244	-19
36.	Otyń	17 261	14 913	-2 348	279	239	-40
37.	Lipinki Łużyckie	8 001	7 617	-384	245	235	-10
38.	Kargowa	16 627	13 234	-3 393	289	229	-60
39.	Łęknica	6 031	5 993	-38	230	229	-1
40.	Bytom Odrzański	12 034	12 340	306	225	229	4
41.	Iłowa Żagańska	16 940	15 770	-1 170	238	222	-16
42.	Zielona Góra (Zawada)	42 180	34 632	-7 548	258	209	-49

Tabela 4 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego (*)	Wypożyczenia na zewnątrz					
		liczba wypożyczeń			w przeliczeniu na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
43.	Siedlisko	8 045	7 201	-844	230	203	-27
44.	Czerwieńsk	27 057	19 179	-7 878	285	202	-83
45.	Przewóz	6 123	6 375	252	186	194	8
46.	Zabór	6 788	6 473	-315	190	178	-12
47.	Tuplice	6 060	5 803	-257	184	178	-6
48.	Świdnica	10 273	9 496	-777	178	161	-17
49.	Łagów	6 883	7 149	266	134	139	5
50.	Gubin (Wałowice)	7 173	7 354	181	99	102	3
51.	Lubrza	5 611	2 944	-2 667	168	87	-81
52.	Skąpe (Ołobok)	4 931	4 442	-489	91	80	-11
53.	Kolsko	2 145	2 195	50	66	67	1
Ogółem		2 352 572	2 228 330	-124 242	379	359	-20

(*) Układ miejscowości wg wielkości wskaźnika liczby wypożyczeń na 100 mieszkańców

Tabela 5

WYPOŻYCZENIA

I. Gminy miejskie

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na 1 czytelnika			Wypożyczenia na miejscu		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	Gozdnica	23,4	20,0	-3,4	7 012	6 855	-157
2.	Gubin	17,7	17,0	-0,7	4 062	4 506	444
3.	Łęknica	10,1	10,4	0,3	1 500	1 852	352
4.	Nowa Sól	23,5	24,0	0,5	67 823	61 617	-6 206
5.	Zielona Góra	16,2	16,1	-0,1	200 347	180 973	-19 374
6.	Żagań	18,8	19,3	0,5	71 277	75 359	4 082
7.	Żary	15,5	18,3	2,8	46 522	54 361	7 839
Razem gminy miejskie		17,5	20,0	2,5	398 543	385 523	-13 020

Tabela 5 (cd.)

II. Gminy miejsko-wiejskie

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na 1 czytelnika			Wypożyczenia na miejscu		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
8.	Babimost	18,4	18,7	0,3	10 937	12 511	1 574
9.	Bytom Odrzański	9,9	9,6	-0,3	10 168	10 609	441
10.	Czerwieńsk	21,0	18,9	-2,1	5 087	4 985	-102
11.	Iłowa Żagańska	20,0	25,0	5,0	4 253	2 455	-1 798
12.	Jasień	16,3	18,7	2,4	5 154	4 783	-371
13.	Kargowa	18,7	15,2	-3,5	10 433	8 791	-1 642
14.	Koźuchów	30,7	27,7	-3,0	16 100	13 458	-2 642
15.	Krosno Odrzańskie	17,8	17,0	-0,8	27 993	29 104	1 111
16.	Lubsko	25,2	25,5	0,3	173 159	171 860	-1 299
17.	Małomice	15,5	14,2	-1,3	4 549	5 231	682
18.	Nowe Miasteczko	18,2	22,8	4,6	6 804	7 375	571
19.	Nowogród Bobrzański	27,6	29,8	2,2	18 824	22 678	3 854
20.	Sława	23,1	24,9	1,8	3 038	2 622	-416
21.	Sulechów	19,0	19,1	0,1	65 936	77 046	11 110
22.	Szlichtyngowa	18,8	16,6	-2,2	1 325	961	-364
23.	Szprotawa	24,9	24,3	-0,6	68 814	61 157	-7 657
24.	Świebodzin	22,2	23,9	1,7	21 873	18 684	-3 189
25.	Wschowa	18,5	18,0	-0,5	13 802	11 458	-2 344
26.	Zbąszynek	16,6	16,6	0,0	2 608	4 550	1 942
Razem gminy miejsko-wiejskie		21,3	21,2	-0,1	470 857	470 318	-539

III. Gminy wiejskie

27.	Bobrowice	13,6	12,7	0,9	7 310	7 234	-76
28.	Bojadła (Klenica)	16,3	17,4	1,1	1 672	1 380	-292
29.	Brody	28,4	33,2	4,8	12 330	8 232	-4 098
30.	Brzeźnica	27,3	21,1	-6,2	8 080	5 245	-2 835
31.	Bytnica	24,9	24,3	-0,6	2 874	2 305	-569
32.	Dąbie Lubuskie	21,7	21,7	0,0	11 077	11 493	416
33.	Gubin (Wałowice)	6,3	6,5	0,2	1 914	1 785	-129
34.	Kolsko	6,8	7,3	0,5	62	122	60
35.	Lipinki Łużyckie	12,2	11,4	-0,8	4 995	4 966	-29
36.	Lubrza	15,4	10,4	-5,0	1 901	1 134	-767
37.	Łągów	15,8	16,8	1,0	1 262	1 219	-43

Tabela 5 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na 1 czytelnika			Wypożyczenia na miejscu		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
38.	Maszewo	24,4	21,5	-2,9	2 859	2 779	-80
39.	Niegosławice	13,3	12,5	-0,8	4 074	3 330	-744
40.	Nowa Sól (Przyborów)	21,3	20,3	-1,0	6 493	7 642	1 149
41.	Otyń	22,6	22,4	-0,2	9 955	8 174	-1 781
42.	Przewóz	17,2	17,5	0,3	2 794	2 936	142
43.	Siedlisko	10,9	10,3	-0,6	16 805	13 924	-2 881
44.	Skąpe (Ołobok)	14,2	14,2	0,0	3 741	3 128	-613
45.	Szczaniec	19,3	19,8	0,5	582	621	39
46.	Świdnica	21,5	19,3	-2,2	2 105	2 181	76
47.	Trzebiechów	15,5	19,3	3,8	421	757	336
48.	Tuplice	12,9	14,1	1,2	3 822	3 683	-139
49.	Wymiarki	14,3	11,0	-3,3	1 342	1 521	179
50.	Zabór	14,5	13,9	-0,6	1 437	1 053	-384
51.	Zielona Góra (Zawada)	20,7	19,3	-1,4	15 003	12 537	-2 466
52.	Żagań (Dzietrzychowice)	26,8	28,1	1,3	50 714	50 485	-229
53.	Żary (Bieniów)	22,0	21,7	-0,3	37 332	48 670	11 338
Razem gminy wiejskie		18,7	18,3	-0,4	212 956	208 536	-4 420
I.	Gminy miejskie	17,5	20,0	2,5	398 543	385 523	-13 020
II.	Gminy miejsko-wiejskie	21,3	21,2	-0,1	470 857	470 318	-539
III.	Gminy wiejskie	18,7	18,3	-0,4	212 956	208 536	-4 420
Województwo lubuskie – część południowa		19,2	19,2	0,0	1 082 356	1 064 377	-17 979

Stan organizacyjny i działalność bibliotek publicznych północnej części województwa lubuskiego w 2007 roku

STAN BIBLIOTEK PUBLICZNYCH I ICH STATUS FORMALNO-PRAWNY

Biblioteki publiczne w 2007 r.

- Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wlkp., w skład której wchodzi: Biblioteka Główna (Wypożyczalnia Główna, Zbiory Regionalne, Punkt IE, Czytelnia Czasopism), Oddział Zbiorów Naukowych (Wypożyczalnia Naukowa, Czytelnia, PIB), Dział Zbiorów Specjalnych (Oddział dla Osób Specjalnej Troski, Oddział Zbiorów Audiowizualnych)
14 filii na terenie miasta
- Miejska Biblioteka Publiczna w Kostrzynie n/O
- 14 bibliotek miejsko-gminnych (Cybinka, Dobiegniew, Drezdenko, Lubniewice, Międzyrzecz, Osno Lubuskie, Rzepin, Skwierzyna, Słubice, Strzelce Krajeńskie, Sulęcín, Torzym, Trzciel, Witnica)
- 13 bibliotek gminnych (Bledzew, Bogdaniec, Deszczno, Górzycza, Kłodawa, Krze-

szyce, Lubiszyn, Pszczew, Przytoczna, Santok, Słońsk, Stare Kurowo, Zwierzyn)

- 49 filii bibliotecznych (północna część województwa)
- 68 punktów bibliotecznych (samorządowych 46; WiMBP 22)

Jednym z głównych obowiązków biblioteki wojewódzkiej jest sprawowanie nadzoru merytorycznego nad bibliotekami północnej części województwa lubuskiego. W r. 2007 struktura sieci bibliotecznej nie uległa większym zmianom. Jedna gmina na terenie północnej części województwa nie realizowała zadań ustawowych. Była to Gmina Bogdaniec. Nie prowadziła Gminnej Biblioteki Publicznej od 1996 roku. Na skutek interwencji WiMBP powołana została GBP w Bogdańcu, zlikwidowano natomiast małą filię w gminie Cybinka, stąd liczba bibliotek utrzymuje się na tym samym poziomie – 92 placówki.

Stan bibliotek publicznych na koniec 2007

Liczba bibliotek ogółem

92

Placówki posiadające status instytucji kultury	23 biblioteki + 54 filie =	77
Placówki nie posiadające wpisu do rejestru kultury	6 bibliotek + 9 filii =	15

NAJWAŻNIEJSZE PROBLEMY W DZIAŁALNOŚCI BIBLIOTEK PUBLICZNYCH

Wiele problemów z jakimi borykają się biblioteki na progu XXI w. tkwi w przeszłości. Na początku, biorąc za cezurę 1989 r., istniała możliwość łączenia bibliotek z innymi instytucjami kultury (co znacznie osłabiło biblioteki). Ograniczenie łączenia

bibliotek wprowadziła dopiero nowela ustawy z 2001 r.

W 2007 r. negocjowano z władzami miast i gmin usamodzielnienie bibliotek i wyłączenie ich z innych jednostek organizacyjnych. W efekcie przywrócono samo-

dzielność i osobowość prawną BPMiG w Dobiegniewie i jej Filii w Radęcinie. Jednak nadal w strukturach pozostają 23 biblioteki, co wyklucza ich samodzielność merytoryczną i finansową. Problemu nie rozwiążą sami bibliotekarze - choć mogą i powinni silnym głosem zabiegać u władz samorządowych o usamodzielnienie, znając wykładnię prawną i procedury związane z rozdzieleniem. Naszym zdaniem, podobnie jak to sformułowano w roku ubiegłym prawne usamodzielnienie bibliotek, wpisanie ich do księgi rejestrowej instytucji kultury nie będzie procesem szybkim, bez podjęcia systemowych uregulowań prawnych. Ukształtowanie aktualnych przepisów poprzez doraźne nowelizacje nie pomoże. Prawo musi wyraźnie zdefiniować to, co możliwe, a od czego odstąpić nie wolno. Jeśli samorządy zaniechają prowadzenia biblioteki, rozłączenia, wpisywania jej do rejestru - powinny być z mocy prawa karani (chodzi o działania zastępcze). Nadal istnieją przypadki łączenia bibliotek publicznych z innym podmiotem. Wynika to z nieznamośności wymogów prawnych, a może przede wszystkim z niezrozumienia funkcji biblioteki publicznej w środowisku przez władze samorządowe oraz ich urzędników. Oddanie bibliotek publicznych samorządom (nie uwzględniając trójstopniowego podziału administracyjnego - *biblioteki powiatowe*) spowodowało, że część bibliotek z roku na rok jest niedoinwestowana, zwłaszcza jeśli chodzi o małe filie wiejskie. Niektóre z bibliotek odnalazły już swoje miejsce i mają ugruntowaną pozycję wśród mieszkańców i władz samorządowych (są to: Gmina Bledzew, Powiat Słubice, Gmina Drezdenko, Gmina Rzepin, Gmina Trzciel, Gmina Górzycza, Gmina Krzeszyce, Gmina Kłodawa, Gmina Torzym). Część - a są to w większości biblioteki w tzw. fuzji - walczy o przetrwanie, próbując wyjść poza rolę wypożyczalni lektur. Część nie walczy w ogóle - są to amatorzy na stanowiskach, którym nie zależy na poprawie sytuacji w bibliotece. Nie umieją przekonywająco przedstawić swoich racji i ich uzasadnić.

Dlatego samorządy powołując się na ograniczenia w kosztach, utrzymują biblioteki w różnych strukturach administracyjnych i w ten sposób ograniczają ich działalność.

Nadal istotnym problemem jest kadra bibliotekarska. Rozwój nowych technologii teleinformatycznych powinien wymusić i zmienić sposób zarządzania biblioteką. Od wykształcenia kadry zależy ewolucja bibliotek i jakość oferowanych usług.

Bibliotekami kierują często osoby bez przygotowania zawodowego, nie posiadające ani potrzebnej wiedzy, ani odpowiednich umiejętności. Na 193 osoby zatrudnione w bibliotekach w północnej części województwa wykształcenie wyższe bibliotekoznawcze posiadają 32 osoby - 16,5%. Dziś, kiedy bibliotekarz jest niejednokrotnie jedynym pośrednikiem i przewodnikiem czytelnika w dostępie do informacji, priorytetowym zadaniem jest merytoryczne oraz praktyczne przygotowanie personelu. Zbyt mało osób podejmuje wysiłek mający na celu zdobycie formalnego wykształcenia bibliotekarskiego. Dlatego kształcenie ustawiczne (kursy, szkolenia, konferencje, czytanie prasy metodycznej) powinny być wpisane w ten zawód. Zakorzeniony w świadomości społecznej i jawiący się niekorzystnie wizerunek bibliotekarza i biblioteki widać wyraźnie w małych filiach bibliotecznych. Dlatego uwaga samorządów powinna być zwrócona na kwestię doboru pracowników do pracy w bibliotekach szczególnie gminnych. Pracownicy bez wykształcenia obniżają prestiż zawodu. Rychłego uszczegółowienia wymaga zapis dotyczący kwalifikacji pracowników.

Innym ważnym problem są dotacje na zakup nowości. WiMBP w Gorzowie Wlkp. postuluje, by przy podziale środków przez MKiDN priorytetowo traktować biblioteki samodzielne w stosunku do bibliotek działających w obrębie innych jednostek kultury. Być może większe finanse spowodowałyby szybsze usamodzielnienie bibliotek. To natomiast korzystniej odbiłoby się na ich funkcjonowaniu.

ZBIORY BIBLIOTECZNE

W 2006 roku księgozbiór wynosił łącznie	1 393 923 vol.
Biblioteki terenowe	971 116 vol.
WiMBP Gorzów Wlkp.	422 807 vol.

Zakup w 2007 roku

W ciągu 2007 roku przybyło ogółem	53 804 vol.
z zakupu	39 899 vol.
z tego biblioteki terenowe	28 951 vol.
WiMBP Gorzów Wlkp.	10 948 vol.
W porównaniu z 2006 r. przybyło o	+ 8 128 vol.
z zakupu o	+ 3 761 vol.

Od pięciu lat zauważyć można wpływ dotacji na niewielki, ale jednak wzrost w dopływie nowości. W 2003 r. wskaźnik zakupu wynosił 4,8 na 100 mieszkańców; w 2004 r. 7,9; w 2005 r. 9,6; w 2006 r. 8,2; w 2007 r. 8,9. Daleko nam jeszcze do norm polskich, ale jeszcze dalej do standardów IFLA (gdzie przewiduje się 25-30 vol. na 100 mieszkańców). Praktyka przekazywa-

nia dotacji na zakupy książek dowodzi, że polityka administracji rządowej zmierza do podniesienia roli bibliotek publicznych - co uwidacznia się w konkretnej pomocy finansowej. Nadal jednak samorządy przekazują zbyt mało środków na zakup nowości. Obecna wielkość przybytków, nie zaspakaja rosnących ciągle potrzeb czytelników.

CZYTELNICTWO

W 2007 r. stan czytelnictwa w WiMBP przedstawiał się następująco:

	2007	Placówki wojewódzkie	Placówki miejskie
Czytelnicy	30586	12822	17764
Odiedziny	201862	70885	130977
Wypożyczenia na zewnątrz	445172	103521	341651
w tym: dla dzieci	93528	761	92767
dla dorosłych	248634	39090	209544
popularnonaukowa	103010	63670	39340
Odziedziny w czytelnich	56540	20828	35712
Wypożyczenia na miejscu	63117	31578	31539
Czasopisma - na miejscu	76441	44611	31830
Udzielone informacje	186983	118557	68426
Czytelnie internetowe	25940	210	25730

W porównaniu z 2006 r. odnotowano ogółem spadek liczby czytelników o 3 058 i wzrost liczby wypożyczeń o 1 226. Wzrost liczby wypożyczeń świadczy o lepszej ofercie biblioteki w zakresie wydawnictw preferowanych przez czytelników. W udostępnianiu prezencyjnym odnotowano wzrost liczby odwiedzin o 2 976 i spadek wypożyczeń 6 029. W części dotyczącej filii miejskich w udostępnianiu na zewnątrz w porównaniu z r. 2006 odnotowano niewielkie spadki w liczbie czytelników -1128. Natomiast wzrost liczby odwiedzin o 1197 oraz wzrost liczby wypożyczeń o 13 217 świadczy o satysfakcjonującej czytelnika ofercie danej filii. Nie bez znaczenia jest również fakt przeformułowania zbiorów

falii, podniesienia ich estetyki oraz niektóre zmiany kadrowe. Jeśli chodzi o porównanie liczby wypożyczeń czasopism to odnotowano spadek w ilości 10 284. Największy spadek bo aż 9 337 odnotowała Czytelnia Główna. W filiach miejskich wypożyczono 12 283 czasopism bieżących.

W dalszym ciągu występuje tendencja wzrostowa w zakresie udzielonych informacji. W 2007 r. udzielono ich 186 983 tys., tj. więcej o 14 181 niż w 2006 r.

Spadki zarejestrowane w procesie czytelnictwa są odzwierciedleniem ogólnopolskiej tendencji. Problem analizuje w swoim artykule Barbara Budzyńska, pracownik Biblioteki Naukowej („Bibliotekarz” 12/2007).

OBSŁUGA SPECJALNYCH GRUP UŻYTKOWNIKÓW

WiMBP rozumie i respektuje fakt, że nie wszyscy użytkownicy w równym stopniu są zdolni do odbioru informacji i korzystania z bibliotek.

W ciągu 2007 r. starano się wyrównywać ich szanse, działając ze szczególną troską na rzecz użytkowników niepełnosprawnych i dzieci znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społecznej.

I tak: Oddział dla Osób Specjalnej Troski obsługiwał czytelników niedowidzących, niewidomych i dzieci z dysfunkcjami oraz propagował twórczość osób trzeciego wieku i dzieci ze wszystkich szkół specjalnych w Galerii KRAĞ. W ciągu omawianego okresu odbyło się 9 wystaw, z których na szczególną uwagę zasługuje:

- „Spotkanie z poezją i plastyką”, wystawa prac Teresy Pruskiej-Kołodziej, malarstwo i płaskorzeźba w drewnie lipowym, z towarzyszeniem utworów poetyckich Krystyny Caban; IV edycja obchodów Światowego Dnia Inwalidy;
- Impreza prezentująca twórczość osób niepełnosprawnych, organizowana wspólnie z Wojewódzkim Sejmikiem Osób Niepełnosprawnych i Towarzystwem Walki z Kalectwem;

- „Wspomnienie o Marku Grechucie” (twórczość piosenkarza na czarnych i srebrnych krążkach – ze zbiorów WiMBP);
- „Kolory wyobraźni” (twórczość seniorów i osób niepełnosprawnych – końcowy efekt terapii zajęciowej podopiecznych DPS Nr 1 w Gorzowie Wlkp.);
- „Naszym mamom” (twórczość plastyczna wychowanków Zespołu Szkół Specjalnych Nr 14) - wystawa prac i pokaz wokalnie-taneczny dzieci, dedykowany przybyłym na uroczystość matkom;
- „Arteterapia” (prace podopiecznych DPS oraz słuchaczy Wydziału Terapii Zajęciowej i Opiekunki Dziecięcej Medycznego Studium Zawodowego w Gorzowie Wlkp.; VII edycja).

Na rzecz północnej części województwa działały 22 punkty książki mówionej, poprzez które dostarczano książki dla osób niewidomych i starszych. Punkty zarejestrowały 909 czytelników i 4 459 wypożyczeń książki mówionej. Wiedząc, że dobra biblioteka dziecięca zapewnia dzieciom kształcenie ustawiczne oraz umożliwia uczestniczenie w życiu społeczności lokalnej nieustannie reagowano na potrzeby

informacyjne, kulturalne i rekreacyjne młodych klientów. Za najważniejsze w 2007 r. należy uznać zaktywizowanie dzieci i młodzieży poprzez konsekwentną działalność „Tęczowych Bibliotek”. Oferując bogatą gamę materiałów, stworzono dzieciom możliwość doświadczenia radości czytania, zdobywania wiedzy i rozwijania wyobraźni. Kształtowano umiejętność

posługiwania się mediami drukowanymi i elektronicznymi. Wspierano proces uczenia, czytania oraz promowano i organizowano specjalne imprezy służące rozwojowi czytelniczemu i kulturalnemu. Z różnych form zapewniających indywidualny kontakt i podmiotowe traktowanie klientów skorzystało ok. 55 tys. dzieci i młodzieży.

KOMPUTERYZACJA BIBLIOTEK

Proces komputeryzacji i informatyzacji bibliotek miejsko-gminnych i gminnych jest realizowany konsekwentnie od kilku lat, również przy wsparciu środków pozabudżetowych, uzyskiwanych w ramach różnego rodzaju programów (głównie z programu „IKONKA”). Niemniej jednak wciąż istnieją biblioteki, w których proces ten na dobrą sprawę jeszcze się nie zaczął lub gdzie jakość używanego sprzętu komputerowego i informatycznego pozostawia wiele do życzenia.

Trzeba pamiętać, że informatyzacja placówek nie tylko ułatwia prace samym bibliotekarzom, ale również sprawia, że biblioteki częściej są odwiedzane przez ludzi młodych, którzy chętnie korzystają z nowych technologii informatycznych (można mieć nadzieję, że niektórzy z nich nie tylko skorzystają z bibliotecznego komputera, ale również wykorzystają swoją obecność w bibliotece i sięgną po książkę). Warto zatem wzmacniać i wspierać ten proces.

Konkretne działania w celu informatyzacji i komputeryzacji podjęto w bibliotekach:

BPMiG Cybinka – zakupiono komputer i laptop z oprogramowaniem specjalistycznym dla księgowości. Poza tym został zakupiony do użytku pracowników komputer z nowym oprogramowaniem, kolorową, laserową drukarką (jeden z komputerów przekazano filii w Białkowie). W 2007 przeprowadzono także szkolenia dla użytkowników internetu pod hasłem **MYSZKUJEMY W INTERNECIE**;

BPMiG Dobiegniew – zakupiono ze środków samorządowych drukarkę laserową i program komputerowy „Dokumentacja w bibliotece”;

BPMiG Dreuzdenko – zakupiono komputer dla filii bibliotecznego w Drawinach (wykonano także podłączenie do internetu). W ramach projektu „Centra kształcenia na odległość na wsiach” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego i budżetu państwa uzyskano 9 zestawów komputerowych, drukarkę oraz sprzęt specjalistyczny, pozwalający na korzystanie z komputera przez osobę niepełnosprawną;

BPMiG Lubniewice – w czerwcu przygotowana została instalacja do komputerów, dostarczono też 3 komputery z programu Ikonka;

BPMiG Rzepin – na początku roku odbyło się szkolenie z zakresu obsługi programu SOWA. Zostały także zakupione kolejne moduły programu oraz czytnik. Przez cały rok wprowadzano księgozbiór do sytemu SOWA;

BPMiG Trzciel – zakupiono drukarkę. Filia Brójce otrzymała 4 komputery wraz z pełnym wyposażeniem;

GBP Górzycyca – zakupiła oprogramowanie „Bibliotekarz”;

GBP Kłodawa – zakupiono drukarkę laserową;

GBP Krzeszyce – placówka złożyła wniosek w ramach programu „Ikonka cd.”, który został pozytywnie rozpatrzony. Czytelnia internetowa z trzema stanowiskami rozpoczęła działalność;

GBP Przytoczna – w bibliotece w Rokietnie zainstalowano sieć internetową i udostępniono ją czytelnikom, biblioteka w Chełmsku otrzymała w darze zestaw komputerowy;

GBP Zwierzyn – ze środków własnych został zakupiony komputer dla GBP w Zwierzynie. W filii w Górkach Noteckich zainstalowano internet;

Biblioteki terenowe posiadały na koniec 2007 r. 111 komputerów. W tym dla czytelników 80. Jako jednostki nie podłączone do sieci 90. WiMBP posiada 107 komputerów.

Wyzwania wieku elektroniki i multimedialnych wymagają, by każda biblioteka - z bibliotekami wiejskimi włącznie - miała w niedługiej przyszłości dostęp do internetu, baz danych np. biblioteki wojewódzkiej - z których będą korzystali wszyscy zainteresowani mieszkańcy środowiska obsługiwane przez bibliotekę. WiMBP w Gorzowie Wlkp. posiada infrastrukturę techniczną umożliwiającą udostępnienie zasobów bibliotecznych.

Pod koniec 2007 r. zakupiono program *ProLib*, który zostanie wdrożony w 2008 r. Przez cały 2007 r. udostępniano katalogi on-line na stronie internetowej www.wimbp.gorzow.pl. Stan bazy katalogowej książek na koniec 2007 r. wynosił 285 786 egzemplarzy. Stan bazy katalogowej zbiorów specjalnych liczył 38 332 egzemplarzy. Komputeryzacja zapewniła powszechny dostęp czytelnikom do centralnej bazy katalogowej oraz szybki dostęp do portali informacyjnych. Umożliwiono również czytelnikom zamawianie dokumentów bibliotecznych drogą elektroniczną.

Zmodernizowana infrastruktura i system informacyjny WiMBP, pozwolił znacznie poprawić efektywność WiMBP w Gorzowie Wlkp. w zakresie organizacji dostępu do nowoczesnych technologii oraz ustawicznego kształcenia i doskonalenia techników informacyjnych. Nie bez znaczenia jest

też digitalizacja roczników czasopism. Udostępnianie zawartości roczników w przystępny i nowoczesny sposób na płytach CD - znacząco wpływa na wzrost ich wykorzystania, a jednocześnie chroni archiwalne numery przed dalszym zniszczeniem.

Bibliotekarze gorzowscy od początku 2007 r. podejmowali liczne działania, mające na celu przeciwdziałanie wykluczeniu informacyjnemu, organizując cykle edukacji informatycznej dla dzieci i młodzieży z wykorzystaniem multimedialnych. Internet w każdej gorzowskiej bibliotece zapewnia wszystkim czytelnikom powszechną platformę komunikacyjną i jest ceną propozycją dla tych czytelników, którzy nie posiadają internetu w domu

Czy istnieją szanse na zbudowanie sieci w bibliotekach północnej części województwa lubuskiego? Muszą być podjęte dalsze zintensyfikowane działania patronackie (mecenat państwa) na rzecz zapewnienia łączności wszystkich bibliotek z internetem. To warunek konieczny dla stworzenia sieci. Po drugie należy wdrażać nowoczesną technologię w całym środowisku bibliotekarskim, uwzględniając zawsze zakup bibliotecznych programów operacyjnych.

Dodać w tym miejscu należy, iż powinny znaleźć się w założeniach proponowanej przez ZG SBP projektu ustawy o bibliotekach (ustawa z 1997 r. obowiązuje 10 lat i nie obejmuje już wszystkich problemów, rodzi kwestie sporne) sprawy szczegółowego określenia polityki państwa w odniesieniu do zadań o zasięgu ogólnokrajowym, finansowanych ze środków publicznych, jak: tworzenie katalogów centralnych, ochrona zasobów bibliotecznych, digitalizacja, konserwacja wydawnictw na kwaśnym papierze, informatyzacja i edukacja informatyczna. Ustawa powinna też maksymalnie szeroko definiować tworzenie takich warunków dla bibliotek, aby stały się bibliotekami na miarę XXI wieku.

SYTUACJA ZAWODOWA BIBLIOTEKARZY

Biblioteki publiczne północnej części województwa lubuskiego w 2007 r. zatrudniały 193 osoby. W województwie przeważają bibliotekarze z długim stażem pracy, dobrze zorientowani w potrzebach swoich placówek i środowisk. Zmiany kadrowe są powodowane przejściem na emeryturę i urlopami wychowawczymi, a i w niektórych gminach zmniejszaniem etatów. Większość bibliotekarzy w filiach wiejskich pracuje w niepełnym wymiarze etatu.

W bibliotekach podstawą wynagradzania są własne regulaminy płac i ministerialna siatka płac. Oceniając sytuację płacową na podstawie informacji uzyskanych z bibliotek samorządowych należy stwierdzić, że sytuacja ta jest bardzo zróżnicowana. Średnia płaca w terenie brutto wynosi 1.802 zł (waha się od 1 200 zł. do 3 246 zł). Średnia płaca brutto w WiMBP kształtuje się na poziomie środka przyjętej tabeli wynagrodzeń. Dodatki funkcyjne otrzymywali dyrektorzy i kierownicy bibliotek miejsko-gminnych i gminnych, kierownicy działów, kierownicy filii, instruktorzy i główny księgowy. Dodatkowo niektóre biblioteki w terenie otrzymywały premie.

MODERNIZACJA BIBLIOTEK

W 2007 r. odnowiono w całości siedziby dwóch gorzowskich bibliotek. Gruntownemu remontowi została poddana Filia nr 8: odmalowano pomieszczenia biblioteczne, wymieniono regały metalowe na drewniane, położono wykładziny podłogowe i wymieniono lamy biblioteczne. Zmieniono również układ regałów na bardziej funkcjonalny dla czytelników, co ułatwia im wyszukiwanie określonych pozycji. Drugi gruntowny remont przeprowadzono w Filii nr 5. Dzięki remontom placówki zyskały nie tylko na estetyce, ale także na funkcjonalności. Jest to opinia nie tylko pracowników, ale co najważniejsze - również czytelników.

W pozostałych placówkach przeprowadzono jedynie kosmetyczne zmiany.

Doskonalenie zawodowe

Pracownicy WiMBP w Gorzowie w ramach doskonalenia zawodowego uczestniczyli w kilkunastu ogólnopolskich konferencjach, seminariach i szkoleniach. Jeśli chodzi o teren, to kierownicy bibliotek raczej sporadycznie korzystają z ww. oferty. Kapitał biblioteki tworzą ludzie trwale związani z biblioteką i jej misją - charakteryzujący się umiejętnością współpracy, kreatywnością i kwalifikacjami. Dlatego istnieje pilna potrzeba inwestowania w wiedzę tj. podnoszenia swoich kwalifikacji, bez których niemożliwy będzie dalszy rozwój bibliotek (szczególnie małych). Pogłębiać się też będzie przepaść między tymi, które mają ugruntowaną pozycję (dzięki dobrej merytorycznie kadrze) a tymi, które nie chcą wyjść poza rolę wypożyczalni lektur. W opinii pracowników zawód bibliotekarza nie ma ciągle wysokiego prestiżu w środowisku i jest uważany za mało płatny. Zła kondycja finansowa bibliotek negatywnie wpływa na wysokość płac. W niektórych gminach od lat nie ma funduszy na awanse, podwyżki i waloryzacje. Wykonywana praca i jej efekty są niewspółmierne do pobieranego wynagrodzenia. W roku ubiegłym wykształcenie bibliotekarskie uzupełniało 12 osób.

Między innymi w Filii nr 14 położono nową wykładzinę.

Zrealizowanych remontów było oczywiście za mało w stosunku do rzeczywistych potrzeb. Podobne prace powinny zostać przeprowadzone także w innych placówkach, by mogły one w sposób bardziej efektywny wypełniać swoje zadania statutowe i spełniać funkcję lokalnych centrów kultury. Poza tym niektóre placówki, z racji lokalizacji w starych, zabytkowych obiektach, wymagają specjalnego przystosowania i indywidualnych rozwiązań adaptacyjno-budowlanych. Problem ten nie dotyczy głównej instytucji WiMBP, która zyskała nowoczesną siedzibę, oficjalnie przekazaną do użytkowania przez głównego wykonawcę 14 grudnia 2007 r.

W pięciu powiatach północnej części województwa lubuskiego w efekcie przeprowadzonych remontów i wymiany wyposażenia nastąpiła względna poprawa stanu technicznego lokali bibliotecznych. Zmiany te jednak nie dotyczyły w równym stopniu wszystkich filii. Nadal spora część lokali nie posiada podjazdów dla niepełnosprawnych. Czytelnicy niepełnosprawni kontaktują się z biblioteką wyłącznie za pośrednictwem własnej rodziny. Pogłębia to tylko ich wyobcowanie, gdyż uniemożliwia samodzielne zaspokajanie kulturowych potrzeb.

Wykaz przeprowadzonych w 2007 r. remontów i zmian w wyposażeniu w grupie bibliotek miejsko-gminnych:

BPMiG Dobiegniew – wymieniono wszystkie stare okna na plastikowe, zamontowano materiałowe roletki, zakupiono ze środków samorządowych biurka i krzesła;

BPMiG Drezdenko – przeprowadzono wykonanie przełożenia dachu i wymiany kilku okien, wyremontowano pomieszczenie magazynowe. Uzyskano 10 zestawów mebli biurowych. Zakupiono biurko dla filii w Drawinach;

BPMiG Międzyrzecz – zakupiono 8 nowych regałów do Oddziału dla Dzieci, nowy komplet kolorowych mebli do „Kącika malucha” oraz nowe meble i wyposażenie do pokoju socjalnego. Zakupiono także nowe firany i odkurzacz dla filii w Kursku;

BPMiG Słubice – wyremontowano dach, dokonano modernizacji tarasu (wymieniono płytki i barierki), wykonano ocieplenie i elewacje ściany południowej, położono podłogę w części oddziału dziecięcego przeznaczonego do prowadzenia działalności kulturalno-oświatowej;

BPMiG Sulęcín – przeprowadzono remont czytelnicy oraz pokoju kierownika: w czytelnicy położono wykładzinę, a w pokoju kierownika panele. Do czytelnicy zakupiono także nowe stoliki i krzesła. Poza tym zakupiono nowe karnisze i firany. Natomiast Filia Ostrów otrzymała nowe stoliki i krzesła;

BPMiG Torzym – zakupiono stoły i krzesła do czytelnicy;

BPMiG Trzećiel – położono nową wykładzinę podłogową w Oddziale dla Dzieci. Do czytelnicy zakupiono nowe krzesła i stoły. Filia Brójce została wyposażona w nowe meble biurowe (biurka, meble pod komputery, krzesła obrotowe);

BPMiG Witnica – filia w Dąbroszynie została przeniesiona do jednego z wyremontowanych sal pałacu dąbroszyńskiego. Betonowa podłoga w tej sali została przykryta nową wykładziną; zamontowano też większą ilość kaloryferów;

W grupie bibliotek gminnych:

Bogdaniec – zostały wymienione okna, ogrzewanie centralne, instalacja elektryczna (remont trwał do lutego 2008 r.);

GBP Górzycza – pomalowano ściany, zakupiono 6 tablic korkowych, zakupiono stojaki (gazetowy i na nowości książkowe), wymieniono część rozdzielaczy, wymieniono tablice informacyjne, wskazujące rodzaj literatury występującej w bibliotece;

GBP Kłodawa – przeprowadzono wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, ocieplono ściany budynku styropianem, wykonano elewację, dojścia do budynku z kostki brukowej, remont ogrodenia, instalację gazową, przeprowadzono wymianę instalacji wodno-kanalizacyjnej, przeprowadzono częściową wymianę wewnętrznej instalacji elektrycznej, wykonano podłogi, posadzki z płytek i wykładziny z tworzyw sztucznych, wyremontowano pomieszczenia wewnątrz budynku (gładzie gipsowe, malowanie ścian i sufitów), wykonano podjazd dla niepełnosprawnych. Zostały także wymienione wszystkie meble w pomieszczeniach bibliotecznych: Biblioteka może stanowić chlubę gminy.

GBP Krzeszyce – został przeprowadzony generalny remont filii bibliotecznej w Muszkowie: wymieniono okna, drzwi i podłogi, przeprowadzono renowację klatki schodowej, pomalowano pomieszczenia, utworzono pomieszczenia socjalno-sanitarne i doprowadzono bieżącą wodą i centralne ogrzewanie;

GBP Lubiszyn – zakupiono 10 sztuk regałów bibliotecznych;

GBP Przytoczna – wymieniono instalację. Pomalowano pomieszczenie biblioteki w Rokitnie i zmieniono armaturę sanitarną;

GBP Pszczew – do Filii w Silnej zakupiono 2 stoły i 6 krzeseł do czytelnicy;

GBP Sanok – wymalowano ściany w Lipkach Wielkich. Do Filii w Lipkach Wlk. (bibliotekę przeniesiono z ciasnego pomieszczenia przy sali miejskiej do gmachu po byłej szkole) zakupiono nową szafę katalogową, ladę biblioteczną i szafy

na księgozbiór podręczny;

GBP Zwierzyn – Urząd Gminy w Zwierzynie na swój koszt wymienił wszystkie okna w pomieszczeniach bibliotecznych, natomiast ze środków własnych GBP wymieniła drzwi wejściowe. W filii w Górkach Noteckich odnowione zostały ściany pomieszczenia bibliotecznego i wymieniono drzwi wejściowe, założono centralne ogrzewanie;

W 6 bibliotekach zakupiono drukarki, kserokopiarki, faxy;

UDZIAŁ BIBLIOTEK PUBLICZNYCH W PROJEKTACH

W roku ubiegłym najbardziej popularną wśród bibliotek formą dofinansowania były dotacje Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego udzielane w ramach programu operacyjnego Promocja Czytelnictwa na zakup nowości wydawniczych.

Dodatkowo biblioteka w Krzeszycach uzyskała dotację (15 000 zł) z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu operacyjnego Rozwój Infrastruktury Kultury i Szkolnictwa Artystycznego. Dzięki tej dotacji sfinansowany został zakup wyposażenia dla Filii w Muszkowie.

Z programu „IKONKA CD” wyposażono w 2007 r. 6 bibliotek w sprzęt komputerowy. Sfinalizowanie projektu nastąpiło w I kw. 2008 r. BPMiG Drezdenko i GBP Bogdaniec uczestniczyły w realizacji projektu „Centra kształcenia na odległość na wsiach”, który jest dofinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego Rozwój Zasobów Ludzkich. Projekt ma na celu stworzenie na terenie całego kraju sieci 379. współpracujących ze sobą centrów. Centra są zaopatrywane w sprzęt komputerowy, biurowy i kontent merytoryczny. Biblioteka w Drezdenku otrzymała 9 zestawów komputerowych, 10 zestawów mebli biurowych, sprzęt specjalistyczny pozwalający na korzystanie z komputera przez osobę niepełnosprawną, faks, telefon, drukarkę. Centrum powstanie w Filii w Trzebiczu. Niektóre biblioteki

współdziałały również z innymi podmiotami w realizacji określonych projektów dofinansowywanych z UE. Na przykład GBP Krzeszyce współdziałała w realizacji projektu Międzynarodowe spotkania ludzi aktywnych – Krzeszyce 2007 dofinansowanego z UE w ramach inicjatywy wspólnotowej Interreg III. Ta sama placówka za pośrednictwem Gminy Krzeszyce pozyskała środki unijne na przeprowadzenie generalnego remontu filii bibliotecznej w Muszkowie (wartość inwestycji to ponad 100 tys. zł).

Aktywna w pozyskiwaniu dodatkowych środków wzorem lat ubiegłych okazała się WiMBP,

W 2007 r. pozyskano środki pozabudżetowe na realizację następujących zadań:

1. Zakup i wdrożenie w WiMBP w Gorzowie Wlkp. kompleksowego systemu informatycznego zarządzania biblioteką – 180 000,00 zł (MKiDN)
2. Wydanie 6. numerów czasopisma literackiego „Pegaz Lubuski” w formie papierowej i elektronicznej – 10 000 00 zł (MKiDN)
3. Wydanie materiałów upowszechniających wiedzę o historii i dziedzictwie kulturowym regionu lubuskiego w Zeszytach Naukowym Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp. – 11.700,00 zł (Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga)
4. Zakup rzeźby „Papusza na ławeczce w parku” do kolekcji WiMBP w Gorzowie Wlkp. (MKiDN)

5. Organizacja Finału XIII. edycji Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Morawskiego (MKiDN) - 5.000,00 zł.
6. Wydanie trzech albumów książkowych upowszechniających twórczość artystów związanych z Gorzowem Wlkp.: W. Hasióra, J. Korcza i A. Gordona (Miasto Gorzów Wlkp. i środki własne) kwota 80 701,03 zł.

Starania o granty, poszukiwanie programów oraz opracowanie i rozliczenie wniosków jest ważną i trudną pracą, absorbującą intelektualnie i zajmującą wiele czasu grupie ludzi, którzy są zaangażowani w ich realizację. W WiMBP mamy już wykwalifikowanych bibliotekarzy w tym zakresie, o czym świadczy choćby wybudowanie nowej siedziby Biblioteki.

POTRZEBY W ZAKRESIE ZMIAN LEGISLACYJNYCH

Bibliotekarze bibliotek samorządowych oczekują nowelizacji Ustawy o bibliotekach szczególnie w zakresie rozwiązań organizacyjnych i funkcjonalnych.

Sporo propozycji dotyczyło kadry bibliotecznej. Postulowano zmniejszenie dysproporcji pomiędzy rozpiętością płac w grupach zaszerogowania bibliotekarzy (rozporządzenie MK w sprawie wynagradzania pracowników w instytucjach kultury), wprowadzenie (jako obligatoryjne) zatrud-

niania pracowników, którzy posiadają kwalifikacje zawodowe.

Bibliotekarze upatrują zmian na lepsze w przygotowywanych przez Zespół SBP założeniach i projekcie nowej ustawy o bibliotekach (o czym pisze dość często prasa bibliotekarska).

*Ewa Troczyńska-Porada
kierownik Działu Instrukcyjno
Metodycznego i Udostępniania
WiMBP w Gorzowie Wlkp.*

Tabela 1

KSIĘGOZBIORY

I. Biblioteki miejsko-gminne

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Księgozbiór w woluminach			Liczba woluminów na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica±	2006	2007	Różnica±
1.	MBP Kostrzyn	31355	29185	-2170	176	165	-11
2.	BPMiG Cybinka	38555	36546	-2009	542	516	-26
3.	Dobiegniew	31273	31975	+702	432	442	+10
4.	Drezdenko	63803	65118	+1315	360	376	+16
5.	Lubniewice	21479	21977	+498	689	697	+8
6.	Międzyrzecz + opr.	113701	114419	+718	459	461	+2
7.	Ośno Lub.	20343	20349	+6	313	313	-
8.	Rzepin	32540	33027	+487	323	331	+8
9.	Skwierzyna	47901	46548	-1353	377	359	-18
10.	Słubice	65100	65618	+518	330	330	0
11.	Strzelce Kraj. + opr	52445	51404	-1041	297	291	-6
12.	Sulęcín	63132	63842	+710	382	386	+4
13.	Torzým	27898	28431	+533	410	406	-4
14.	Trzciel	32458	34074	+1616	492	521	+29
15.	Witnica	34593	34594	+1	264	265	+1
Razem biblioteki miejsko-gminne		676576	677107	+531	361	361	-

II. Biblioteki gminne

16.	GBP Bledzew	28801	29451	+650	598	617	+19
17.	GBP Bogdaniec	-	2886	+2886	-	43	+43
18.	Deszczno	25777	26300	+523	342	343	+1
19.	Górzycy	20604	20022	-582	494	466	-28
20.	Kłodawa	24875	24813	-62	403	466	-63
21.	Krzyszycy	32057	31819	-238	699	400	-299
22.	Lubiszyn	40509	41885	+1376	592	691	+99
23.	Przytoczna	31081	31490	+409	518	541	+23
24.	Pszczew	22315	21209	-1106	526	499	-27
25.	Santok	21262	21355	+93	284	281	-3
26.	Słońsk	17426	16980	-446	357	348	-9
27.	Stare Kurowo	14033	14389	+356	325	337	+12
28.	Zwierzyn	13931	11440	-2491	314	260	-54
Razem biblioteki gminne		292671	294009	+1338	447	407	-40

Tabela 1 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Księgozbiór w woluminach			Liczba woluminów na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica±	2006	2007	Różnica±
Teren ogółem		969247	971116	+1869	383	374	-9
WiMBP Gorzów Wlkp.		417237	422807	+5570	333	337	+4
Ogółem		1386484	1393923	+7439	366	362	-4

Tabela 2

ZAKUPY NOWOŚCI WYDAWNICZYCH

I. Biblioteki miejsko-gminne

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Zakupy w woluminach			Zakup na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	MBP Kostrzyn	1158	952	-206	6,5	5,4	-1,1
2.	BPMiG Cybinka	1019	1124	+105	14,3	15,9	+1,6
3.	Dobiegiew	81	655	+574	1,1	9,1	+8
4.	Drezdenko	2777	2106	-671	15,7	12,2	-3,5
5.	Lubniewice	101	487	+386	3,2	15,5	+12,3
6.	Międzyrzecz	2290	2783	+493	9,2	11,2	+2
7.	Ośno Lub.	1144	614	-530	17,6	9,4	-8,2
8.	Rzepin	1578	1459	-119	15,7	14,6	-1,1
9.	Skwierzyna	1135	1364	+229	9,0	10,5	+1,5
10.	Słubice	2034	2182	+148	10,3	11	+0,7
11.	Strzelce Kraj.	1170	1040	-130	6,6	5,9	-0,7
12.	Sulęcín	1037	983	-54	6,3	5,9	-0,4
13.	Torzyn	811	1216	+405	11,9	17,4	2,5
14.	Trzciel	1321	1766	+445	20,0	27	+7
15.	Witnica	1278	2259	+981	9,8	17,3	+7,5
Razem biblioteki miejsko-gminne		18934	20990	+2056	11,2	11,2	-

II. Biblioteki gminne

16.	GBP Bledzew	460	636	+176	9,5	13,3	+3,8
17.	GBP Bogdaniec	-	355	+355	-	5,3	+5,3
18.	Deszczno	624	649	+25	8,3	8,5	+0,2
19.	Górzycyca	719	721	+2	17,2	16,8	-0,4
20.	Kłodawa	698	553	-145	11,3	8,9	-2,4
21.	Krzyszycyca	776	638	-138	16,9	13,9	-3

Tabela 2 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Zakupy w woluminach			Zakup na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
22.	Lubiszyn	1066	1218	+152	15,6	17,8	+2,2
23.	Przytoczna	739	585	-154	12,3	10,1	-2,2
24.	Pszczew	693	819	+126	16,3	19,3	+3
25.	Santok	239	205	-34	3,2	2,7	-0,5
26.	Słońsk	52	509	+457	1,1	10,4	+9,3
12.	Stare Kurowo	307	350	+43	7,1	8,2	+1,1
27.	Zwierzyń	1131	723	-408	25,5	16,4	-9,1
Razem biblioteki gminne		7504	7961	+457	11,5	11	-0,5
Teren ogółem		26438	28951	+2513	10,5	11,1	+0,6
WiMBP Gorzów Wlkp.		9700	10948	+1248	8,0	8,7	+0,7
Ogółem		36138	39899	+3761	9,6	10,4	+0,8

Tabela 3

CZYTELNICY

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Liczba czytelników					
		ogółem			na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	MBP Kostrzyn	2698	2410	-288	15	14	-1
2.	BPMiG Cybinka	1145	1144	-1	16	16	-
3.	BPMiG Dobiegniew	1171	1207	+36	16	17	+1
4.	BPMiG Drezdenko	3278	2980	-298	19	17	-2
5.	BPMiG Lubniewice	637	590	-47	20	19	-1
6.	BPMiG Międzyrzecz	6924	6932	+8	28	28	-
7.	BPMiG Ośno Lub.	747	913	+166	12	14	+2
8.	BPMiG Rzepin	1237	1086	-151	12	11	-1
9.	BPMiG Skwierzyna	2035	1952	-83	16	15	-1
10.	BPMiG Słubice	4634	4556	-78	23	23	-
11.	BPMiG Strzelce Kraj.	1782	1688	-94	10	10	-
12.	BPMiG Sulęcín	2625	2418	-207	16	15	-1
13.	BPMiG Torzym	635	618	-17	9	9	-
14.	BPMiG Trzciel	1579	1587	+8	24	24	-
15.	BPMiG Witnica	1289	1416	+127	10	11	+1
16.	GBP Bledzew	945	940	-5	20	20	-

Tabela 3 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Liczba czytelników					
		ogółem			na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
17.	GBP Bogdaniec	-	-	-	-	-	-
18.	GBP Deszczno	308	276	-32	4	4	-
19.	GBP Górzycza	603	620	+17	15	14	-1
20.	GBP Kłodawa	727	661	-66	12	11	-1
21.	GBP Krzeszyce	910	1023	+113	20	22	+2
22.	GBP Lubiszyn	748	630	-118	11	9	-2
23.	GBP Przytoczna	885	876	-9	15	15	-
24.	GBP Pszczew	520	521	+1	12	12	-
25.	GBP Santok	484	413	-71	7	5	-2
26.	GBP Słońsk	458	453	-5	9	9	-
27.	GBP Stare Kurowo	528	539	+11	12	13	+1
28.	GBP Zwierzyń	147	313	+166	3	7	+4
29.	WIMBP Gorzów	33644	30586	-3058	27	24	-3
Ogółem		73323	69348	-3975	19	18	-1

Tabela 4

WYPOŻYCZENIA NA ZEWNĄTRZ (z czasopismami)

I. Biblioteki miejsko-gminne

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na zewnątrz					
		liczba wypożyczeń			w przeliczeniu na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	MBP Kostrzyn	48396	45083	- 3313	272	255	-17
2.	BPMiG Cybinka	21594	18540	- 3054	303	281	-22
3.	Dobiegniew	60299	60433	+ 134	833	835	+2
4.	Drezdenko	67748	65411	- 2337	382	421	+39
5.	Lubniewice	7408	6433	- 975	238	215	-23
6.	Międzyrzecz	200613	179726	- 20887	809	778	-31
7.	Ośno Lub.	13508	16183	+ 2675	208	249	+41
8.	Rzepin	25544	21588	- 3956	253	220	-33
9.	Skwierzyna	49442	50233	+ 791	389	403	+14
10.	Słubice	89427	87838	- 1589	453	441	-12
11.	Strzelce Kraj.	26345	24745	- 1600	149	144	-5

Tabela 4 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na zewnątrz					
		liczba wypożyczeń			w przeliczeniu na 100 mieszkańców		
		2006	2007	Różnica±	2006	2007	Różnica±
12.	Sulęcín	41662	38113	- 3549	252	243	-9
13.	Torzým	12779	11911	- 868	188	190	+2
14.	Trzciel	32788	31152	- 1636	497	507	+10
15.	Witnica	24570	20200	- 4370	188	154	-34
Razem biblioteki miejsko-gminne		722123	677589	- 44534	426	378	-48

II. Biblioteki gminne

16.	GBP Bledzew	17372	16164	- 1208	360	348	-12
17.	GBP Bogdaniec	-	-	-	-	-	-
18.	Deszczno	6859	9429	+ 2570	91	127	+36
19.	Górzycya	7033	8269	+ 1236	169	193	+24
20.	Kłodawa	11119	8606	- 2513	180	145	-35
21.	Krzyszycze	16245	16130	- 115	354	360	+6
22.	Lubiszyn	18144	10721	- 7423	265	157	-108
23.	Przytoczna	16428	16265	- 163	274	280	+6
24.	Pszczew	12804	13349	+ 545	302	314	+12
25.	Santok	8091	6868	- 1223	108	93	-15
26.	Słońsk	19918	19016	- 902	408	390	-18
27.	Stare Kurowo	7985	9395	+ 1410	185	220	+35
28.	Zwierzyn	4877	3700	- 1177	110	92	-18
Razem biblioteki gminne		146875	137912	- 8963	224	194	-30
Teren ogółem		868998	815501	- 53497	344	327	-17
WiMBP Gorzów Wlkp.		458720	445172	- 13548	366	367	+1
Ogółem		1327718	1260673	- 67045	351	340	-11

Tabela 5

WYPOŻYCZENIA (z czasopismami)

I. Biblioteki miejsko-gminne

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na 1 czytelnika			Wypożyczenia na miejscu		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
1.	MBP Kostrzyn	17,9	18,7	+0,8	2325	1830	-495
2.	BPMiG Cybinka	18,9	16,2	- 2,7	16151	19150	+2999

Tabela 5 (cd.)

Lp.	Jednostka podziału administracyjnego	Wypożyczenia na 1 czytelnika			Wypożyczenia na miejscu		
		2006	2007	Różnica ±	2006	2007	Różnica ±
3.	Dobiegiew	51,5	50,1	- 1,4	2663	3068	+405
4.	Drezdenko	20,7	22	+ 1,3	24695	28590	+3895
5.	Lubniewice	11,6	10,9	- 0,7	1472	1673	+201
6.	Międzyrzecz	29,0	25,9	- 3,1	103103	61183	-41920
7.	Ośno Lub.	18,1	17,7	- 0,4	6332	5808	-524
8.	Rzepin	20,6	19,9	- 0,7	1373	1118	-255
9.	Skwierzyna	24,3	25,7	+ 1,4	2306	2159	-147
10.	Słubice	19,3	19,3	-	27368	26811	-557
11.	Strzelce Kraj.	14,8	14,7	- 0,1	10223	9708	-515
12.	Sulęcín	15,9	15,8	- 0,1	6771	6719	-52
13.	Torzým	20,1	19,3	- 0,8	2773	2694	-79
14.	Trzciel	20,8	19,6	- 1,2	4450	4086	-364
15.	Witnica	19,1	14,3	- 4,8	4253	3992	-261
Razem biblioteki miejsko-gminne		22,3	21,5	- 0,8	216258	178589	-37669

II. Biblioteki gminne

16.	GBP Bledzew	18,4	17,2	- 1,2	4803	4550	-253
17.	GBP Bogdaniec	-	-	-	-	-	-
18.	Deszczno	22,3	34,2	+ 11,9	218	127	-91
19.	Górzycy	11,7	13,3	+ 1,6	124	1209	+1085
20.	Kłodawy	15,3	13	- 2,3	1071	1469	+398
21.	Krzeszyce	17,9	15,8	- 2,1	4046	3601	-445
22.	Lubiszyn	24,3	17	- 7,3	996	787	- 209
23.	Przytoczna	18,6	18,6	-	4644	4634	-10
24.	Pszczew	24,6	25,6	+ 1	509	1045	+536
25.	Santok	16,7	16,6	- 0,1	312	353	+41
26.	Słońsk	34,5	42	+ 7,5	2279	1601	-678
27.	Stare Kurowo	15,1	17,4	+ 2,3	299	481	+182
28.	Zwierzyn	33,2	11,8	- 21,4	309	2326	+2017
Razem biblioteki gminne		20,2	19	- 1,2	19610	22183	+ 2573
Teren ogółem		21,9	21	- 0,9	235868	200772	- 35096
WiMBP Gorzów Wlkp.		13,6	14,6	+ 1	155871	139558	- 16313
Ogółem		18,1	18,2	+ 0,1	391739	340330	- 51405

Aleksandra Bytniewska
WiMBP Gorzów Wlkp.

Ultranowoczesny obiekt Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp.

Od 1976 r. i wcześniej Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna w Gorzowie Wlkp. nie miała odpowiedniej siedziby na miarę jej potrzeb i możliwości rozwoju. Wieloletnie starania o pozyskanie dla biblioteki nowego funkcjonalnego obiektu nie przyniosły żadnych rezultatów. W związku z tym Dyrekcja WiMBP rozpoczęła starania o rozbudowę dotychczasowej siedziby przy ulicy Sikorskiego 107. Prace nad projektem trwały około dwóch lat. Niemal od samego początku Samorząd Województwa Lubuskiego deklarował pomoc i udział finansowy w inwestycji. Sukcesem zakończyły się również starania o pozyskanie na ten cel środków z programu Promesa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz Unii Europejskiej.

Projekt współfinansowany był przez Unię Europejską z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach ZPORR w wysokości 17 074 497,80 zł oraz Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w wysokości 4 995 014,00 zł. Udział finansowy w inwestycji Samorządu Województwa Lubuskiego wynosi 3 661 476,43 zł. Nowy obiekt posiada powierzchnię 8 260,71 m².

Generalnym wykonawcą była firma budowlana SKANSKA S.A. Przekazanie budynku przez wykonawcę odbyło się 14 grudnia 2007 r.

Bibliotekę-Książnicę bez wątpienia można nazwać biblioteką hybrydową. A to dlatego, że będzie spełniała funkcję biblioteki tradycyjnej nastawionej na upowszechnianie kultury, wspieranie czytelnictwa i edukacji a jednocześnie będzie pełniła bardzo poważną wręcz kluczową funkcję - biblioteki informacyjnej, budującej społeczeństwo wiedzy. Dziś nauka jest podstawowym dobrem, a jej wykorzystanie przyczynia się do rozwoju społecznego. Nowa książnica oprócz tego, że będzie dostarczać każdemu użytkownikowi potrzebną mu informację, bez względu na to, na jakim nośniku będzie ona zapisana i gdzie zlokaliz-

zowana - oparta będzie na pracy w sieci m.in.: na dostępie do baz danych, usług informacyjnych on-line oraz specjalnie zaprojektowanych informacji do różnego typu użytkowników (od malucha do seniora). Wypożyczanie i inne sfery działalności biblioteki nie są do pomyslenia bez wspomaganie procesów bibliotecznych techniką komputerową. Nowy obiekt z chwilą oddania już zaczął odgrywać szczególną rolę w kontekście takich obszarów jak: kultura, edukacja, działalność informacyjna, działalność społeczna. Nowa książnica stała się lokalnym centrum edukacji, kultury, informacji. Co jest jednak najważniejsze – jest dostępna dla wszystkich, bez względu na płeć, wiek, religię, język, stan zdrowia, status ekonomiczny czy pracowniczy i posiadane wykształcenie, zapewniając dostęp do wiedzy, informacji i wytworów myśli ludzkiej przelanej na papier lub dysk. Służąc zaspakajaniu potrzeb jednostek i grup w zakresie edukacji i informacji swoimi działaniami będzie wspierała, jak dotychczas, rozwój kulturalny społeczności gorzowskiej ze szczególnym uwzględnieniem jej tożsamości kulturalnej. Zbiory regionalne, sesje naukowe, wystawy, prelekcje, konkursy ponadlokalne i usługi już są w toku a zamierzenia dotyczą udoskonalania i promowania lokalnej kultury, tradycji i historii regionu. Biblioteka będzie identyfikować różnorodność kultur, która wynika z różnorodności etnicznej ziemi gorzowskiej.

Nowy gmach wymusił konieczność świeżego spojrzenia na biblioteki dziecięce. Kierunek zmian jaki obrano, organizując Oddział dla Dzieci, będzie ewaluował w stronę ciągłego odkrywania świata książek, odsunięcia dzieci od komputerów i telewizorów, trzepaków i podwórek. Jednak aby oderwać dziecko od wymienionych rozrywek i odkryć przed nim świat książki trzeba nie tylko sporych nakładów finansowych, ale wysiłku zarówno biblio-

tekarzy, pedagogów, ale przede wszystkim rodziców. Oddział, aby zaistnieć w dziecięcym świecie będzie realizował Małą Akademię Kultury, opracowaną w 2007 r. Jest nadzieja, że program ten będzie konkurencyjny nie tylko dla dzieci, ale uświadomi rodzicom ogromne znaczenie czytania dziecku dla jego rozwoju emocjonalnego. Do Oddziału zaczęli przychodzić miejscowi włodarze, artyści, aktorzy, po to, by poczytać na głos dzieciom. Wypada bowiem czytać i być w bibliotece. Tą drogą „znani” gorzowianie wyrażają swój szacunek dla dzieci. To *wielkie czytanie* w nowej księżnicy zyskało inny blask i wymiar. W murach nowej biblioteki nowoczesny standard określi usługi dla dzieci. Na pewno nie będzie tam nijako. Tam kolor zastąpi szarość, a zabawa i ruch oraz dobra nowa książka - zastój, zimno i ciszę.

Nowa biblioteka dysponuje kompetentnym zespołem pracowników, odpowiednią bazą informacyjną. Znakomitym przejawem kreatywnego funkcjonowania biblioteki będzie organizowanie seminariów i konferencji. Atrakcyjność i możliwość prowadzenia konferencji na właściwym poziomie naukowym zapewni baza w postaci odpowiedniego zaplecza (sale konferencyjne z mediami) Wśród różnych form public relations stosowane będą formy profesjonalnych wystaw, ale... czy rzeczywiście było profesjonalnie, przyjaźnie i z klasą w nowej księżnicy napiszę za rok.

*Ewa Troczyńska-Porada
kierownik Działu Instrukcyjno-
Metodycznego i Udostępniania
WiMBP w Gorzowie Wlkp.*

Wykorzystanie literatury regionalnej w bibliotekach publicznych w południowej części województwa lubuskiego

Literatura regionalna stanowi ważny element naszego dziedzictwa kulturowego. Obecnie regionalizm jest jedną z części składowych procesu kształcenia i wychowania, który nauczyciele i bibliotekarze starają się wdrażać w swojej pracy. Realizuje się ten proces na wiele sposobów: poprzez wycieczki do znanych zakątków, zwiedzanie okolic, zapoznanie z literackim dorobkiem cenionych twórców, zapraszanych na spotkania autorskie czy lekcje biblioteczne. Literatura lubuska, bogata i różnorodna, składa szkole i biblioteki bardzo atrakcyjną ofertę. Spełnia wszelkie warunki, aby zasilac swoimi tekstami edukację czytelnico-regionalną, natomiast statutowym zadaniem bibliotek publicznych jest gromadzenie, opracowanie i udostępnianie literatury regionalnej.

W r. 2007 postanowiliśmy zatem zbadać stopień wykorzystania lokalnej literatury popularnonaukowej i pięknej oraz czasopism przez użytkowników bibliotek południowej części województwa lubuskiego. W tym celu stworzono kwestionariusz składający się z 10 pytań.

W ankiecie wzięły udział 584 osoby, w tym 380 kobiet i 190. mężczyzn (14 osób nie zakresliło odpowiedzi). Najliczniejszą grupę stanowili czytelnicy w przedziale wiekowym 36-60 lat (177 osób), 113 osób określiło swój wiek na 19-24 lata, 111 respondentów to czytelnicy w wieku 25-35 lat, 82 osoby – 13-15 lat, 61 osób - 16-18 lat. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby mające powyżej 60 lat (32). 8 osób nie podało swojego wieku. Na 584 osoby 166 to pracownicy umysłowi, 156 to

uczniowie, 89 - studenci, 74 osoby to renciści lub emeryci. Podobną grupę stanowią pracownicy fizyczni (41 osób) oraz bezrobotni (43 osoby). 11. respondentów zakreśliło odpowiedź *inny zawód*, a 4 nie wybrało żadnej alternatywy. 312 osób wskazało wieś jako miejsce zamieszkania, 260 - miasto, 12 osób uchyliło się od odpowiedzi.

Kwestionariusz rozpoczynało pytanie *Czy korzysta Pan(i) z literatury regionalnej?* Respondenci mieli do wyboru dwie odpowiedzi: tak lub nie, przy czym w przypadku odpowiedzi negatywnej byli proszeni o krótkie uzasadnienie. 529 osób zaznaczyło odpowiedź twierdzącą. 53 osoby zadeklarowały, że nie korzystają z literatury regionalnej, z czego 22 osoby nie podały uzasadnienia. 15 osób stwierdziło, że nie interesuje się tego typu literaturą, 6 ankietowanych nie ma potrzeby sięgania po nią. Pozostali natomiast uznali, że tego typu literatura nie jest im potrzebna, nie mają czasu na jej czytanie lub po prostu jest za mało atrakcyjna i nieciekawa.

Drugie pytanie dotyczyło rodzaju literatury regionalnej, po który ankietowani sięgają najczęściej. Czytelnicy mogli zakreślić więcej niż jedną odpowiedź spośród pięciu możliwych. Wszystkie biblioteki południowej części województwa lubuskiego gromadzą zbiory regionalne. Ich wielkość zależy od stopnia organizacyjnego placówki, a także od zasięgu oddziaływania. Zdecydowaną większość stanowią książki popularnonaukowe, a zainteresowanie nimi wykazało 298 respondentów (51%). Drugą grupę stanowi literatura piękna, która wśród ankietowanych cieszy się najmniejszym zainteresowaniem – prozę wybrało 90 osób (15,4%), poezję 108 osób (18,5%). Zdecydowana większość pytanym wskazała na czasopisma lokalne, które dotyczą zarówno całego województwa, jak i powiatu czy gminy. Tę odpowiedź zaznaczyło 377 osób (64,6%), które były proszone o wymienienie tytułu lokalnego czasopisma (z wyjątkiem Gazety Lubuskiej i Gazety Wyborczej, które są najbardziej znane i najczęściej prenumerowane w bibliotekach). Najczęściej cytowanymi były: „Gazeta Regionalna”,

„Gazeta Nowosolska”, „Życie nad Odrą”, „Krań”, „Zielone Lubuskie”, „Kronika Ziemi Zarskiej”, „Słowo Ziemi Wschowskiej”, „Wiadomości Gubińskie” i „Wieści z Siedliska”. Duża grupa ankietowanych - 217 osób (37,2%) stwierdziła, że najchętniej sięga po dokumenty życia społecznego, które zwłaszcza w większych bibliotekach, są prawidłowo gromadzone i stanowią istotną część zbiorów.

Pytanie trzecie brzmiało *Gdzie najczęściej szuka Pan(i) informacji o regionie?* Ankietowani mogli zakreślić więcej niż jedną odpowiedź spośród sześciu możliwych:

w internecie	354 osoby,
w prasie, czasopismach	276 osób,
w domowej biblioteczce	52 osoby,
w bibliotece publicznej	435 osób,
w bibliotece szkolnej	55 osób,
inne	11 osób.

Udzielone odpowiedzi potwierdziły hipotezę, iż biblioteki publiczne są w lokalnych środowiskach centrum informacji o regionie i tam właśnie znajduje się niezbędne materiały na ten temat. Jest to niezwykle optymistyczna i cenna informacja, utwierdzająca bibliotekarzy w przekonaniu, że gromadzenie wydawnictw regionalnych jest ważne i potrzebne.

Kolejne pytanie dotyczyło częstotliwości korzystania z literatury regionalnej. Większość respondentów (321 osób) odpowiedziała, że sięga po zbiory o tej tematyce co najmniej raz w miesiącu. Tę najbardziej aktywną grupę stanowią osoby w przedziale wiekowym od 36 do 60 lat. Mniej niż połowa ankietowanych (153 osoby) wskazała odpowiedź *raz na pół roku*, 55 osób: *nie częściej niż raz w roku*. 41 osób stwierdziło, że po książki o tematyce regionalnej sięga rzadziej niż raz w roku.

Pytanie następne: *Czy literatura regionalna wchodzi w zakres lektur obowiązkowych w Pana(i) szkole/uczelni?* skierowane było głównie do uczniów. Ponieważ do programów szkolnych wszystkich etapów nauczania włączono edukację regionalną, chcieliśmy sprawdzić, czy młodzież jest

świadoma obecności tego typu literatury na lekcjach historii czy języka polskiego.

Odpowiedź	Liczba osób	%
Tak	79	13,5
Nie	243	41,6
Nie wiem	63	10,8
Nie dotyczy	173	29,6
Brak odpowiedzi	26	4,5

Jak wynika z analizy tabeli, zdecydowana większość ankietowanych udzieliła odpowiedzi przeczącej. Na drugim miejscu uplasowała się odpowiedź *nie dotyczy*. Jedyne niewielka część badanych wskazała odpowiedź twierdzącą. Uczniowie - grupa respondentów, która interesowała nas najbardziej, stwierdziła, że literatura regionalna nie wchodzi w ich zakres lektur lub nie miała wiedzy na ten temat. Taka sytuacja zdecydowanie wymaga wyjaśnienia, zwłaszcza że szkoły prowadzą edukację regionalną poprzez wyodrębnioną ścieżkę: edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie. Najwidoczniej uczniom przekazuje się tę wiedzę w niewystarczającym zakresie, a lektury dotyczące rodzimych miejscowości, pisane przez lokalnych autorów traktuje się marginalnie.

Literatura regionalna nie zajmuje czołowego miejsca w zainteresowaniach i wyborach czytelniczych uczniów. Jeśli już z niej korzystają, to w sposób instrumentalny, z obowiązku, by sprostać wymaganiom nauczycieli. Potwierdzeniem są odpowiedzi na kolejne pytanie postawione w ankiecie: *W jakim celu wykorzystuje Pan(i) wiadomości o regionie?*

Uczniowie najczęściej odpowiadali, że wybierają literaturę regionalną, aby przygotować się do zajęć lekcyjnych, lub napisać wypracowanie, prezentację maturalną, pracę zaliczeniową. Wprawdzie aż 408 respondentów stwierdziło, że sięgając po tego typu literaturę rozwijają własne zainteresowania, ale uczniowie wśród tej grupy stanowili zaledwie 25%. Tylko 86 osób

wiadomości o regionie wykorzystuje w swojej pracy zawodowej, a 46 ankietowanych podało własne cele: chęć zaplanowania wyjazdu, przygotowania się do udziału w konkursie lub poznania historii regionu.

Kolejne pytanie sprawdzało znajomość autorów tworzących na Ziemi Lubuskiej lub zajmujących się tematyką regionalną. Wśród najczęściej wymienianych znaleźli się: Janusz Koniusz, Alfred Siatecki, Eugeniusz Kurzawa, Michał Kaziów, Zygmunt Kowalczyk, Zbigniew Kozłowski, Eugeniusz Paukszta. Prawie połowa ankietowanych nie podała odpowiedzi, co oznaczałoby, że nie byli w stanie przypomnieć sobie żadnego nazwiska. Jest to bardzo zastanawiające, biorąc pod uwagę fakt, że literatura regionalna, jak wykazało pytanie pierwsze, nie jest obca ankietowanym. Z drugiej strony mogłoby to potwierdzać tezę stawianą wcześniej, iż korzystają z tej literatury w sposób instrumentalny, bardzo powierzchownie i nie przywiązują uwagi do nazwisk. Starania bibliotek, mające na celu przybliżenie i zachęcenie do sięgania po literaturę regionalną są jednak zauważalne w lokalnych społecznościach, ponieważ na pytanie *Czy w Pana(i) bibliotece promuje się literaturę regionalną*, większość badanych (328) wybrała odpowiedź twierdzącą. Wśród najczęściej wymienianych form promocji pojawiły się:

- osobny regał, ustawiony w widocznym i dostępnym miejscu, na którym wystawia się książki i czasopisma związane z regionem,
- wystawy i gazetki ścienne,
- spotkania autorskie z twórcami regionalnymi,
- wieczory literackie,
- lekcje biblioteczne.

Pomimo tak różnorodnej działalności upowszechnieniowej aż 209 osób stwierdziło, że nie wie, czy w ich bibliotece promuje się literaturę regionalną. W poszczególnych miejscowościach zdarzają się więc czytelnicy, którzy nie uczestniczą w organizowanych imprezach i do nich należałoby dotrzeć z ciekawą informacją oraz atrak-

cyjną ofertą. Jednocześnie uzyskane odpowiedzi sygnalizują, iż właściwa polityka gromadzenia, eksponowanie i promowanie dzieł lokalnych twórców jest nadal potrzebne. To zadanie bibliotekarze powinni postawić sobie jako jedne z głównych punktów planów pracy na kolejne lata.

Ostatnie pytania ankiety dotyczyły aktualności księgozbioru regionalnego w poszczególnych bibliotekach. Zdecydowana większość respondentów (316) oceniła ten księgozbiór dobrze, 125 osób dostatecznie, 110 osób wystawiło ocenę bardzo dobrą. Tylko 17. ankietowanych aktualność księgozbioru oceniło jako niedostateczną. Poproszeni o uzasadnienie swojej odpowiedzi stwierdzali, że brakuje czasopism regionalnych, nowości, a co za tym idzie aktualnych informacji o regionie.

Na zakończenie poprosiliśmy ankietowanych o sugestie o *jakie zbiory uzupełniliby księgozbiór regionalny*. Odpowiedzi dotyczyły prasy i czasopism lokalnych, literatury popularnonaukowej związanej z ochroną środowiska, przyrodą i ekologią. W zbiorach bibliotek czytelnicy chętnie widzieliby także przewodniki turystyczne, prozę i poezję regionalną, a przede wszystkim nowości wydawnicze. Zdarzali się respondenci, którzy stwierdzali, że nie ma potrzeby uzupełniania zbiorów lub że księgozbiór jest uzupełniany na bieżąco, co jest potwierdzeniem obserwacji czynionych przez instruktorów WiMBP, podczas wyjazdów do podległych placówek. Większość bibliotek południowej części województwa lubuskiego, zgodnie z zaleceniami i ustawowym obowiązkiem, prowadzi wzorową

politykę gromadzenia regionalistów. Na bieżąco informowani są o najnowszych wydawnictwach oficyny Pro Libris, w które mogą się zaopatrzyć podczas konferencji, seminariów powiatowych, warsztatów szkoleniowych.

Ankieta na temat wykorzystania literatury regionalnej jednoznacznie wykazała, że biblioteki publiczne są ważnym i potrzebnym w środowisku ośrodkiem wiedzy o regionie. Wiele wsi czy miast lubuskich może poszczycić się własnym twórcą. Jego literacki dorobek niewątpliwie podnosi rangę miejscowości. Teksty znanego poety, często sąsiada, czytane w szkole czy bibliotece, uwiarygodniają literaturę. Młodzi czytelnicy przekonują się, że poezja czy proza nie jest zjawiskiem odległym, nieosiągalnym, bo tematem jej może być rzeczywistość, w której oni sami żyją na co dzień. Takie odkrycie z całą pewnością sprzyja edukacji czytelniczej. Każdy człowiek powinien wiedzieć o swojej małej ojczyźnie jak najwięcej, bo to kształtuje poczucie własnej tożsamości. Zwłaszcza teraz, gdy Polska jest w Unii Europejskiej, zobowiązani jesteśmy dobrze znać tradycje i osiągnięcia naszego miasta i najbliższych okolic. Dlatego tak wielka rola i odpowiedzialność tkwi w bibliotekach, bibliotekarzach i nauczycielach, którzy wykorzystując własną wiedzę i gromadząc odpowiednie zbiory, przyczyniają się do kultywowania tradycji, przybliżają wiedzę o regionie, promują twórczość regionalnych poetów i prozaików.

Maja Kimnes
instruktor WiMBP Zielona Góra

Jubileusz 60-lecia BPMiG w Krośnie Odrzańskim

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Krośnie Odrzańskim obchodziła 27 lutego 2008 roku Jubileusz 60-lecia. Dokładnie

60 lat temu Helena Ryszplerowa dokonała obowiązku rejestracji Biblioteki Powiatowej w Krośnie Odrzańskim. Jak wynika

z zachowanego dokumentu rejestracyjnego, placówka mieściła się przy ul. Poznańskiej. W mieście istniała również Biblioteka Miejska, której kierowniczką od 1952 r. była Jadwiga Rzewnicka. Wówczas obydwie placówki mieściły się już na ul. Pocztowej. Powiatowa w kamienicy obok poczty, a Miejska zajmowała lokal w kamienicy naprzeciwko.

W 1954 r. kierownikiem Biblioteki Powiatowej został Jan Radziszewski, a dwa lata później Czesław Baron, który połączył obie placówki. Biblioteka otrzymała nazwę Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna i lokal na ul. Bohaterów WP. Pod tą nazwą funkcjonowała do 1975 r. Czesław Baron kierował nią do 1969 r.

Jego następcą była Halina Smal (1969-1970). Po niej kierownictwo objęła Jolanta Frąckowiak, a w 1973 r. Witold Leżach.

W 1975 r. dyrektorem placówki został Jan Krompiewski. W związku z reorganizacją administracji i likwidacją powiatów, biblioteka straciła status biblioteki powiatowej. Nadano jej statut i nazwę Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy oraz obecny lokal na ul. Parkowej. Utworzono też trzy filie: w Osiecznicy, Radnicy i Wężyskach.

Jan Krompiewski w 1983 r. odszedł na emeryturę. Kolejnym dyrektorem została Alicja Nawojcka, która na tym stanowisku przepracowała 23 lata.

Wiele lat w Bibliotece, poza wymienionymi wcześniej dyrektorami, przepracowały: Teresa Nowacka, Bogusława Tomanek, Janina Maćkowiak, Brygida Szumliska, Teresa Dunajska.

W 2000 r. uchwałą Rady Miejskiej, Biblioteka stała się samorządową instytucją kultury.

Dzięki imprezom bibliotecznym, spotkaniom autorskim, konkursom i słynnym „Wieczorom na Parkowej”, Krosno po likwidacji Domu Kultury, nigdy nie było pustynią kulturalną. Rolę kulturalnego centrum przejęła Biblioteka. W 2006 r. na emeryturę odeszła Alicja Nawojcka. Kolejnym dyrektorem została Danuta Gzik.

Biblioteka w Krośnie Odrzańskim funkcjonuje prawidłowo. Filie wiejskie oraz

Oddział dla Dzieci, po wcześniejszych remontach, prezentują się estetycznie. W roku ubiegłym wyremontowano Wypożyczalnię Główną i Czytelnię dla Dorosłych.

Obecnie najpilniejszym zadaniem jest zdobycie funduszy na zakup nowych regałów, a następnie komputeryzacja. BPMiG w Krośnie Odrzańskim korzysta z usług Centrum Przetwarzania Danych Bibliotecznych WiMBP w Zielonej Górze. Księgozbiór jest opracowywany komputerowo. Przygotowujemy się do komputeryzacji innych procesów bibliotecznych.

W 2007 r. przeprowadzono ponad 300 różnorodnych form pracy z czytelnikiem, między innymi: 45 lekcji bibliotecznych, 73 konkursy, 86 wystaw, 6 spotkań autorskich. Biblioteka współpracuje ze Szkołą Muzyczną, szkołami podstawowymi, Gimnazjum, Zespołem Szkół Ponadgimnazjalnych i przedszkolami. Bardzo dobrze układa się też współpraca ze szkołami w Osiecznicy i Radnicy, gdzie mieszczą się filie biblioteczne. Organizując poranki z bajką dla najmłodszych, wychowujemy nowe pokolenia czytelników. Dzieci uczestniczące w zajęciach chętnie zapisują się do biblioteki, wypożyczają książki i mobilizują rodziców do czytania.

Na mocy umowy podpisanej przez Starostwo Powiatowe i Urząd Miasta w Krośnie Odrz. 27 lutego 2008 r. BPMiG w Krośnie Odrzańskim powierzono zadania biblioteki powiatowej.

Korzystając z okazji publikacji w Bibliotekarzu Lubuskim dziękuję władzom miasta Krosno za życzliwe podejście do problemów BPMiG, za finansowanie remontów i modernizacji. Dziękuję również dyrektor Marii Wasik oraz instruktorom WiMBP w Zielonej Górze za nadzór merytoryczny i szkolenia, doskonalące warsztat pracy i wzbogacające wiedzę fachową. Dziękujemy też sponsorom za materialne wsparcie w organizacji imprez kulturalno-oświatowych. To dzięki współpracy z Urzędem Miasta, szkołami, bibliotekami instytucja nasza istnieje już 60 lat i mam nadzieję, że będzie funkcjonować z pożytkiem dla społeczeństwa jeszcze

bardzo długo. Dziękuję również czytelnikom – nie byłoby nas i naszej pracy, gdyby nie czytelnicy – wspaniali, oddani, prawdziwi przyjaciele Biblioteki.

Uroczystość 60-lecia BPMiG w Krośnie Odrzańskim swoim przybyciem uświetnili: burmistrz - Andrzej Chinalski, z-ca burmistrza - Mirosław Glaz, starosta krośnieński - Jacek Hoffman, naczelnik - Maciej Brodziński, kierownik Działu Instrukcyjno-Metodycznego WiMBP - Stanisława Bogalska, przewodnicząca ZO Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich - Halina Zielińska,

przedstawiciel posła Marka Cebuli, dyrektorzy zaprzyjaźnionych instytucji krośnieńskich i czytelnicy.

Po części oficjalnej, wszyscy goście udali się do Sali 100-lecia Urzędu Miasta na spektakl „Tydzień w zwierzyńcu” oraz uroczystą kolację.

Za życzenia, kwiaty, a przede wszystkim za przybycie serdecznie dziękuję.

Danuta Gzik
dyrektor BPMiG w Krośnie Odrzańskim

Z archiwalnej półki

Ponad 50 lat temu w zielonogórskiej Bibliotece Powiatowej bibliotekarze nie wiedzieli do czego służy bibliografia

W styczniu roku 1955 na biurko szefa Wydziału Kultury przy PWRN trafiło niewielkie czterostronicowe pismo z nagłówkiem Biblioteka Powiatowa w Zielonej Górze, stanowiące sprawozdanie z odbytej wizytacji w najstarszej zielonogórskiej placówce bibliotecznej¹. Trudno dziś stwierdzić, czy po lekturze owego dokumentu naczelnika wydziału rozboleła głowa, czy może przeszły go zimne dreszcze. Przypuszczać można, iż emocje, które nim zawładnęły nie należały do gatunku tych najprzyjemniejszych. Sprawozdanie nie napawało optymizmem i trudno było odnaleźć w nim punkty, które choć w ułamku procenta byłyby wyrazem zadowolenia

z pracy placówki. Co zatem wywołało trwogę u adresata owego dokumentu? Oto niektóre fragmenty².

Po pierwsze kadry biblioteki: „są zupełnie nieodpowiednie”- pisał sprawozdawca – „trzyosobowy zespół niezgodnie żyjący, bez kwalifikacji jakichkolwiek, bez doświadczenia i zamiłowania do pracy w bibliotece”. Oberwało się również kierownikowi: „ob. [...], lat 52, członek PZPR, były kadrowiec [...] przesunięty został do biblioteki bez zgody Wydziału Kultury, wbrew protestom kierownika SRBiCz [Samodzielny Referat Bibliotek i Czytelnictwa] ob. Jurewicza. Nie zna się on na pracy zupełnie, choć w bibliotece pracuje od 1.IV.54. Nie panuje

1 Powiatowa Biblioteka Publiczna powstała w 1946 r. a jej organizatorką i pierwszą kierowniczką była Irena Borowczakowa. Więcej o PBW zob.: G. Chmielewski, Miejska Biblioteka Publiczna 1947-1954, „Studia Zielonogórskie” 1997, t. 3, s. 120; M. Pietrzak, Zasób archiwalny Archiwum Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Cypriana Norwida w Zielonej Górze, „Studia Zielonogórskie” 1998, t. 4, s. 156-158.

2 Tekst dokumentu dostępny w: Archiwum Państwowe w Zielonej Górze, Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Zielonej Górze 1950-1973, sygn. 4013, Koordynacja działalności instytucji kulturalnych i artystycznych. Sprawozdania z wizytacji bibliotek w terenie 1950-1957, Biblioteka Powiatowa w Zielonej Górze, k. 115-118.

nad chaosem w bibliotece”. Następnie osoba zdająca relację przyjrzała się również pozostałym pracownikom: „ob. [...], lat 39 [...] Osoba chora, nerwowa, którą drażni chaos w bibliotece i nierówność kierownika [...]. Nie ma nawet pojęcia co to jest bibliografia, co to są prace i pomoce instrukcyjno-metodyczne, nie wie po co wypisuje się karty katalogowe formatu międzynarodowego (zresztą o tych sprawach cały zespół nie ma pojęcia). Druga bibliotekarka ob. [...] ma lat 18. [...] Ma najwięcej wiadomości z zakresu bibliotekarstwa z całego zespołu pracowników, najlepiej również orientuje się w chaosie panującym w bibliotece. Zdradza ochotę pójścia na kurs ale nie ma kto jej skierować.” Tym „optymistycznym” akcentem zakończono omówienie sprawy kadr.

Druga sprawa to lokal – „3-pokojowy, brudny, bez dekoracji. W jednym pokoju w nocy 20 grudnia wybuchł pożar z przyczyn dotąd niustalonych.”

Następnie podjęto sprawę dokształcania zawodowego. „Pracownicy uczestniczą w szkoleniu zawodowym w Prez. PRN, które ich nie interesuje i nie daje żadnych korzyści jako bibliotekarzom. Nie czytają nic z zakresu bibliotekarstwa [...]”

Organizacja pracy również dawała wiele do życzenia: „biblioteka pracuje bez planu pracy i bez sprawozdań, kierownik nie prowadzi porad z pracownikami. W bibliotece istnieje ustny podział pracy: kierownik załatwia sprawy administracyjne, ob. [...] opracowywuje [pisownia wg oryginału] katalogowo książki, ob. [...] wypożycza książki dla terenu, a obie inwentaryzują. Nie prowadzą dzienników zajęć, a książkę wizytacji przy mnie prowizorycznie zaprowadzono.”

Biblioteka była w posiadaniu księgozbioru liczącego 15 761 tomy – tak mówiły księgi inwentarzowe. Jednak „katalogu rzeczowego (dziesiątego) brak; zapoczątkowano go kiedyś przed listopadem 1953 r. i nie kontynuowano [...] Karty leżą w szufladach, nieuporządkowane, więc trudno

stwierdzić, jaki jest stan faktyczny opracowania księgozbioru [...]. W bibliotece nigdy nie było przeprowadzone scontrum, nawet przy przejmowaniu księgozbioru. Obecny kierownik przejął książki „na sztuki”.

Również współpraca z Wojewódzką Biblioteką Publiczną nie układała się najlepiej, która jak czytamy w dokumencie „nie otacza żadną opieką PBP; pomiędzy kier. PBP i dyr. WBP jest jakiś dziwny antagonizm”.

Ostatecznie zwrócono „uwagę zespołowi pracowników na to, co powinni czytać z zakresu bibliotekarstwa, co to jest i do czego potrzebne są zestawienia bibliograficzne, na czym polega praca instrukcyjno-metodyczna [...]” itd.

Sytuacja Powiatowej Biblioteki Publicznej w Zielonej Górze uległa znacznej poprawie po objęciu stanowiska kierownika przez Tatianę Girdwojń, która funkcję tę sprawowała do r. 1970. Świadczą o tym przechowywane w Archiwum WiMBP im. C. Norwida w Zielonej Górze plany pracy oraz sprawozdania z działalności, które po roku 1955 sporządzane były regularnie. Biblioteka uległa likwidacji w roku 1975. Jej ostatnim szefem był Zdzisław Dąbek.

Niewiarygodny, a jednak prawdziwy obraz funkcjonowania opisanej placówki bibliotecznej z pewnością nie był odosobniony. Zakurzone teczki archiwalne z tego okresu zawierają niejedno takie sprawozdanie. Dziś nie jest idealnie, ale zauważyć możemy jak wiele zmieniło się in plus. Pracujmy nad tym dalej, a przytoczone wyżej fragmenty sprawozdania niech będą przestrogą dla całego środowiska bibliotekarskiego - róbmy wszystko, aby za pięćdziesiąt, sto czy dwieście lat nasi potomni nie musieli czytać podobnych dokumentów o nas.

*Dawid Kotlarek
st. bibliotekarz w Dziale Informacji
Naukowej i Regionalnej
WiMBP w Zielonej Górze*

Zaczytane podróże...

Z książką na walizkach. III lubuskie spotkania pisarzy z młodymi czytelnikami

Co zabieram ze sobą w podróż? Bilet. Bagaż podręczny. Przewodnik. Wygodne buty. Ciekawą książkę. Godziny w rozkołysanym pociągu, minuty w ulicznych korytarzach odlicza tylko szelest przewracanych stron. Droga wydaje się krótsza, cel wyjazdu – bliższy. Rzadko jednak zdarza się, żeby to pisarze spakowali walizki, książki, które napisali i wyruszyli w podróż po województwach Polski, by zabrać dzieci w fantastyczną przygodę wraz z wymyślonymi przez siebie bohaterami.

Przedstawiciele Wydawnictw Ossolineum i Literatura wiedzą, że czytanie jest zawsze w modzie, a kształcić w najmłodszych nawyki czytelnicze i zainteresowanie książką można skutecznie poprzez spotkania autorskie i biesiady literackie. Dlatego, dzięki ich inicjatywie, już po raz trzeci, zjechali do Zielonej Góry autorzy i ilustratorzy popularnych książek dla dzieci i młodzieży - Joanna Papuzińska, Arkadiusz Niemirski, Barbara Gawryluk, Joanna Olech, Joanna Zagner-Kołat, Wojciech Karwacki i Zbigniew Kozłowski, otwierając tym samym trzydniową akcję „Z książką na walizkach. III lubuskie spotkania pisarzy z młodymi czytelnikami”. Akcję patronatem honorowym objął Marszałek Województwa Lubuskiego – Krzysztof Szymański. Od 24 do 26 kwietnia 2008 r. twórcy odwiedzili 24 miasta, miasteczka i wsie w południowej części województwa lubuskiego, by 33 razy spotykać się z młodymi czytelnikami w bibliotekach publicznych i porozmawiać o książkach, warsztacie pracy literata i rysownika, pasjach czytelnicznych i literaturze.

Dzieci miały okazję wysłuchać utworów profesora Papuzińskiej, łączących baśniowość, fantazję i realizm, niosących ukojenie lęków dzieciństwa, porozmawiać z Barbarą Gawryluk o jej książkach pełnych poczucia humoru, pogody, słońca i dowcipu, dowie-

dzieć się od Joanny Olech i Joanny Zagner-Kołat o tajnikach pracy ilustratora, poznać techniki, którymi posługuje się rysownik i samemu zamienić się chociaż na chwilę w artystę. Arkadiusz Niemirski zabrał nieco starszych czytelników w świat niewyjaśnionych zagadek, sprytnych detektywów i frapujących tajemnic do odkrycia. O książce – historycznej i tej współczesnej, jej elektronicznych odpowiednikach i procesie powstawania opowiadał Wojciech Karwacki, dyrektor Zakładu Narodowego im. Ossolińskich – Wydawnictwo. Zbigniew Kozłowski, natomiast, zabrał młodzież - wraz z bohaterami swoich powieści - w dzikie stopy kozackie i przeszłość, snując legendy lubuskie.

Mali Lubuszanie i bibliotekarze mogli wziąć także udział w konkursach, ogłoszonych przez Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną im. C. Norwida w Zielonej Górze, na zakładkę do książki pisarzy i ilustratorów biorących udział w akcji oraz na napisanie scenariusza działań skierowanych do dzieci i młodzieży, inspirowanych twórczością współczesnych polskich autorów i rysowników ph. „Wychowanie przez czytanie” [wykaz laureatów na końcu artykułu].

Finał podróży miał miejsce 26 kwietnia w Lubsku. Tego dnia po raz ostatni pisarze postawili swoje walizki na Ziemi Lubuskiej, by wraz z organizatorami i laureatami konkursów poprzedzających tegoroczną akcję wziąć udział w zakończeniu czytelniczego przedsięwzięcia. Dopisała pogoda i uczestnicy, którzy z przyjemnością obejrzeli występy dzieci z Przedszkola nr 1, teatrzyk ph. W Krainie Uśmiechniętej Książki przygotowany przez uczniów klasy I b SP nr 2, widowisko poetyckie „Białe róże” w wykonaniu grupy teatralnej BEZ NAZWY i małą formę sceniczną „Czyta-

jący Czerwony Kapturek” zespołu „Osieczanie”. Przy scenie plenerowej przy Lubuskim Domu Kultury, stanęła także wystawa nagrodzonych zakładzek do książek i kiermasz publikacji Wydawnictw Ossolineum, Literatura i Pro Libris. Finał imprezy prowadził dyrektor Lubuskiego Domu Kultury – Lech Krychowski. Przybyli gromkimi oklaskami nagrodzili laureatów konkursu, którym dyplomy i upominki rzeczowe wręczyli fundatorzy – Gabriela Niedzielska (Wydawnictwo Literatura), Wojciech Karwacki (Wydawnictwo Ossolineum) i Maria Wasik (WiMBP im. C. Norwida Wydawnictwo Pro Libris).

Zakończenie akcji „Z książką na walizkach”, jak i samo przedsięwzięcie było barwnym i radosnym świętem książki, możliwym dzięki zaangażowaniu i poświęceniu wielu osób, władz samorządowych, instytucji kultury i placówek edukacyjnych. Niestety jest już poza nami... Z niecierpliwością czekamy na przyszły rok i kolejnych gości, którzy zabiorą nas w niezwykłą podróż po literackich krainach.

*Justyna Hak
specjalista ds. pozyskiwania
środków pozabudżetowych
WiMBP w Zielonej Górze*

Nagrodzeni i wyróżnieni w konkursie dla bibliotekarzy ph. „Wychowanie przez czytanie”

Jury konkursu na scenariusz działań skierowanych do dzieci i młodzieży, inspirowanych twórczością współczesnych polskich autorów i ilustratorów w składzie: Maria Wasik, Agnieszka Cicha, Barbara Dobryniowska, Magdalena Kremer, dokonało oceny prac konkursowych i przyznało następujące miejsca i wyróżnienia:

I miejsce – Helena Mużyłowska (GBP w Bieniowie – Filia w Grabiku)
za scenariusz do książki J. Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”

II miejsce – Edyta Czaplńska (BPMiG Kozuchów – Filia nr 1)
za scenariusz do książki A. Niemirskiego „Testament bibliofila”

III miejsce – Urszula Markiewicz (BPMiG w Kozuchowie – Oddział dla Dzieci)
za scenariusz do książki J. Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”

Wyróżnienie – Barbara Gidzińska (BPMiG w Kozuchowie – Filia w Broniszowie)
za scenariusz „Czar dla mamy”
na podstawie książki J. Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”

Nagrodzeni i wyróżnieni w wojewódzkim konkursie na zakładkę do książki

Jury konkursu plastycznego na zakładkę do książki w składzie: Maria Wasik, Grażyna Gajna, Dorota Kaczmarek dokonało oceny prac nadesłanych na konkurs wojewódzki i przyznało nagrody i wyróżnienia w dwóch kategoriach wiekowych: grupa przedszkolna i klasy I-IV szkoły podstawowej.

GRUPA PRZEDSZKOLNA

I miejsce – Hubert Derej (GBP w Bieniowie, Filia w Olbrachtowie)

II miejsce – Hubert Liczner (BPMiG w Lubsku, Przedszkole nr 3 w Lubsku)

III miejsce – Oliwia Łuba (MBP w Żarach, Miejskie Przedszkole nr 10 w Żarach)

Wyróżnieni:

Marcelina Łozińska (GBP w Bieniowie, Filia w Olbrachtowie)

Antoni Buczek (BPMiG we Wschowie, Przedszkole nr 3 we Wschowie)

Izabela Marciniak (BPMiG we Wschowie, Przedszkole nr 3 we Wschowie)

Amelia Witczak (BPMiG w Lubsku, Przedszkole nr 3 w Lubsku)

Weronika Lechowska (MBP w Szprotawie, Filia w Długiem, SP w Długiem)

KLASY I-IV SZKOŁY PODSTAWOWEJ

I miejsce – Natalia Kopczyk (MBP w Żarach, SP nr 8 w Żarach, kl. I a)

II miejsce – Kamil Bajorek (BPMiG w Kożuchowie, SP nr 1 w Kożuchowie)

III miejsce – Anna Pikulska (BPMiG w Kożuchowie, SP nr 2 w Kożuchowie)

Wyróżnieni:

Dominika Sobolewska

(BPMiG w Kożuchowie, Filia w Broniszowie, SP w Broniszowie, kl. III)

Wojciech Wolny (BPMiG w Kożuchowie, SP nr 1 w Kożuchowie, kl. IV)

Weronika Zegzuła (BPMiG w Kożuchowie, SP nr 1 w Kożuchowie, kl. IV a)

Małgorzata Nowak (BPMiG w Kożuchowie, Filia w Broniszowie, SP w Broniszowie)

Tomasz Kubicki (MBP w Szprotawie, kl. IV)

Projekt „Mandala – zapisane w kole”

W mijającym roku szkolnym w Bibliotece Bromby i Przyjaciół (Filia nr 9 WiMBP) realizowano projekt „Mandala – zapisane w kole”. Do projektu zaprosiliśmy dzieci (klasy I-III) i nauczycieli ze Społecznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Zielonej Górze. W czasie dziewięciu spotkań kolorowaliśmy, malowaliśmy i wyklejaliśmy mandale, czyli obrazy w kształcie koła. Obrazy te próbowaliśmy wpisać w cykl pór roku: mijanie lata, jesienne liście, zimowe skojarzenia oraz wiosenne barwy. Czasami ważniejsze było samo tworzenie mandali, niekiedy bardziej liczył się efekt końcowy. Kiedy np. robiliśmy mandale zimowe, szukaliśmy skojarzeń związanych ze świę-

tami Bożego Narodzenia. W trakcie spotkania okazało się, że ważniejsze było wypowiedzenie na głos jednego, wybranego skojarzenia, niż samo wyklejanie mandali kolorowymi paskami, na których wypisaliśmy wiele świątecznych skojarzeń. Obok *prezentów* dzieci wymieniały *śnieg, rodzinę, Jezusa i życzenia*. Te skojarzenia, wypowiedziane spontanicznie tworzyły wyjątkową opowieść o Bożym Narodzeniu, które dopiero miało nadejść.

Mandalowym warsztatom towarzyszyło głośne czytanie fragmentów „Muminków” Tove Jansson (poszczególne części cyklu muminkowego bardzo mocno związane są z porami roku) oraz rozmowy i zabawy w kole.

Jedno ze spotkań mandalowych odbyło się 13 marca br. w Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. C. Norwida. Było ono szczególnie ze względu na uczestników, oprócz dzieci i nauczycieli w spotkaniu wzięli udział bibliotekarze. W czasie warsztatów malowaliśmy palcami mandale imienne. Próbowaliśmy również wypowiedzieć swoje imiona w taki sposób, w jaki zostały one zapisane. Wspólnie wyklejaliśmy mandalę wiosenną, którą dzieci porównywały do pizzy. Dzięki otwartości i zaangażowaniu bibliotekarzy, w czasie spotkania dzieci mogły zobaczyć dorosłych „bawiących się” mandalą, mogły też doświadczyć bycia równoprawnymi członkami procesu twórczego.

Spotkania mandalowe zakończone zostały warsztatami, zorganizowanymi w Społecznej Szkole Podstawowej nr 1, sąsiadującej z Biblioteką Bromby i Przyjaciół. Tym razem na zajęcia zaprosiliśmy również rodziny dzieci uczestniczących w projekcie. Po obejrzeniu fotorelacji z przebiegu projektu zaproponowałyśmy wszystkim kolorowanie

gotowych wzorów mandali (koła wypełnione wzorami są najlepsze dla początkujących w mandalach rodziców) oraz zrobienie „żywej mandali”, której obwód utworzyli rodzice, środek zaś wypełniły dzieci. Tworzenie takiej mandali stało się pretekstem do wspólnej zabawy: turlania, fikania, wymachiwania rękami i nogami.

Projekt „Mandala – zapisane w kole” wpisał się w szeroko rozumianą animację czytelnictwa najmłodszych, pozwolił spojrzeć na bibliotekę jako przestrzeń różnorodnych działań z dziećmi i dla dzieci. Technika mandali pełniąc ogromną rolę edukacyjną i terapeutyczną, okazała się być pobudzająca do twórczego myślenia i działania. Jeśli uczestnicy zajęć mandalowych doświadczyli „mocy” koła lub choć przez chwilę było im miło z powodu udziału w projekcie zakładane cele zostały zrealizowane.

*Magdalena Kremer
instruktor czytelnictwa dziecięcego
WiMBP w Zielonej Górze*

Mandala w bibliotece

Wszystko zaczęło się od pomysłu Magdy Kremer, która pierwsze mandalowe próby „przerobiła” pracując z dziećmi w Filii nr 11 WiMBP, a nieco później wpadła na pomysł zrobienia cyklicznych spotkań z mandalą. O tym, gdzie będą miały one miejsce zdecydowała szybko: Biblioteka Bromby i Przyjaciół, która z kolei zaprosiła do projektu zaprzyjaźnione klasy (zerówka, kl. I-III) ze Społecznej Szkoły Podstawowej nr 1 w Zielonej Górze. Potrzebny był już tylko pomysł, w jaki sposób zorganizować comiesięczne spotkania, żeby stanowiły zamkniętą całość (koło) i nie były monotonne. Zajęło nam to trochę czasu, ale w końcu to właśnie czas przy-

szedł nam z pomocą i stał się głównym bohaterem naszych spotkań. Cykliczność, powtarzalność pewnych schematów życiowych, a jednocześnie świadomość zmiany stanowiły oś, wokół której zataczałyśmy z dziećmi mandalowe kręgi. Bywało różnie. Nie wszystkie dzieci chciały się bawić, do głosu dochodzili sceptycy i outsajderzy. Dorosli dorastali do tego, żeby zrozumieć i doświadczyć istoty spotkań: wyciszenia i koncentracji, która pomaga w dotarciu do wewnętrznych pokładów wiedzy, zrozumienia i prawdy.

Mimo tego o mandali i jej działaniu można powiedzieć dużo dobrego, dla mnie najważniejszą sprawą stała się integracja

grup (w tym przypadku klas) a także rozwój kreatywności i samodzielności u dzieci.

Na koniec warto pamiętać: mandala to wdzięczny materiał do pracy z dziećmi w bibliotece, zajęcia z mandalą nie muszą wpisywać się w długofalowy projekt, mogą

być przedsięwzięciem jednorazowym. Ja, na pewno powrócę do działań mandalowych.

*Marzena Wańtuch
st. bibliotekarz, Filia nr 9
WiMBP w Zielonej Górze*

V Spotkanie metodyczno-integracyjne nauczycieli bibliotekarzy szkół lubuskich

Tegoroczne spotkanie zorganizowane 16 kwietnia w Pedagogicznej Bibliotece Wojewódzkiej w Zielonej Górze cieszyło się wyjątkowym powodzeniem, o czym świadczy liczba przybyłych gości. W spotkaniu uczestniczyły 52. osoby, głównie nauczyciele bibliotekarzy szkół lubuskich. Wśród zaproszonych była Grażyna Dobroczyńska, kierownik Wydziału Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Zielonej Górze oraz Maria Wasik, dyrektor WiMBP w Zielonej Górze. Licznie przybyłych gości przywitała Marzena Szafińska-Chadała, dyrektor PBW w Zielonej Górze.

Tematem V Spotkania były biblioteki cyfrowe w Polsce, który przybliżył zebranym w swoim wystąpieniu Łukasz Mikołajczuk, pracownik WiMBP w Zielonej Górze. Zagadnienie zostało przedstawione w formie prezentacji multimedialnej, w sposób bardzo ciekawy i przystępny. Zebrani wysłuchali z zainteresowaniem o różnych sposobach digitalizacji oraz rozwoju bibliotek cyfrowych w Polsce. Na zakończenie Łukasz Mikołajczuk stwierdził, iż digitalizacja jest procesem dającym drugie życie książkom, dotychczas nie udostępnianym, zwłaszcza starodrukom.

Po prezentacji głos zabrała Maria Wasik, która podkreśliła zasługi Łukasza Mikołajczuka dla tworzenia Zielonogórskiej Biblioteki Cyfrowej.

Kolejnym prelegentem była Renata Zubowicz, nauczyciel bibliotekarz Wydziału Informacyjno-Bibliograficznego PBW. Pre-

zentacja multimedialna na temat „Promocja usług PBW” dotyczyła oferty edukacyjnej dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Zagadnienie, przedstawione w sposób zwięzły i komunikatywny, spotkało się z dużym zainteresowaniem zebranych.

Małgorzata Lubieniecka-Siadaczka, pracownik Wydziału Udostępniania PBW, zaznajomiła zebranych z zawartością i celowością pakietu edukacyjno-informacyjnego, który otrzymali wszyscy uczestnicy. Odczytała również komunikat o Dniu Bibliotekarza organizowanym przez zielonogórski Oddział SBP, tym razem w Przylepie. Prelegentka zachęciła do refleksji i pogłębienia własnej wiedzy o bibliotekach cyfrowych poprzez lekturę czasopism bibliotekarskich. Następnie została przeprowadzona ankieta ewaluacyjna.

Zwieńczeniem spotkania była propozycja zwiedzenia wystawy w Wypożyczalni PBW zorganizowanej przez Mirosławę Sobecką – nauczyciela bibliotekarza z Zespołu Szkół Technicznych. Ekspozycja prezentowała osiągnięcia tej szkoły.

Spotkanie odbyło się w miłej atmosferze, a pozytywne opinie, jakie usłyszały organizatorki spotkania od zebranych są dowodem na to, że organizowanie tego typu doskonalenia zawodowego jest potrzebne integracji środowiska bibliotekarskiego.

*Jadwiga Matuszczak
Pedagogiczna Biblioteka Wojewódzka
w Zielonej Górze*

Scenariusz zajęć bibliotecznych promujących książkę J. Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”

Cele:

- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania, wyrażania i rozumienia uczuć własnych i cudzych.
- Kształcenie umiejętności twórczego myślenia.
- Uświadomienie, że przywództwo wiąże się z odpowiedzialnością, że nie każdy może być przywódcą.
- Uwrażliwienie na spokój rodzinny, który często zależy od nas samych.
- Popularyzowanie czytelnictwa wśród najmłodszych.

Uczestnicy: 8-12 lat

Czas trwania zajęć: 2 godz.

Pomoce: Książka Joanny Papuzińskiej „Nasza mama czarodziejka”, rozdział „Jak nasza mama obroniła statek przed burzą”, plansza z możliwością odslaniania wcześniej zapisanych określeń: statek, rodzina; zapisane na paskach papieru określenia statku, rodziny, burzy na morzu, burzy w rodzinie, koszyczek pełen wyciętych, białych chmurek, kredki, szpileczki, bloki rysunkowe, klej, szare arkusze papieru lub kolorowy karton.

Przebieg zajęć:

1. Zabawa ruchowa, integrująca uczestników zajęć „Gąski, Gąski do domu”.
2. Dyskusja nad określeniami dotyczącymi statku i rodziny. Układanie i porównywanie określeń dotyczących statku i rodziny.

STATEK RODZINA

jego ojczyzną jest morze jej ojczyzną jest ląd
istnieje wśród innych statków żyje wśród innych rodzin
na morzu czyhają zagrożenia życie stwarza dla rodziny różne zagrożenia
ma wytyczony cel sama wytycza sobie określone cele
kapitan ma marzenia rodzice mają marzenia własne i....
kapitan dba o statek i pasażerów dba o dom i członków rodziny
kapitan dba o ich bezpieczeństwo dba o bezpieczeństwo
statek prowadzi kapitan dom prowadzi mama i tata
burza postrachem marynarzy „źli-niebezpieczni” ludzie zagrażają rodzinom

3. Pomalowanie przygotowanych chmurek określonymi kredkami i przypięcie ich do swoich bluzek. Rozmowa kierowana: Co miało wpływ na wybór koloru do pomalowania chmurki?
4. Przeczytanie rozdziału „Jak nasza mama obroniła statek przed burzą”.
5. Opowiadanie o atmosferze, która na początku panowała na statku (radość, spokój, relaks, opalający się ludzie, pasażerowie zajęci sobą, prowadzone rozmowy).
6. Dyskusja kierowana:
 - Dlaczego na statku panujący spokój został zburzony?
 - Z czym człowiekowi kojarzy się burza?
7. Mapa twórczego myślenia. Segregowanie i układanie wcześniej przygotowanych na paskach papieru określeń do tytułów: BURZA NA MORZU i BURZA W RODZINIE.

BURZA NA MORZU BURZA W RODZINIE

strach, lęk, bojaźń, strach, lęk
czarno, szaro i smutno dziwnie cicho, smętnie i smutno
nastrój grozy, wysokie fale ponuro, groźny nastrój
chwiejący się statek zachwiany spokój w rodzinie
płacz, smutek płacz, żal, smutek
grzmoty, pioruny złość, krzyki, groźby
„gniew Boga” gniew rodziców
oberwanie chmury „wyładowania” gniewu rodziców
wyładowania atmosferyczne „wyładowania” złości
ciche modlitwy ciche modlitwy
kłótnie, pretensje, kłótnie, pretensje
napięcie, nerwy, napięcie nerwowe
nie ma dokąd uciec trzaskanie drzwiami
brak możliwości ucieczki, ucieczki z domu
przejmująca cisza ciche dni, gniewanie się na siebie

8. Porównywanie cech burzy na morzu i cech burzy w domu. Podobieństwa i różnice. Co może oznaczać określenie: BURZA W RODZINIE?
9. Wzorowe czytanie końcowego fragmentu opowiadania na s. 14
10. Dyskusja kierowana:
 - Z czym Wam kojarzy się chmura czarna i chmura biała?
 - Czy można zapobiec nadchodzącej burzy?
 - Jeśli tak, to kto może jej zapobiec?
 - Jaką burzę miała na myśli autorka książki?
 - O czym myślała Joanna Papuzińska pisząc o wypraniu czarnej chmurki?
 - Co lub kogo miała na myśli pisarka pisząc o białej chmurce?
 - Dlaczego mamę możemy nazwać dobrym i odpowiedzialnym przywódcą?
11. Rysowanie swojej rodziny i przyklejenie nad nią wcześniej wybranej chmurki (białej, błękitnej, granatowej, czarnej, szarej, czarnej z grzmotami).
12. Opowiadanie o wykonanych pracach plastycznych i kolorach przyklejonych chmurek. Odpowiadanie na pytanie:
 - Czy motywacja wyboru chmurek była udana? Podziwianie najpiękniejszych prac.
13. Przekazanie uczestnikom zajęć ważnej informacji.
 - Tu w bibliotece, w koszyczku będą leżały różnokolorowe i różnej wielkości chmurki. Przychodząc do biblioteki będziecie mogli przypinać je do swoich ubrań. Wielkość i kolor przypiętej chmurki będzie dla nas tajemniczym sygnałem, że chcecie podzielić się radością lub chcecie porozmawiać, bo zbliża się „burza”.
14. Pożegnanie się zdaniem, które należy dokończyć.
 - Rysunek pokażę rodzicom i powieszę go.....
 - W domu zaproponuję mamie lub tacie tajemniczą naradę w sprawie rodzinnych chmurek, może.....

*Helena Mużyłowska
Żary, Biblioteka Grabik*

„Magiczny wieczór w bibliotece”

Promocja siódmej części cyklu

J. K. Rowling *Harry Potter i insygnia śmierci*

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Koźuchowie z wielką przyjemnością skorzystała z zaproszenia Wydawnictwa Media Rodzina i włączyła się do organizacji uroczystości związanych z premierą siódmej części cyklu J. K. Rowling zatytułowanej „Harry Potter i insygnia śmierci”. W scenariuszu „Magicznego wieczoru w bibliotece”, który tworzony był z wielkim namysłem, zawarte zostały quizy, dzięki którym można było stwierdzić, jaki poziom wiedzy na temat Harry’ego Pottera i jego przygód z poprzednich 6. części posiadają nasi czytelnicy, a także gry i zabawy tematycznie związane z przygodami młodego czarodzieja oraz „przesmaczną” lekcję eliksirów.

Długo również rozmyślałyśmy nad wystrojem biblioteki. Realizację tego zadania ułatwiła nam lokalizacja biblioteki, tj. na piętrze średniowiecznego zamku. Przez kilka dni panie bibliotekarki oraz nieliczne grono wtajemniczonych czytelników pracowało nad scenografią i wystrojem pomieszczeń. Bardzo pomocny okazał się miejscowy grafik - Wiesław Bambrowicz, który przygotował specjalnie na tę okazję „Portret Grubej Damy” i Harry’ego Pottera”. Na szydełkach wydziergałyśmy mnóstwo dużych i małych pajęczyn, włochatych pajaków, wycięłyśmy kilkanaście nietoperzy i namalowałyśmy fantastyczne, świecące w ciemnościach portrety nauczycieli z Hogwartu i magicznych stworzeń oraz kilka dementorów. Do współpracy zaprosiliśmy mieszczące się na terenie miasta cukiernie, które przekazały słodkie wypieki.

Do wzięcia udziału w imprezie zaprosiłyśmy wszystkich mieszkańców Koźuchowa i okolic. Aby informacja o planowanej przez nas uroczystości dotarła do jak największej liczby osób zaproszenie umieściłyśmy na stronie internetowej naszej bi-

blioteki (www.biblioteka.kozuchow.pl), wysłałyśmy je do szkół i prasy lokalnej oraz do księgarni „Bajka”, której właścicielka, pani Róża Ogrodniczuk została jednym z naszych honorowych gości i jednocześnie członkiem jury wszelkich zabaw i konkursów. Drugim honorowym gościem i członkiem komisji została pani Klaudia Zakrzewska, wieloletnia i zagorzała fanka – potteromanka, która uświetniła imprezę opowieścią o swojej pasji do książek, ze szczególnym uwzględnieniem tych napisanych przez J. K. Rowling oraz o londyńskim spotkaniu z autorką. Użyczyła nam również na ten wieczór ze swojej kolekcji plakaty i zdjęcia z sylwetkami aktorów odtworzających główne role filmowe.

Impreza rozpoczęła się o godz. 16.30 w piątek, 25 stycznia 2008 r. Uczestnicy zabawy czekali na gości honorowych i pracowników biblioteki na parterze zamku, przed kratą zabezpieczającą wejście, na której umieszczono napis „Szkoła Magii i Czarodziejstwa”. Po przywitaniu przybyłych i omówieniu celu zabawy przedstawiono gości oraz zebrano podania z prośbą uzasadniającą przyjęcie do „Szkoły Magii i Czarodziejstwa”, które wzięły udział w konkursie literackim. Następnie pod czujnym okiem opiekunów, małymi grupkami, uczestnicy trzymając pochodnie (długie, zimne ognie), przemaszerowali klatką schodową i korytarzami udekorowanymi magicznymi świecącymi w blasku światła obrazami, zwisającymi z żyrandoli włochatymi pajakami i fruwającymi nietoperzami, pod drzwiami Gabinetu Magicznych Zabaw. Tu uczestnicy z tiary przydziału ciągnęli błękitne wstążki, na końcu których umieszczone były losy w czterech kolorach. Kolor niebieski przypisany był dla Gryffindoru, czerwony dla Ravenclawu, pomarańczowy

dla Slytherinu, a zielony dla Hufflepuffu. Wejścia do Gabinetu Magicznych Zabaw strzegł portret „Grubej Damy”. Pierwszym zadaniem uczestników było wymyślenie takiego hasła, które sprawiłoby, żeby dama zechciała odsłonić drzwi do gabinetu.

Wewnątrz pomieszczenia Oddziału dla Dzieci, na ten czas zamienionego w Gabinet Magicznych Zabaw, panował niesamowity nastrój. Na regałach umieszczone były okna z widokiem na rozgwieżdżone niebo, w kątach czaili się okrutni dementory, na suficie i w kątach wielkie, włochate pająki rozsnuły gęste pajęczyny. Połową pomieszczenia opanowała najczarniejsza z możliwych czerni, na tle której rozbłyskiwały srebrne, niewiadomego pochodzenia, tajemnicze oczy. Dodatkowymi elementami były: portret Harry’ego, sowa przynosząca wiadomości, wykonana przez dzieci maskotka Harry’ego na błyskawicy oraz wystawa plakatów promujących książki J. K. Rowling i fotosów aktorów odtwarzających główne role filmowe.

Po usadowieniu się uczestników przy stolikach gość honorowy - Klaudia Zakrzewska, wieloletnia i zagorzała fanka – potteromanka, która na ten wieczór przygotowała sobie przepiękny strój wróżki, opowiedziała o swojej fascynacji Harrym Potterem. Wyjaśniła również, dlaczego zainteresowała się książkami o przygodach młodego czarodzieja, które postaci z książek o J. K. Rowling lubi najbardziej i dlaczego. Na koniec wystąpienia zrelacjonowała swoje spotkanie z przesympatyczną autorką cyklu, które miało miejsce w Londynie.

Następnie przeszliśmy do realizacji głównej części scenariusza, czyli do quizów sprawdzających wiadomości czytelników na temat postaci, stworzeń, miejsc i zaklęć występujących we wcześniejszych częściach cyklu J. K. Rowling. Zadaniem uczestników było podanie prawidłowej odpowiedzi do przygotowanego wcześniej przez nas opisu. Pytania dotyczyły postaci występujących w cyklu książek, magicznych stworzeń i miejsc oraz zaklęć. Ostatni piąty quiz miał rozbawić i wprowadzić imprezowiczów w nastrój zabawy. Uczestnicy

mieli wskazać właściwą definicję pojęć: alchemia, kamień filozoficzny, eliksir wieloskokowy, znicz, transmutacja, mugole. Drużyny poradziły sobie z zadaniami wyśmienicie. Tylko dwie z czterech grup miały problemy z quizem czwartym, dotyczącym znajomości zaklęć.

Po, jak się okazało, dość łatwym sprawdzianem, nadszedł czas na zabawę. Ale najpierw Klaudia przeczytała pierwszy z rozdziałów książki „Harry Potter i insygnia śmierci”. Wszyscy słuchaliśmy z wielkim zaciekawieniem. Pierwszą z konkurencji był drużynowy bieg czarodziejów na miotłach. Dla każdej drużyny przygotowaliśmy najnowsze modele błyskawic. Zwyciężyła ta grupa, której członkowie w jak najkrótszym czasie pokonali określony dystans. Następną zabawą był rzut zniczem do kosza. Każdy z drużyny miał cztery rzuty. Wygrywała ekipa, która zdobyła największą ilość celnych strzałów. Dużo emocji budziły zabawy polegające na przenoszeniu na linijce włochatych, włóczkowych pająków i poszukiwaniu ukrytych na terenie Gabinetu Magicznych Zabaw „13. bombożelków”, którymi były czekoladki przesłane przez Wydawnictwo. Ale najwięcej radości i przyjemności przyniosła Lekcja eliksirów. Gabinet eliksirów mieścił się na korytarzu prowadzącym do biblioteki. Na każdą z drużyn czekał oznakowany stolik, a na nim magiczne składniki do sporządzenia magicznego napoju lub magicznej sałatki. Sok z czarnej porzeczki był smoczą krwią, sok pomarańczowy - wywarem ze skrzeku żab, sok jabłkowy - śliną nietoperza, cytryna - skórka boomsłanga, pomarańcza - muchą siatkoskrzydłą, czerwony grejpfrut - pijawką, kiwi - ślazem, a ananas - sproszkowanym rogiem dwurozca, jogurt - mlekiem hipogryfa. Wszystkie drużyny sporządziły magiczną sałatkę. Uczestnicy jednogłośnie uznali, że była to najsmaczniejsza lekcja, w jakiej zdarzyło im się uczestniczyć. Jury oraz opiekunowie drużyn jako pierwsi degustowali magiczne potrawy. Na szczęście dla oceniających nie zostali zamienieni w żadne stworzenie, ani nic im nie wyrosło, a jedynie pomogło uzgodnić jednogłośny

werdykt. Jedna z drużyn otrzymała dodatkowe punkty za estetykę wykonania magicznej mikstury.

Uczestnicy imprezy zostali poczęstowani słodkimi wypiekami od sponsorów oraz czekoladkami. Rozstrzygnięty został konkurs literacki na najlepsze podanie o przyjęcie do Szkoły Magii i Czarodziejstwa. Laureaci otrzymali nagrody – od organizatorów: maskotki śmiejących się i świecących cza-

rownic, plakaty, zakładki, od właścicielki księgarni „Bajka” reklamówki z niespodziankami. Nagrodzeni zostali również uczestnicy, którzy przyszli przebrani. Impreza zakończyła się godzinie 19.00. Pani Róża zaprosiła najbardziej wytrwałych do księgarni na dalszą wspólną zabawę o północy.

Anna Kulczycka
Dyrektor BPMiG w Koźuchowie

SCENARIUSZ „Magiczny wieczór w bibliotece”

Uczestnicy, którzy chcą wziąć udział w imprezie przynoszą podanie z uzasadnieniem o przyjęcie do Szkoły Magii i Czarodziejstwa (wszystkie prace będą brały udział w konkursie) Wystrój – na kracie napis SZKOŁA MAGII I CZARODZIEJSTWA, klatka schodowa i korytarz – portrety magicznych postaci i stworzeń, nietoperze, pająki i pajęczyny.

1. Przywitanie gości na dole przy kracie
2. Zebranie podań
3. Przemarsz pod drzwi do gabinetu magicznych zabaw
(rekwizyty: parawan, portret Grubej Damy, zimne ognie, zapalniczka, latarki, portrety postaci)
4. Przydział uczestników zabawy do 4 domów: Gryffindor, Ravenclaw, Slytherin, Hufflepuff.
(rekwizyty: tiara przydziału, plansza z nazwami domów – nr do przydziału, wstążki z numerami domów, identyfikatory z nazwami domów dla uczestników, wizytówki na stoły x 2, plansza na punktację, dekoracja)
5. Quizy
 - Kto jest kim – postaci.
 - Kto jest kim – stworzenia.
 - Co to za miejsce.
 - Zaklęcia.
 - Wskaż właściwą definicję pojęcia (alchemik, kamień filozoficzny, eliksir, magia, powieść fantastyczna, fantazja).(rekwizyty: kartki na odpowiedzi z nazwami domów, długopisy, zestawy pytań)
6. Zabawy:
 - Bieg czarodziejów na miotłach
 - Rzut zniczem do kosza
 - Pająki
 - „13 bombożelków”
 - Lekcja eliksirów(rekwizyty: 4 miotły, 4 miękkie piłeczki, 4 kosze x 2, 20 wełnianych pajaków, 4 kijki, 13 czekoladek, 4 kartony soków, 4 kiwi, 4 banany, 4 pomarańcze, 4 cytryny, 4 grejfruty, 4 jogurty naturalne, 4 miseczki, 16 szklanek, widelczyki, talerzyki na owoce, 4 worki na odpady, ręczniki papierowe, 4 stoły na korytarzu, napis GABINET ELIKSIRÓW, wizytówki na stoły).
7. Poczęstunek
8. Rozstrzygnięcie konkursu (podanie)
9. Podsumowanie quizów i zabaw
10. Wręczenie nagród

• Quiz •

**Podaj imię i nazwisko postaci, której opis przeczytam
(uczestnikom zabawy czytamy tylko opis postaci)**

1. **Korneliusz Knot** - minister magii. Za jego sprawą nauczycielką obrony przed czarną magią została jego starsza podsekretarz - Dolores Umbridch.
2. **Andromeda Tonks** - pochodziła z rodu Blacków, była kuzynką Syriusza Blacka oraz siostrą Narcyzy Malfoy i Bellatrix Lestrange. Wbrew woli rodziny wyszła za Teda Tonksa, miała z nim córkę - Nimfadorę.
3. **Lucjusz Malfoy** - ojciec Draco. Jest śmierciożercą. Należał do Slytherinu, podrzucił Ginny Weasley pamiętnik Lorda Voldemorta w księgarni Esy i Floresy. Złapano w Ministerstwie Magii i osadzono w Azkabanie.
4. **Remus Lupin** nauczyciel obrony przed czarną magią. Przez kolegów ze szkoły nazwany Lunatykiem. Z pochodzenia jest czarodziejem półkrwi. Profesor ten nauczył Harry'ego rzucić zaklęcie Patronusa - stróża chroniącego przed demontorami.
5. **Fleur Delacour** - reprezentantka francuskiej szkoły Beauxbatons podczas Turnieju Trójmagicznego. Wyglądała jak wila i budziła zainteresowanie wielu uczniów, mówiła specyficznie francuskim akcentem, do Harry'ego mówiła 'Arry.
6. **Alastor Moody** po raz pierwszy pojawił się w czwartej części „Harry Potter i Czara Ognia”. Jest byłym aurorem, członkiem założonego przez Albusa Dumbledora Zakonu Feniksa. Jest bardzo nerwowy, ciągle obawia się, że ktoś go chce zabić.
7. **Cedrik Diggory**, syn Amosa w „Harrym Potterze i Czarze ognia” ma 17 lat. Był kapi-tanem i szukającym Puchonów. Uchodził za jednego z najprzystojniejszych chłopców w Hogawarcie. Jego szkolną miłością była Cho Chang. Został zamordowany na oczach Pottera w „Harrym Potterze i Czarze ognia”.
8. **Minerva McGonagall** - Nauczycielka transmutacji, opiekunka Gryffindoru. Jedna z członkiń Zakonu Feniksa. Po śmierci Dumbledora obejmuje stanowisko dyrektora Szkoły Magii i Czarodziejstwa Hogwart

• Quiz •

Podaj nazwę magicznego stworzenia, którego opis przeczytam

1. **Bogin** upiór zamieszkujący ciemne pomieszczenia np. szafy i szuflady. Na widok człowieka zmienia się w to, czego ów człowiek najbardziej się boi. Istnieje zaklęcie, które zmienia strach człowieka (czyli zmienionego już Bogina) w to co daną osobę najbardziej rozśmiesza. Zaklęciem tym jest Riddikulus. Przed wypowiedzeniem jednak trzeba w myślach przerobić swój strach w coś śmiesznego. To jest rodzaj ducha (nikt nigdy go nie widział w jego normalnej postaci), może przybrać postać, zwierzęcia, szkieletu, demona, prawie wszystkiego. Zależy to od tego, czego dana osoba się boi.
2. **Domowe skrzaty** to po prostu służba czarodziejów. Jednak na taki „personel” mogły sobie pozwolić jedynie bogatsze rodziny magów. Są bardzo oddane swoim rodzinom, nie ujawniają ich sekretów, nie obrażają itp. Za każde nieposłuszeństwo wymierzają sobie kary. Choć są przyjaciółmi ludzi, oni nie traktują ich należycie, co zauważyła Hermiona. Dziewczyna założyła Stowarzyszenie Walki o Emancypację Skrzatów Zniewolonych, w skrócie W.E.S.Z. Jednak takie zgrupowanie nie wszystkim skrzatom się podobało. A o to najbardziej znane skrzaty domowe.
3. **Sowy** to drapieżne ptaki nocne o miękkim upierzeniu. Mają doskonały wzrok i słuch. W świecie magii służą jako listonosze tj. przenoszą listy i inne przesyłki. Są różne gatunki: puchacze, syczki, włochatki, uszatki, śnieżne.

4. **Gobliny** są zazwyczaj przedstawiane jako niskie, karłowate stworzenia o pomarszczonej, ciemnej cerze. Mają długie palce i stopy. Prowadzą Bank Gringotta, gdyż posiadają smykałkę do interesów. Oprócz tego zajmują się wydobywaniem cennych kruszców oraz kowalstwem. Jednymi z ich wyrobów były srebrne kielichy z domu Syriusza oraz niezniszczalny hełm wojenny ofiarowany jako prezent trolom górskim. Uchodzą za kąśliwe, niesympatyczne stworzenia. Często dochodziło między nimi a czarodziejami do sporów. Chciały wziąć udział w Międzynarodowej Konfederacji Czarodziejów, ale ich wyrzucono.
5. **Bahanki** często są mylone z elfami, chociaż są to dwa różne gatunki. Podobnie jak elf, wygląda jak mały człowieczek, ale całe jej ciało pokryte jest czarnym grubym włosiem. Posiada też dwie pary rąk i nóg. Jej skrzydła są grube, zaokrąglone i błyszczące, wyglądem zbliżone do skrzydeł żuka. Spotyka się je w północnej Europie i Ameryce, bo wolą chłodny klimat. Gdy złożą swe jaja (do pięciuset naraz), zakopują je. Młode wykluwają się po dwóch, trzech tygodniach. Mają dwa rzędy ostrych, jadowitych zębów. Gdy ugryzą trzeba wziąć antidotum. Unieszkodliwia się je Bahanocydem. Fred i George eksperymentowali z ich jadem, aby wykorzystać go do Bombonierek Lesera.
6. **Czerwone kapturki** (ang. Red Caps) należą do rasy złych goblinów, co już wiele o nich mówi, gdyż zwykle gobliny nie są zbyt sympatyczne, więc z tymi z pewnością nikt nie chciałby mieć do czynienia. Dodatkowo odznaczają się ohydny wyglądem i agresywnością. Mają długie, siwe włosy, ognistoczerwone oczy, wystające zęby, a ich nieodłącznym atutem jest długi, spiczasty kapelusz nasączony krwią oraz laska zakończona grottem. Najczęściej występują w Północnej Europie, tam, gdzie stoczono krwawą bitwę, w ruinach zamków i lochach. Kiedy tylko nas zobaczą, możemy się przynosić na ciosy laską. Sposobem na pokonanie ich (niestety nie zawsze przynoszącym efekty) jest głośne powiedzenie fragmentu Biblii. Jeśli to zadziała, po powinien zostać jedynie żąb. Inaczej nazywa się je „krwistymi” oraz „..... Grzebykami”.
7. **Splątki tylnowubuchowe** - wyjątkowo odrażające i niebezpieczne stworzenia (oczywiście Hagrid myśli, że są fascynujące i miłe, ale nie potwierdzają tego uczniowie). W późniejszym stadium rozwoju zabijają się nawzajem i nie zapadają w zimowy sen wyglądają jak pozabawione skorupy homary, a w dodatku są blade i oślizgłe. Posiadają mnóstwo nóżek, które znajdują się w dziwnych miejscach. Początkowo mają 6 cali długości. Trudno jest zlokalizować ich głowy. Nie mają otworu gębowego. Nie wiadomo czym się żywią. Samce mają żądła, a samiczki mają ssawki na brzuskach, prawdopodobnie do wysysania krwi, mają zapach zgniłych ryb. Co jakiś czas z jednego końca ich strzelają iskry, rozlega się głośne pyknięcie, a zwierzątko przelatuje do przodu o kilkanaście cali.
8. **Widłowąż** jest to trójgłowy wąż o długości ok. 6, 7 stóp (ok. 2 m). Przez swój pomarańczowy kolor w czarne pasy jest łatwo zauważalny i właśnie dlatego Ministerstwo Magii z Burkina Fasa przeznaczyło pewien nienanoszalny obszar leśny tylko na potrzebę tego niezwykłego stworzenia. Mimo, że nie należy on do agresywnych zwierząt, był swego czasu bardzo popularny wśród czarnoksiężników - jako maskotka - ze względu na swój imponujący i budzący respekt wygląd. Dzięki nielicznym zapiskom węzoustych, którzy je hodowali mamy wiele informacji o ich funkcjonowaniu. Z zapisków wynika, że każda z trzech jego głów ma inne zadanie: -Lewa głowa zajmując się planowaniem - decyduje gdzie on pójdzie i co będzie robił.- Środkowa jest marzycielem może on spędzić dni leżąc bez ruchu zatopiony w swoich marzeniach i wizjach.-Prawa głowa - to sędzia - ocenia pomysły lewej i środkowej głowy. Kły prawej głowy są niezwykle jadowite. Wśród tych stworzeń to rzadkość

dożyć średniego wieku, gdyż jego głowy mają dziwny zwyczaj atakowanie siebie nawzajem - bardzo często spotyka się je bez prawej głowy, a ze splątanymi lewą i środkową ze sobą. Co ciekawe - składa jaja przez otwór gębowy, co jest niespotykane wśród innych stworzeń. Jaja te są niezwykle cenne, używa się ich do sporządzania eliksirów poprawiających sprawność umysłową.

• Quiz •

Podaj nazwę magicznego miejsca, którego opis przeczytam

1. **Ulica Pokątna** to jedna z najbardziej znanych ulic czarodziejskich w Wielkiej Brytanii, a dokładniej w Londynie. Na to miejsce może dostać się jedynie czarodziej. Są dwie, znane nam drogi prowadzące na to miejsce. Pierwszą jest Dziurawy Kocioł, który jest małym obskurnym pubem, na który żaden Mugol nie zwraca uwagi. Natomiast drugą możliwością, aby znaleźć się na tej ulicy jest użycie proszku Fiu. Z Dziurawego Kotła na ulicę czarodziei dostać się nie trudno! Wystarczą tylko trzy uderzenia różdżką w mur. A dla odważnych, którzy zdecydują się jednak na proszek Fiu, radzę uważać na łokcie. Na ulicy tej znajdowały się sklepy, tzn. np. sklep z kotłami, sowami, sprzętem Quidditcha, który był zawsze bardzo oblegany, przez fanów tego sportu, z szatami np. salon Madame Malkin – szaty na wszystkie okazje i konkurencyjny Twilfilita i Tatinga, sklep z różdżkami Ollivandera, z Magicznymi Dowcipami Weasleyów i wiele innych, a także apteka, gdzie czarodzieje zaopatrywali się w składniki potrzebne do sporządzenia eliksirów, Centrum Eeylopa, Bank Gringotta i Księgarnia Esy i Floresy, gdzie młodzi czarodzieje zakupywali podręczniki, niezbędne do zagłębiania tajników magii.
2. **Hogwart** - Szkoła magii i czarodziejstwa mająca swoją siedzibę w starym zamku w dolinie otoczonej górami na północy Wielkiej Brytanii. Zamek ten jest strzeżony przed mugolami specjalnymi zaklęciami. Założona ponad tysiąc lat temu przez czwórkę największych czarodziejów tych czasów: Godryka Gryffindora, Helgę Hufflepuff, Rowenę Ravenclaw i Salazara Slytherina.
3. **Instytut czarownic z Salem** - amerykański ośrodek magii, zajmujący się kształceniem czarownic. Nazwa pochodzi od miasta, w którym stracono 20 czarownic. Każda szkoła ma swój odrębny program nauczania, w każdej kładzie się nacisk na nieco inne sprawy.
4. **Las w Hogwarcie** jest pełen potworów najgroźniejszego autoramentu. Najbardziej przerażające jest to, że nigdy nie wiadomo co czai się za następnym drzewem. Niektórzy w Hogwarcie sądzą, iż Hagrid jest pod wieloma względami stworzeniem leśnym zamieszkującym przy jego skraju. Lord Voldemort wołał wracać do sił w jego ostępach, ponieważ zapewniał mu schronienie przed okiem uczniów i nauczycieli Hogwartu, a także dostęp do jednorożców. Skąd pochodzi jego nazwa? - Uczniom samym nie wolno było wchodzić do niego. Niewielka ilość istot chciałaby tam iść, ponieważ czają się tam groźne zwierzęta, więc dlaczego Hagrid się nie bał??? To już jego sprawa
5. **Peron numer dziewięć i trzy czwarte...** Jest to jedno z kilku miejsc ciekawie wymyślonych przez autorkę, do którego zwykli mugole nie mają wstępu. Co roku przed rozpoczęciem roku szkolnego w Hogwarcie uczniowie wsiadają do pociągu, który zawozi ich do szkoły. Co ciekawe peron ten znajduje się w centrum gromadzenia się mugoli, ponieważ jest on na dworcu Kings Cross w Londynie, co dziwne mugole jakby nie chcieli wiedzieć co to są za dziwne typy i niech tak zostanie. To właśnie tam Harry poznał swoich najlepszych przyjaciół Hermionę Granger i Ronalda Weasleya.

6. **Bank Gringotta** znajduje się na ulicy Pokątnej w Londynie, gdzie można się dostać, przechodząc przez mur na tyłach baru „Dziurawy Kocioł”. Jest to śnieżnobiały budynek, który wyrastał ponad okoliczne sklepy. A obok potężnych drzwi z brązu, w szkarłatno-złotej liberii stał...” goblin. Za pierwszymi drzwiami znajdują się następane, tym razem srebrne, z wygrawerowanymi słowami:

*Wejdziesz tu, przybyszu, lecz pomnij na los,
Tych, którzy dybią na cudzy trzos.
Bo ci, którzy biorą, co nie jest ich,
Wnet pożalują żądz niskich swych.
Więc jeśli wchodzisz, by zwiedzić loch
I wykraść złoto, obrócisz się w proch.
Złodzieju, strzeż się, usłyszałeś dzwon
Co ci zwiastuje pewny, szybki zgon.
Jeśli zagarniesz cudzy trzos
Znajdziesz nie złoto, lecz marny los.*

Najbezpieczniejsze miejsce, zaraz po Hogwarcie, ale czy na pewno? Jest to prawda – „Jak mówiłem, trzeba być wariatem, żeby próbować tu się włamać” - mówi Hagrid, ale jak wiemy, w pierwszej części Harry’ego Pottera, było włamanie, lecz włamywaczowi udało się uciec.

7. **Pokój życzeń** mieści się w dawnej komnacie Raweny Ravenclaw. Jest ona niewidoczna na mapie Huncwotów, ponieważ tak działa jej magia, która chroni przebywających w niej. Mieści się na 7. piętrze. Aby się tam dostać, trzeba w myślach wymówić to, czego się chce, trzeba jednak dobrze formułować życzenie, ponieważ drzwi, które prowadzą do tego pokoju mogą się nie pojawić. Jeśli sformułuje się swoje życzenie w ten sposób: „Chcę zobaczyć, co robi tu Malfoy” bądź też „Chcę zobaczyć miejsce, do którego chodzi potajemnie Malfoy” bądź też „Chcę być stał się miejscem, którym stajesz się dla Dracona Malfoya”, miejsce to nie ukaze się, ponieważ chroni swoich bywalców, lecz jeśli wie się, gdzie ktoś się udaje można z łatwością się tam dostać jak było w przypadku kwatery GD. Harry skorzystał z tego miejsca, gdy chciał ukryć przed Snapem książkę księcia półkrwi. Zażyczył sobie wtedy miejsca, w którym mógłby ukryć swoją książkę. Wtedy pojawiły się drzwi i wszedł na dziedziniec pełen rupieci, w którym uczniowie chowali tutaj, zniszczone posągi, czyli inaczej dowody zbrodni uczniowskich.

• Quiz •

Podaj właściwą odpowiedź

- I. Formuła zaklęcia rozbijającego to:
1. Impedimento,
 2. **Expelliarmus**,
 3. Enerwate,
- II. Przeciwzaklęciem do „Drętwota” jest:
1. **Enerwate**
 2. Liberacorpus
 3. Evanesco
- III. Zaklęcie przywołujące zanik pamięci to:
- a) Obliterate
 - b) **Oblivate**
 - c) Oblivion

IV. Przeciwnikiem do „Lubos” jest:

- a) Liberalumos
- b) Mox
- c) **Nox**

V. Jednym z przydatniejszych zaklęć medycznych przy nagłych urazach jest:

- a) Furnunculus
- b) **Ferula**
- c) Ferrulus

• Quiz •

Wskaż właściwą definicję pojęcia

1. Alchemia

- a) tytuł naukowy przyznawany za wybitne osiągnięcia w dziedzinie chemii
- b) pisarz hiszpański, autor powieści „Pinokio”
- c) przednaukowa praktyka łącząca elementy zawarte obecnie w chemii, fizyce, sztuce, semiotyce, psychologii, metalurgii, medycynie, astrologii, mistycyzmie i religii. Wspólnym celem alchemików było odkrycie metody transmutacji ołowiu w złoto (kamień filozoficzny), środka na wszelkie choroby (panaceum) oraz eliksiru nieśmiertelności. Alchemię można uważać za bezpośredniego przodka współczesnej chemii.

2. Kamień filozoficzny

- a) **tajemnicza substancja, nad stworzeniem której trzyma się od dawna wielu alchemików**
- b) inna nazwa kamienia polnego
- c) twierdzenia filozoficzne dotyczących pochodzenia kamieni

3. Elixir wielosokowy

- a) **Pozwalający na wcielenie się w osobę na jedną godzinę, której część wrzucimy do wywaru. Do uwarzenia substancji potrzebne są nie tylko rzadkie składniki, ale także wiedza magiczna na wyższym poziomie,**
- b) Napój sporządzony z soków owocowych,
- c) Napój bogów sporządzony z miodu i soków owocowych z rajskiego ogrodu.

4. Znicz

- a) **najważniejsza z 4 piłek do quidditcha, obdarzona srebrnymi skrzydełkami,**
- b) lampka naftowa, używana w czasach gdy nie znano elektryczności,
- c) w czasach średniowiecznych pochodnia – źródło światła

5. Transmutacja

- a) zmiana głosu, która występuje u chłopców w okresie dojrzewania, które ma miejsce w wieku między 10 a 15 rokiem życia
- b) **dziedzina magii polegająca na przemienianiu jednych rzeczy w drugie**
- c) zmiana głosu na skutek przebytej choroby dróg oddechowych

6. Mugole

- a) celny strzał w lewy narożnik bramki w grze w piłkę nożną
- b) stworzy żyjące na terenach bagiennych, żywiący się glonami
- c) **wszyscy zwykli, niemagiczni ludzie**

Misiowe spotkania i „Noc z Andersenem”. O spotkaniach dla dzieci w Filii nr 5 i 9 WiMBP

Od lutego do maja br. w Filii nr 5 i 9 WiMBP miały miejsca dwa przedsięwzięcia, które - wydawałoby się - nic nie łączyło. W Filii nr 5 – Bibliotece Żółwia Franklina zorganizowano cykl spotkań dla 6-latków z Miejskiego Przedszkola nr 37 pod nazwą „Proszę państwa, oto Miś!”, w Filii nr 9 – Bibliotece Bromby i Przyjaciół odbyła się impreza, która trwała jedną noc i adresowana była do dzieci w wieku szkolnym.

Comiesięczne spotkania misiowe w Filii nr 5 zainspirowane zostały ukazującym się od pięćdziesięciu lat czasopiśmie dla dzieci „Miś”, którego reklamować nie trzeba.

W czasie pięciu spotkań 6-latki z Miejskiego Przedszkola nr 37 poznały nie tylko misie, których pełno jest w samym czasopiśmie (Miś Plamka, Miś Kinolek, Miś Endo), ale również te, które „mieszkają” w książkach i bajkach filmowych. Razem z dziećmi na zajęcia „przychodziły” pluszowe misie (czasami zdarzało się, że zamiast misia pojawił się misiowy pies lub lew), które domagały się zabaw. Bawiliśmy się więc w podrzucanie i przytulanie misiów, ustawianie ich według wzrostu, wymyśliśmy też zabawę „Misie idą na spacer”.

W czasie jednego ze spotkań dzieci rysowały swoje pluszowe niedźwiedzie. Prace z niedźwiedziami dużymi i małymi trafiły na wystawę do Biblioteki Żółwia Franklina. Spotkania misiowe zakończyły się „egzaminem” z wiedzy o misiach. Przedszkolaki musiały m.in. przeczytać wyraz „miś” na opak, rozwiązać zadania matematyczne (policz, ile będzie misiów, jeżeli do jednego misia dodamy drugiego misia i jeszcze jednego, a potem jednego misia odejmiemy?) oraz odpowiedzieć na trudne pytania (czy człowiek może być misiem? jeżeli tak, to w jaki sposób?). Oczywiście wszyscy pomyślnie zdali egzamin i uzyskali tytuł „Znawcy misiów”. Do przedszkola dzieci wróciły z kartonem pełnym biszkoptowych ciastek misiowych.

Imprezę „Noc z Andersenem” wymyślili czescy bibliotekarze, do Polski dotarła ona w 2003 r. i „zadomowiła się” najpierw w bibliotekach śląskich. Ta międzynarodowa akcja czytelnicza organizowana z okazji Dnia Książki Dziecięcej (2 kwietnia) polega na wspólnym spędzaniu godzin wieczornych z dziećmi w bibliotece oraz na spaniu „między regałami z książkami”. W tym roku po raz pierwszy udało się zorganizować „Noc z Andersenem” w Zielonej Górze. Do Filii nr 9 zaprosiliśmy dzieci ze Społecznej Szkoły Podstawowej nr 1 oraz czytelników zaprzyjaźnionych z biblioteką. Zgodnie z planami czytaliśmy „Baśnie” H. Ch. Andersena (czytała je m.in. pani Maria Weigelt, aktorka Teatru Lubuskiego), „działaliśmy” plastycznie (pod kierunkiem plastyczki, pani Katarzyny Tymczyszyn) i teatralnie, jedliśmy „bardzo dobrą kolację”, przygotowaną przez gimnazjalistki oraz poszliśmy późno spać. Nie plany jednak i ich realizacja okazały się być najważniejsze. Kiedy „żeby zostały umyte przed snem”, rozpoczęły się rozmowy, rozmowy i jeszcze raz rozmowy. Niektórzy „zagrzebywali się” w swoje śpiwory, żeby czytać (tak, żeby czytać!), niektórzy grali w gry planszowe, a jeszcze inni słuchali muzyki. Rano, zanim rodzice zabrali dzieci z biblioteki wszyscy otrzymali karty pamiątkowe z napisem: „Daliśmy radę!”

Wspominając i podsumowując oba przedsięwzięcia, myślę o osobach, które je tworzyły. Myślę o moich koleżankach, z którymi przygotowywałam i realizowałam zajęcia (Agnieszka Cicha i Marzena Wańtuch), o nauczycielkach, z którymi współpracowałyśmy (pani Elżbieta Przymuszała oraz pani Agata Karnecka), no i – oczywiście - o bardzo aktywnych dzieciach, 6-latkach z Miejskiego Przedszkola nr 37 oraz uczniach ze Społecznej Szkoły Podstawowej nr 1. Opisane spotkania były dobrze przygotowane i sprawnie przeprowadzone, otwarte

na dzieci i ich aktywność. Takie warunki spełnione zostały w obu filiach. Inwencja i ofiarność pracowników bibliotek oraz zaangażowanie nauczycielek, dowodzi ich pełnego zrozumienia potrzeby przeprowadzania dzieci do bibliotek.

Tak, oba przedsięwzięcia mają wspólny mianownik.

*Magdalena Kremer
instruktor czytelnictwa dziecięcego
WiMBP w Zielonej Górze*

Bardzo Dziki Zachód, czyli jak bibliotekarze bawili się na tegorocznej majówce

17 maja br. na lotnisku w Przylepie bibliotekarze z południowej części województwa lubuskiego bawili się w plenerze, świętując Dzień Bibliotekarza. Tegoroczna majówka, pełna indiańskich tańców i okrzyków plemiennych, upłynęła nadszpiewanie szybko pod hasłem *Bardzo Dziki Zachód*. Aura dopisywała, a wiosenny deszczyk nie studził zapału kolegów i koleżanek do pływów i sportowej rywalizacji w konkursach przygotowanych przez Koło SBP przy Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. C. Norwida w Zielonej Górze.

Razem z pracownikami księżnic na pikniku zjawili się przyjaciele lubuskich bibliotek – starosta powiatu nowosolskiego Małgorzata Lachowicz-Murawska, senator Jolanta Danielak, senator Zbyszko Piwoński, wiceprezes firmy Max-Elektronik – Adam Jeske oraz prezes Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – Aleksander Kozłowski.

Wielu niezapomnianych emocji dostarczyły gry sprawnościowo-ruchowe, w których - z zapalem i determinacją godną swoich dzikich pobratymców - brały udział „plemiona” Szoszonów, Komanczy, Apaczów i Siuksów złożone z bibliotekarzy z Gubina, Kozuchowa, Nowej Soli, Sulechowa, Szprotawy i Zielonej Góry. Strzelano do celu, wykorzystując przy tym uwspółcześnioną wersję łuku – broń do paintballa,

układano totemy z darów natury, odtajniono tańce plemienne przy muzyce Ennio Morricone, rzucano „lasses”, poszukiwano złota oraz próbowano odgadnąć znaczenie „znaków dymnych” puszcanych przez współplemieńców (kalambury) - wszystko przy wtórze zachęcających okrzyków, sportowego dopingiu i śmiechu zgromadzonych.

Nad bezpieczeństwem Indian i kowbojów czuwał nieustraszony szeryf, Bogdan Adamczewski, którego zdjęcia można było kupić podczas trwania zabawy. Dochód ze sprzedaży przeznaczono na zakup gier do oddziału dla dzieci biblioteki wylosowanej przez senatora Zbyszka Piwońskiego. Tym razem pieniądze powędrowały do Szprotawy. W miasteczku powstało kasyno, prowadzone przez biegłego w liczeniu *norwidów* (waluty obowiązującej na jego terenie) krupiera - Maję (Maja) Kimnes.

Majówka skończyła się późnym wieczorem, a żal na twarzach bibliotekarzy, spowodowany rychłym zakończeniem zabawy świadczył, że i tegoroczna impreza była udana!

Już teraz zapraszamy na plenerowy Dzień Bibliotekarza w przyszłym roku!

*Justyna Hak
przewodnicząca Koła SBP
przy WiMBP w Zielonej Górze*

O, rety! To już V Wiosenny Konkurs Ortograficzny

Konkurs wiedzy dla dzieci ze szkół podstawowych oraz gimnazjalistów

Wymyśleć nowy, atrakcyjny konkurs dla dzieci i młodzieży, zrealizować go i zakończyć sukcesem nie jest zadaniem łatwym. Jeszcze trudniej jest kontynuować zamierzenie w latach następnych, kiedy wzrasta świadomość odpowiedzialności, stresu i pojawia się pytanie - czy aby się wszystko uda?

A jednak, pomimo wewnętrznego niepokoju, w tym roku przystąpiono do organizacji piątej edycji konkursu ortograficznego, która przebiegała pod hasłem „O, rety! To już V Wiosenny Konkurs Ortograficzny”. A za oknami:

...Był jasny, słoneczny poranek, ziemia pachniała deszczem, który spadł w nocy, i świeżość tej jasności była tak uszczęśliwiająca, że radość wszystkich żywych istot rozbrzmiewała wśród lasu niby wielki hymn szczęścia...

(Waldemar Bonsels, *Boży ludek*, Warszawa 1989)

Na początek trochę historii

Konkurs zainicjowano wiosną 2004 r. w Bibliotece Piotrusia Pana na ulicy Ptasiej w Zielonej Górze. Jego koncepcję opracowały panie – Magdalena Kremer, obecnie instruktor czytelnictwa dziecięcego i Joanna Apanasewicz.

Wiosenny Konkurs Ortograficzny zrodził się z chęci zainteresowania młodych czytelników poszerzaniem wiedzy polonistycznej, propagowaniem czytelnictwa (sprzyja poprawnej ortografii) i biblioteki jako miejsca wspierającego rozwój intelektualny.

Zarażone entuzjazmem pomysłodawczyń, do konkursu przystąpiły następujące filie bibliotek dziecięcych: Biblioteka Słonia Elmera (Filia nr 2), Biblioteka Żółwia Franklina (Filia nr 5) i Biblioteka Bromby i Przyjaciół (Filia nr 9). Atmosfera wspólnego tworzenia trwa i bywa gorąca. A tymczasem:

... do Jasia przyszła wiosna. Już od kilku dni spodziewał się, że to nastąpi, bo trawni-

ki zmieniły kolor; były mniej bure, a na gałązkach drzew i krzewów pojawiły się listki w kolorze jego ulubionej kredki. Wspaniale! ...

(Krystyna Siesicka, *A ja Ciebie zjem!*, Warszawa 2003)

Dyktando w bibliotece

Wyróżnikiem naszego konkursu ortograficznego, jego żelazną zasadą jest to, że treść dyktanda stanowi literacki opis wiosny, zaczerpnięty z książki dla dzieci i młodzieży.

Fragmety literackich tekstów, wybrane przez bibliotekarki i przygotowane dla poszczególnych poziomów nauczania, czyli klas I-III, IV-VI i gimnazjów, zawsze zostają sprawdzone i według potrzeb zweryfikowane stosownie do obowiązujących zasad ortografii przez panią Dorotę Głowienkę, polonistkę-metodyka z Samorządowego Ośrodka Doskonalenia i Doradztwa w Zielonej Górze.

Konkurs przebiega w dwóch etapach. Etap pierwszy, to eliminacje organizowane w poszczególnych placówkach filialnych i mające na celu wyłonienie ścisłej elity finalistów. Finał natomiast odbywa się w WiMBP. Wygrywają najlepsi walcząc o tytuł Mistrza Ortografii.

Dyktando poprzedza... „Corrida ortograficzna”

W tym roku, po raz pierwszy, zorganizowano dla zainteresowanych warsztaty ortograficzne. Prowadziły je dwie doświadczone polonistki: Zofia Hodun ze SP nr 21 i Dorota Głowienka z SODi D w Zielonej Górze.

W dowcipnej, atrakcyjnej formie wprowadziły dzieci i młodzież w arkana wyjątków ortograficznych. W sześciu spotkaniach wzięło udział 97. uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjów, doskonaląc swoje umiejętności ortograficzne.

Trochę statystyki i ciekawostek

- W tegorocznych eliminacjach wzięło udział 607 uczniów ze szkół podstawowych i gimnazjów z Zielonej Góry i Przylepu.
- W finałowym dyktandzie uczestniczyło 235 uczniów.
- W konkursie uczestniczyło 9 szkół podstawowych oraz 7 gimnazjów.
- Debiutanci, którzy dołączyli do konkursowych zmagani – Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Przylepie.
- Przyznano 8 tytułów Mistrza Ortografii i 9 tytułów Wicemistrza Ortografii.
- Najmłodszymi uczestnikami – wyróżnionymi w dyktandzie są – Adam Mazanik z kl. I (SP nr 21) oraz Aleksandra Łukaszewicz z kl. I (SSP nr 1 w Zielonej Górze).
- Najlepsi i najliczniejsi „ortografowie” z tytułem Mistrza i Wicemistrza Ortografii reprezentują PSP nr 7 z Zielonej Góry – 8 uczniów, a wśród uczniów szkół ponadpodstawowych Gimnazjum nr 1 – 3 osoby.
- Rysunek bociana stojącego na jednej nodze, który stał się od tego roku symbolem naszego konkursu, wymyśliła Kalina Gawrysiak – przedszkolak z Biblioteki Piotrusia Pana.
- Po raz pierwszy przygotowano „Bufet ortograficzny”. Starannie wybrane „ortograficzne słodycze” np. cukierki „Kukułki”, ciastka „Jeżyki”, znalazły się na stole bankietowym ze stosownymi podpisami, umilając podniebienia, a przy okazji utrwalając wiedzę z dziedziny ortografii.

„Strzał w dziesiątkę”

Konkurs z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem uczniów i nauczycieli szkół podstawowych oraz gimnazjów, nie tylko zielonogórskich. W r. 2004,

kiedy podjęto inicjatywę przeprowadzenia wiosennego dyktanda, wzięło w nim udział 150, z kolei w roku 2008 aż 607 uczniów. O popularności konkursu świadczy ponadto fakt, że wielu pedagogów wpisało go na stałe w swój program edukacyjny, a o wyróżnieniach uczniów informują na internetowych stronach szkoły prezentujących jej osiągnięcia.

Jako organizatorzy staramy się o to, aby konkurs z czasem stał się konkursem kuratorskim, co niewątpliwie podniesie dodatkowo prestiż naszego przedsięwzięcia.

Krótkie podsumowanie

„O rety! To już V Wiosenny Konkurs Ortograficzny” został zrealizowany ze środków finansowych Urzędu Miasta. Dzięki temu nasz jubileusz stał się bardziej odświętny. Laureaci otrzymali wartościowe nagrody rzeczowe m.in. słowniki językowe, PenDrive’y, gry komputerowe. Przygotowano ulotki o konkursie, plakaty informacyjne – całą plastyczną oprawę.

Bardzo ważne było i jest osobiste zaangażowanie zespołu organizacyjnego, pań bibliotekarek: Agnieszki Cichej, Magdaleny Kremer, Marzeny Wańtuch, Izabeli Zawistowskiej, które od wyboru tekstów, członkostwa w komisji sprawdzającej dyktanda, po zakup nagród i załatwianie innych spraw organizacyjnych wynikających z realizacji zadania, starały się jak najlepiej sprostać podjętemu zobowiązaniu. Było to duże wyzwanie dla nas i kolejne doświadczenie w pracy oświatowej. I tak powoli rodzi się tradycja witania wiosny w bibliotece... wiosennym, literackim dyktandem.

*Małgorzata Tadrowska
Koordynator V Wiosennego
Konkursu Ortograficznego*

W tekście wykorzystano fragmenty dyktand z roku 2008 dla klas I-III i IV-VI szkoły podstawowej.

Żarski maj

Tegoroczny Tydzień Bibliotek przebiegał pod hasłem „Biblioteka miejscem spotkań”. Nawiązując do idei obchodów Miejska Biblioteka Publiczna w Żarach wpisała się w kalendarz imprez kulturalnych, organizując:

- 5 maja - DZIEŃ BIBLIOTEKARZA połączony z otwarciem krajowej wystawy „Przegląd Pasji Twórczych Bibliotekarzy - Żary 2008, pod patronatem ZG Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, z udziałem bibliotekarzy naszego regionu oraz bibliotekarzy-pasjonatów z Polski.

- MAJOWE SPOTKANIA LITERACKIE, których celem jest promowanie rodzimych literatów, mieszkających i tworzących w naszym regionie, w tym wielu uhonorowanych *Lubuskim Wawrzynem Literackim*. W Spotkaniach wzięli udział pisarze z Żarskiego Klubu Literackiego ZLP, twórcy zielonogórcy oraz goście: Birute Jonuskaite (Litwa), Aarne Puumä (Estonia), Nadieżda Myszlennik (Rosja) i Manfred Hermaš (Serb z Łużyc).

- 9 maja - pisarze spotkali się z młodzieżą żarskich szkół
- 10 maja, w MBP w Żarach zorganizowano sympozjum literackie pn. „Czy współcześni mecenasi kultury dostrzegają literatów?”. Sympozjum było także okazją do bezpośrednich kontaktów między pisarzami a czytelnikami.

Spotkaniom patronował: Burmistrz Miasta, zielonogórski Oddział Związku Literatów Polskich, Żarskie Towarzystwo Kultury oraz Andrzej Wojtaszek z małżonką. Patronat medialny Spotkań objęła *Kronika Ziemi Żarskiej*.

Jan Tyra
dyrektor MBP w Żarach

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA KULTURALNE ROKU 2007

Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. C. Norwida w Zielonej Górze

KONFERENCJE, SEMINARIA

- Seminarium dla dyrektorów i kierowników bibliotek publicznych południowej części województwa lubuskiego (12.03.2007)
- Seminarium „Astrid Lindgren – wokół literatury” dla pracowników filii i oddziałów dziecięcych bibliotek południowej części województwa zorganizowane w związku z obchodzoną w Polsce Rokiem Astrid Lindgren (14.03.2007)
- „Komunikacja interpersonalna w bibliotece” (25-26.09.2007) – konferencja dla dyrektorów bibliotek południowej części województwa lubuskiego. Uczestnicy wysłuchali referatów związanych ze zjawiskiem empatii w bibliotece, komunikacją w kontekście wizerunku współczesnego bibliotekarza, zjawiskiem mobbingu, psychologią stosunków międzyludzkich czy sztuką asertywności. Tematy prezentowali specjaliści z Uniwersytetu Warszawskiego, Politechniki Poznańskiej, Państwowej Inspekcji Pracy, Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego
- Konferencja naukowa *Zielona Góra na przestrzeni dziejów. Przemiany społeczno-kulturowe*, podczas której zaprezentowano interesujące wystąpienia dotyczące przeszłości miasta. Przed konferencją opublikowano 22 referaty uczestników sesji. Recenzentami książki byli dr hab. Marek Ordyłowski, prof. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP we Wrocławiu oraz dr hab. Bohdan Halczak, prof. Uniwersytetu Zielonogórskiego. Opublikowane tam zostały m. in. referaty pracowników WiMBP: dr Przemysław Bartkowiak: „Reakcje społeczne mieszkańców Zielonej Góry i województwa zielonogórskiego na reformę administracyjną w 1975 r.”, Dawid Kotlarek: „Książka w życiu mieszkańców Zielonej Góry w XIX i na początku XX w.” (08.11.2007)
- „Biblioteka europejska – nowe możliwości” (4-5.12.2007) – konferencja dla dyrektorów południowej części województwa lubuskiego, zorganizowana wspólnie z Regionalnym Centrum Informacji Europejskiej. Bibliotekarze zapoznali się z możliwościami pozyskiwania środków pozabudżetowych na działalność swoich instytucji. Spotkanie połączone było z zajęciami warsztatowymi.
- Seminaria powiatowe dla bibliotekarzy:
 - powiat nowosolski i wschowski, w Gminnej Bibliotece Publicznej w Otyniu (25.04.2007)
 - powiat świebodziński, w Gminnej Bibliotece Publicznej w Ołoboku (23.05.2007)
 - powiat żarski, w Filii GBP w Bieniowie z siedzibą w Mirostowicach Dolnych (26.06.2007)
 - powiat zielonogórski, w Bibliotece Publicznej Gminy Sulechów (11.10.2007)
 - powiat zagański, w BPMiG w Howej Zagańskiej (24.10.07)
 - powiat krośnieński, w BPMiG w Krośnie Odrzańskim (26.11.2007)

WYSTAWY

Salon wystawowy

- I Lubuski Przegląd Twórczości Nieprofesjonalnej Zielona Góra 2007 (styczeń)
- *Ubarwić życie. Gobeliny 20. lecia* – ze zbiorów Klubu Anna przy Komendzie Miejskiej Policji (luty)
- *Fundator i jego fundacja. Dziedzictwo udokumentowane* – ze zbiorów Badań i Dokumentacji Zabytków w Warszawie (marzec)
- *Bez tytułu. Malarstwo abstrakcyjne Roberta Schreibera* (kwiecień)
- *Zielono mi w Zielonej Górze* z okazji jubileuszu 15. lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Zielonej Górze (maj)
- *Sztuka Wenezueli w podróży przez świat* – malarstwo współczesne (czerwiec)
- *Poznajmy Bytom Odrzański. Historia i dzień dzisiejszy gminy* (czerwiec – sierpień)
- *Jesienna zaDuma* – fotografia artystyczna Ewy Dumy (wrzesień)
- Ilustracja zdobi książkę. Galeria Biblioteki Norwida (wrzesień – październik)
- *Stanisław Wyspiański – poeta, malarz* (listopad)
- wystawa pokonkursowa *Otwarte 9. Konkursu na Rysunek Satyryczny Koźuchów 2007* ph. *Gazeta* (grudzień)

Hol

- *Sztuka origami* Sławomira Kozłowskiego (styczeń)
- *Festiwale muzyczne w Zielonej Górze* (luty)

- *Dziecko w twórczości Astrid Lindgren* (marzec-kwiecień)
- *Jazz w Polsce – publikacje, prasa, wydawnictwa* (maj)
- *Mistrzowie ilustracji* – Elżbieta Gaudasińska (maj-czerwiec)
- *Zielonogórskie obiekty sportowo-rekreacyjne modernizowane w latach 2001-2007* (wrzesień)
- *Cenne regionalia ze zbiorów WiMBP* (wrzesień – październik)
- *Goethe i Polacy – wtedy i dziś* (październik)
- *Wiele robimy osobno, zrobimy wspólnie* z okazji 20. Międzynarodowego Dnia Walki z Ubóstwem (październik)
- *Józef Chełmoński – życie i twórczość* (październik – listopad)
- *Skarby ukryte w ziemi. Archeologiczne ciekawostki z Zielonej Góry i okolic* (listopad – grudzień)

Łącznik

- *Święta doroczne i rodzinne Polaków – zwyczaje i obrzędy w fotografii archiwalnej i współczesnej* ze zbiorów ME w ZG z/s w Ochli (marzec- kwiecień)
- *Publikacje Oficyny Wydawniczej Pro Libris* (wrzesień – październik)
- *Zielona Góra – fragmenty z dziejów* (listopad)

Zorganizowano ponadto 90 innych ekspozycji, m.in. w Oddziale dla Dzieci, filiach miejskich i Oddziale Obsługi Niepełnosprawnych.

PROMOCJE, SPOTKANIA Z PISARZAMI

- Promocja „Antologii poezji lubuskiej 2001-2006. Od słowa do słowa” pod redakcją dr Małgorzaty Mikołajczak (04.01.2007)
- Promocja książek członków Stowarzyszenia Jeszcze Żywych Poetów: „W czas marny potrzebni poeci” Marii Miłek oraz „Dotyk życia” Bronisławy Raszkievicz. Spotkanie prowadziła Joanna Szczepaniak (25.01.2007)
- Wieczór poświęcony pamięci Tadeusza Firleja i promocja jego książki „Z wierszy zbudowany jest ten świat. Prowadzenie red. Andrzej Winiszewski, Florian Firlej. Wiersze czytał Janusz Młyński (01.02. 2007)

- Spotkanie autorskie z Jackiem Dehnelem – laureatem Nagrody Kościelskich za tomik poetycki „Żywioty równoległe” i Paszportu „Polityki” za powieść „Lala”. Prowadzenie Czesław Markiewicz (15.02.2007)
- Uroczyste wręczenie Lubuskich Wawrzynów Literackich (XIII edycja) – laureatem został Henryk Wawrzyniec Kordoń, wręczenie Lubuskiego Wawrzynu Naukowego (II edycja) – laureatem został dr Tadeusz Dzwonkowski. W programie prezentacja fragmentów nagrodzonych książek w wykonaniu Małgorzaty Wower oraz koncert zespołu „Cadillac”. Imprezę prowadził Edward Mincer (22.02.2008)
- Spotkanie autorskie z Markiem Krajewskim. Prowadzenie red. Konrad Stanglewicz (15.03.2007)
- Promocja książki „Konflikt o Dom Katolicki w Zielonej Górze w dniu 30 maja 1960 roku w świetle dokumentów” pod red. Tadeusza Dzwonkowskiego, Stanisława Jankowiaka, Filipa Leśniaka i Czesława Osękowskiego. Prowadzenie red. Konrad Stanglewicz (22.03.2007)
- Spotkanie promocyjne nr 18. Pisma Pro Libris (29.03.2007)
- Spotkanie z Ewą Chotomską, autorką książek i piosenek dla dzieci (02-04. 04.2007)
- Spotkanie autorskie z Eustachym Rylskim – pisarzem, scenarzystą filmowym. Moderatorem spotkania była dr Anita Kucharska-Dziedzic (26.04.2007)
- Jubileusz prof. dr hab. Czesława Dutki i promocja książki „Korowód idei i metod” (24.05.2007)
- Spotkanie autorskie z poetką Anną Marią Szewczuk, która promowała swoją najnowszą książkę „Kryształowe myśli”. Moderatorem spotkania był Czesław Sobkowiak (14.06.2007)
- Spotkanie z Szymonem Hołownią oraz promocja książki „Kościół dla średnio zaawansowanych. Tabletki z Krzyżnikiem” (18.06.2007)
- Spotkanie autorskie ze Stefanem Chwiniem – pisarzem, krytykiem literackim, laureatem Paszportu Polityki. Prowadzenie red. Konrad Stanglewicz. (21.06.2007)
- Spotkanie dyskusyjne połączone z promocją nr 19. Lubuskiego Pisma Literacko-Kulturalnego „Pro Libris” (29.06.2007) w Żarach
- Spotkanie z Lilianą Bardijewską w ramach programu *Tu czytamy* (Dyskusyjny Klub Książki przy Oddziale dla Dzieci) (20.09.2007)
- Promocja tomiku poezji „Dorosnąć do bólu” Katarzyny Jarosz-Rabiej. Spotkanie prowadził Janusz Koniusz (20.09.2007)
- Promocja tomiku poezji „Pytam?” Agaty Więcek (27.09.2007)
- Spotkanie autorskie z Grzegorzem Kasdepke w Filii nr 9 (01.10.2007)
- Spotkanie autorskie z Joanną Fabicką w ramach programu *Tu czytamy* (Dyskusyjny Klub Książki przy Filii nr 9) (09.10.2007)
- Promocja książki Wojciecha Krysińskiego, autora dwutomowego przewodnika monograficznego „Uroki Bukowiny. Polacy na Bukowinie, Obczyna Wielka”. Promocji towarzyszył występ Zespołu Górali Czadeckich „Jodełka” z Żagania. Spotkanie prowadził Jan Sosnowski, właściciel wydawnictwa Dekograf (25.10.2007)
- Spotkanie autorskie z Antonim Liberą – tłumaczem literatury, pisarzem, reżyserem teatralnym, autorem powieści „Madame” nominowanej do literackiej nagrody Nike 1999. Prowadzenie red. Konrad Stanglewicz (08.11.2007)
- Promocja książki Alfreda Siateckiego „A jednak będzie noc poślubna”. Prowadzenie Edward Mincer, fragmenty książki czytał Janusz Młyński (22.11.2007)
- Spotkanie z poznańskim poetą Stanisławem Leonem Machowiakiem pt. „Światło” (28.11.2007)
- Spotkanie z Januszem Koniuszem i promocja książki „Po wyjściu z arki”. Prowadzenie Maria Miłek, fragmenty twórczości zaprezentował aktor Zdzisław Grudzień (29.11.2007)
- Promocja książki „Kuracja winogronowa” Ewolda Wolffa (30.11.2007)
- Promocja książki Dariusza Fabisza *General Lucjan Żeligowski (1865-1947)*. Spotkanie prowadził dr Robert Skobelski (13.12.2007)

SPOTKANIA LITERACKIE W TERENIE

- 39 spotkań autorskich z 8. pisarzami dla dzieci i młodzieży w ramach akcji „Z książką na walizkach” w: Krośnie Odrz., Osiecznicy, Wężyskach, Grabiku, Bieniowie, Mirostowicach Dolnych, Kożuchowie, Siedlisku, Brodach, Szprotawie, Długiem, Otyniu, Lipinkach Łużyckich, Łagowie, Świebodzinie, Zbąszynku, Żarach, Nowej Soli, Lubsku, Górzynie, Bobrowicach, Dychowie, Sulechowie, Pomorsku, Zawadzie, Przylepie, Starym Kisielinie. Młodzi czytelnicy spotkali się z Beatą Ostrowicką, Kaliną Jerzykowską, Joanną Zagner-Kołat, Tomaszem Trojanowskim, Kazimierzem Szymeczko, Wojciechem Karwackim, Zbigniewem Kozłowskim i Arkadiuszem Niemirskim. Wielki finał odbył się w Bytomiu Odrzańskim (19-21.04.2007)
- 11 spotkań autorskich w bibliotekach terenowych w ramach działalności Dyskusyjnych Klubów Książki. W okresie od października do grudnia 2007 r. południową część województwa lubuskiego odwiedzili: Joanna Fabicka, Liliana Bardijewska, Antoni Libera, Izabela Sowa

INNE IMPREZY KULTURALNE

- Gościem Biblioteki była aktorka Joanna Brodzik (23.01.2007)
- „Z książką na walizkach. Lubuskie spotkania pisarzy z młodymi czytelnikami” – organizowane przez Wydawnictwo Ossolineum i Literatura oraz WiMBP. W Zielonej Górze odbyło się 6 spotkań autorskich. (19-20.04.2007)
- „IV Wiosenny Konkurs Ortograficzny” – organizowany przez filie miejskie w oparciu o teksty literackie o wiosnie (finał 27.04.2007)
- Tydzień Bibliotek” pod hasłem „Biblioteka mojego wieku” obfitował w zajęcia literacko-plastyczne, konkursy, kiermasze, wystawy w bibliotekach dziecięcych i Oddziale dla Dzieci, kiermasz książek przed gmachem zielonogórskiej księżnicy (5-11.05.2007)
- Obchody Wojewódzkiego Dnia Bibliotekarza. Na spotkanie przybyli przedstawiciele bibliotek publicznych, pedagogicznych oraz uczelnianych. Uroczystość uświetnił koncert fortepianowy Katarzyny Wasiak i występ zielonogórskiego kabaretu Hlynur (08.05.2007)
- „Wybieramy Mistrza Pięknego Czytania” – VIII przegląd pod hasłem „Barwny świat Astrid Lindgren” (05.06.2007)
- Promocja Bytomia Odrzańskiego, podczas której zaproszeni goście obejrzeni urywki filmu „Klucz” Nieformalnej Grupy Filmowej Mind of Poprzeczna, występy zespołów artystycznych „Rytm”, „Rewers”, „Wierzbiczanki” i chóru „Credo” oraz usłyszeli fragmenty książki „Stacyjka na wschodzie i zachodzie” w interpretacji autorki Marii Sidorskiej-Ryczkowskiej. Zaproszono też na spotkanie z władzami samorządowymi. Imprezie towarzyszyły ekspozycje: „Poznajmy Bytom Odrzański. Historia i współczesność gminy” (20.06.2007)
- Warsztaty dla uczniów SP nr 7 – „Kraj Kwitnącej Wiśni” (17.09.2007)
- Jubileusz 60-lecia Biblioteki. Obchody patronatem honorowym objął Marszałek Województwa Lubuskiego. Na uroczystość przybyło wielu znamienitych gości, którzy obejrzeni prezentację multimedialną pt. „Tak było, tak jest – Biblioteka przez lata...”. W uznaniu osiągnięć oraz zasług na rzecz rozwoju regionu, Sejmik Województwa Lubuskiego nadał WiMBP „Odznakę Honorową za Zasługi dla Województwa Lubuskiego”. Uroczystość uświetniło przedstawienie „Kociopsik” Małego Studium Teatralnego oraz tańce irlandzkie w wykonaniu zespołu Rytm z Bytomia Odrz. (24.09.2007)
- Finał konkursu wiedzy pod hasłem „Zielona Góra bez tajemnic. Historia i współczesność” (05.10.2007)
- V Przegląd Małych Form Artystycznych „Zabawy językiem niemieckim – Spiele

mit der deutschen Sprache” w ramach obchodów V Dni Niemieckich. W przeglądzie wzięły udział dzieci z zielonogórskich przedszkoli oraz szkół podstawowych, prezentując piosenki, wiersze, gry i zabawy w języku niemieckim. Uczniowie starszych klas szkół podstawowych obejrżeli mini-spektakl „Pan Gutenberg w Zielonej Górze – Herr Gutenberg in Grünberg” w języku polskim i niemieckim (10.10.2007)

- Warsztaty „Panama pachnie bananami” na podstawie książki Janoscha „Ach, jak cudowna jest Panama” w dziecięcych filiach miejskich oraz Oddziale dla Dzieci (12.10.2007)
- Spotkanie z Irkiem Grinem w ramach Dyskusyjnych Klubów Książki. Autor mówił o polskim i światowym kryminale współczesnym i kondycji gatunku na rynku wydawniczym (07.11.2007)
- Finał Turnieju Czytelniczego „W świecie książek Astrid Lindgren” (14.11.2007)

WYDAWNICTWA OFICyny WYDAWNICZEJ PRO LIBRIS

Poezja i proza:

- Marzena Więcek, *Gra w cyrkiel*, [wiersze], Zielona Góra 2007, 56 s.
- Ewald Wolff, *Kuracja winogronowa*, [poradnik], Zielona Góra 2007, 72 s.
- Alfred Siatecki, *A jednak będzie noc poślubna* [powieść], Zielona Góra 2007, 202 s.
- Mieczysław J. Warszawski, *Umiejscowienia* [wiersze], Zielona Góra 2007, 62 s.

Materiały konferencyjne

- Zrób karierę w bibliotece! Materiały z I Forum Młodych Bibliotekarzy. Zielona

Góra, 5-6 października 2006, Zielona Góra 2007, 60 s.

- Zielona Góra na przestrzeni dziejów. Przemiany społeczno-kulturowe, [materiały konferencyjne], Zielona Góra 2007, 248 s.

Czasopisma:

- 2 numery „Bibliotekarza Lubuskiego” (23, 24)
- 4 numery „Pro Libris” (18, 19, 20, 21)

Maja Kimnes

instruktor w Dz. Instrukcyjno-
Metodycznym WiMBP w Zielonej Górze

KRONIKA

Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Wydarzenia – spotkania – jubileusze

Zarząd Okręgu

18 marca w zielonogórskiej Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. C. Norwida odbyło się spotkanie Zarządu Okręgu, Sekcji Bibliotek Publicznych przy Zarządzie Głównym oraz przewodniczących Zarządów Oddziałów i Kół SBP. Wiodącym tematem spotkania były biblioteki powiatowe: tworzenie, funkcja bibliotek, komputeryzacja, współpraca ze

starostwami. Zastanawiano się też jakie zagadnienia poruszyć na planowanej konferencji o bibliotekach powiatowych. Dyskutowano też o aktualnej sieci bibliotek pedagogicznych, o konieczności opracowania standardów bibliotecznych, dopracowania wskaźników statystycznych uwzględniających komputeryzację bibliotek. Wiele uwagi poświęcono też bibliotekarstwu

dziecięcemu, potrzebie zorganizowania szkoleń i konferencji na ten temat.

* * *

Wojewódzką uroczystość Dnia Bibliotekarzy i Bibliotek obchodzono 8 maja w Gorzowie Wlkp., a jej gospodarzami były tamtejsze Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna oraz Zarząd Oddziału Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich. Dla bibliotekarzy z południowej części województwa była to okazja do zwiedzenia nowego gmachu Biblioteki. Duże wrażenie zrobiły wspaniałe schody, przeszklona winda i szklana kopuła, ukazująca błękitne niebo. W oficjalnej części uroczystości bibliotekarze gorzowscy usłyszeli dużo pochwał i podziękowań za trud przenoszenia zbiorów i przygotowania ich do udostępniania czytelnikom. Wyróżniający się bibliotekarze z bibliotek całego województwa zostali odznaczeni z okazji swojego święta. Po gratulacjach i życzeniach bibliotekarze i zaproszeni goście wysłuchali wiele nastrojowych piosenek francuskich w wykonaniu gorzowskich aktorów.

Poniżej lista laureatów uhonorowanych odznaczeniami i dyplomami:

- Za ponad 60-letnią działalność na rzecz kształtowania kultury polskiej w naszym regionie Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego wyróżnił Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną w Gorzowie Wlkp. Odznaką Honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej”
- Sejmik Województwa Lubuskiego nadał Wojewódzkiej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Gorzowie Wlkp. Odznakę Honorową „Za zasługi dla Województwa Lubuskiego”.

Złoty Krzyż Zasługi:

Maria Bobrowska – długoletni zastępca dyrektora WiMBP w Gorzowie Wlkp.

Srebrny Krzyż Zasługi:

1. Kazimiera Czaja – dyr. BPMiG Strzelce Krajeńskie

2. Grażyna Łyżwińska – dyr. BPMiG w Cybince
3. Anna Sokółka – st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.
4. Monika Szadkowska-Konwa – st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.

Brązowy Krzyż Zasługi:

Anna Królewicz-Spętany – st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.

Brązowy Medal „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”:

1. Stanisława Bogalska - st. kustosz, kier. Dz. Instr.-Metodycznego WiMBP w Zielonej Górze
2. Maria Chudowicz-Błoda – kustosz, dyrektor MBP w Kostrzynie
3. Grażyna Kostkiewicz-Górska - st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.
4. Teresa Zawalna – dyr. Biblioteki Publicznej w Sulechowie
5. Danuta Zielińska – st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.

Odznaka Honorowa „Zasłużony dla Kultury Polskiej”:

1. Ewa Dąbek – kustosz MBP w Gubinie
2. Edward Jaworski – dyrektor WiMBP w Gorzowie Wlkp.
3. Beata Kłębukowska – st. kustosz, kierownik Oddziału dla Dzieci MBP w Żarach
4. Anna Królewicz-Spętany - st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.
5. Lidia Limbach-Stawarska - st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.
6. Monika Szadkowska-Konwa - st. kustosz WiMBP w Gorzowie Wlkp.

Dyplom Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego:

1. Lidia Bumbul – st. bibliotekarz, kier. GBP w Lipinkach Łużyckich
2. Barbara Gargolińska – st. bibliotekarz BP w Sulechowie
3. Alicja Lipińska – st. kustosz w Oddz. Zbiorów Specjalnych WiMBP w Zielonej Górze
4. Alicja Rybak – st. bibliotekarz MBP w Szprotawie

5. Bożena Sarzyńska – kustosz BPMiG w Lubsku
6. Barbara Szałęga – bibliotekarz, kier. filii w Olbrachtowie gm. Żary
7. Wiesława Szanter - st. kustosz, kierownik Dz. Gromadzenia MBP w Nowej Soli

Dyplom Marszałka Województwa Lubuskiego:

1. Adam Bagiński – artysta malarz z Zielonej Góry
2. Beata Baranowicz – BPMiG Strzelce Krajeńskie
3. Jarosław Głuszek – st. bibliotekarz w Czytelnii Ogólnej WiMBP w Zielonej Górze
4. Grażyna Golczak – główna księgowa WiMBP w Zielonej Górze
5. Danuta Halicka - st. bibliotekarz - BPMiG Drezdenko
6. Barbara Krzeszewska-Zmysłony – kierownik Centrum Kultury i Języka Niemieckiego na Uniwersytecie Zielonogórskim
7. Urszula Mazurczyk – kierownik Filii w Małyszynie WiMBP w Gorzowie Wlkp.
8. Elżbieta Mięzał – specjalista ds. pracowniczych WiMBP w Zielonej Górze

9. Małgorzata Nowak – bibliotekarz BPMiG Drezdenko
10. Alina Ptaszkiewicz - bibliotekarz WiMBP w Gorzowie Wlkp.
11. Jolanta Składanek – nauczyciel bibliotekarz dyplomowany, kier. Wydziału Gromadzenia Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Zielonej Górze
12. Wanda Stokłosa - nauczyciel bibliotekarz dyplomowany, kier. Czytelni Pedagogicznej Biblioteki Wojewódzkiej w Zielonej Górze

Medal Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich „W dowód uznania”:

Adam Jeske – wiceprezes firmy MAX Elektronik S.A. w Zielonej Górze

Nagroda Dyrektora WiMBP im. C.K. Norwida „Bibliotekarz-Przyjaciół”:

1. Dorota Breborowicz – st. kustosz, kierownik Dz. Magazynów i Zbiorów Zabezpieczonych
2. Krystyna Kotlarek – st. kustosz, kierownik Filii nr 10
3. Zofia Maziarz – st. kustosz w Dziale Informacji Naukowej i Regionalnej

Oddział Zielonogórski

18 marca br. odbyło się zebranie Zarządu Oddziału z przewodniczącymi kół terenowych. Omówiono działania w 2007 r. oraz propozycje do pracy w roku bieżącym. Na spotkaniu padła propozycja, aby w 2009 r., z okazji Dnia Bibliotekarza zorganizować dwudniową majówkę nad jeziorem, w jednym z lubuskich ośrodków wypoczynkowych. Nocleg, osoby chętne, opłaciłyby we własnym zakresie. Propozycja została przyjęta.

* * *

Uchwałą z dnia 15 lutego br. rozwiązano Koło SBP przy BPMiG w Kożuchowie. Powodem było przejście na emeryturę członków zarządu i rezygnacja z przynależności do Stowarzyszenia. Przez rok nie były opłacane składki. Staraniem Koleżanki Urszuli Wojtaszyn, 17 marca zorganizowano walne zebranie i wybrano

nowy zarząd Koła. Przewodniczącą została właśnie Urszula Wojtaszyn. Koło liczy 9 członków.

* * *

11 marca 2008 r. w Sali Kolumnowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze Justyna Hak i Maja Kimnes uczestniczyły w konferencji regionalnej Funduszu dla Organizacji Pozarządowych, ustanowionego w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Celem Funduszu jest zmniejszanie różnic ekonomicznych i społecznych w obrębie EOG, rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, a także zacieśnianie współpracy między Polską a państwami-darczyńcami.

Na konferencji przeprowadzono m.in. prezentację nt. zasad aplikowania o środki FOP.

* * *

Koleżanka Justyna Hak - przewodnicząca Koła SBP przy WiMBP - 19 marca br.

uczestniczyła w zebraniu założycielskim Rady Organizacji Pozarządowych Miasta Zielona Góra. Rada jest organem opiniodawczo-doradczym organów miasta w celu współdziałania w realizowaniu zadań publicznych.

JUBILEUSZE BIBLIOTEKARZY

(styczeń-czerwiec 2008)

Oddział Zielonogórski

01.02.2008	20-lecie	Iwona Łazar, MBP w Żarach
09.02.2008	30-lecie	Maria Jarczyńska, BU ONTŚiE w Zielonej Górze
01.03.2008	40-lecie	Zuzanna Bełz, MBP w Żarach
01.03.2008	20-lecie	Krystyna Bobel, GBP w Maszewie
10.03.2008	30-lecie	Emilia Klusek, GBP w Bieniowie
29.03.2008	25-lecie	Urszula Markiewicz, BPMiG w Kozuchowie
15.04.2008	30-lecie	Wiesława Szanter, MBP w Nowej Soli
25.04.2008	25-lecie	Ewa Zawisłak, GBP w Łagowie
30.04.2008	35-lecie	Ewa Woźniak-Szyłko, PBW Zielona Góra
03.05.2008	40-lecie	Renata Ptak, WiMBP w Zielonej Górze
06.05.2008	30-lecie	Krystyna Jończyk, GBP w Dąbiu
10.05.2008	30-lecie	Urszula Wojtaszyn, BPMiG w Kozuchowie
26.05.2008	30-lecie	Jolanta Czaińska, GBP w Bieniowie
28.06.2008	30-lecie	Eugenia Wałęga, MBP w Szprotawie

Oddział Gorzowski

26 marca 2008 r. odbyło się spotkanie członków Oddziału w nowej siedzibie Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gorzowie Wlkp.

* * *

Majowe spotkanie Oddziału odbyło się 21 maja, w Bibliotece Głównej Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej.

JUBILEUSZE BIBLIOTEKARZY

(styczeń-czerwiec 2008)

Oddział Gorzowski

28.01.2008	20-lecie	Bożena Lepiato - MiGBP w Strzelcach Krajeńskich
18.03.2008	25-lecie	Jadwiga Paradowska - WiMBP Gorzów Wlkp.
05.05.2008	35-lecie	Aleksandra Bytniewska - WiMBP Gorzów Wlkp.

